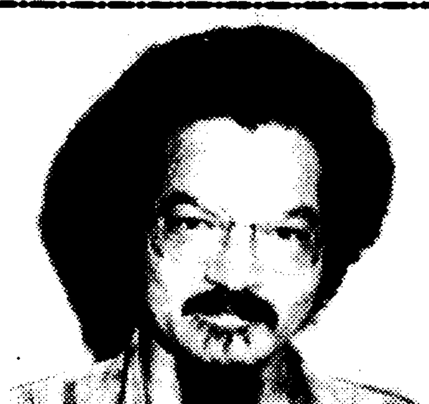
Amigoe

Vandaag

* Historisch deel van Hollywood afgebrand p.1
* Contract-problemen niet door artsen p.2
* Landsbegroting '83 meer fundamenteel p.3
* Salsbach wil uitleg over lening MCB p.3
* IOWUA solidair met PWFC p.5
* Gran resepshon pa nos subkampeon mundial p.8

ANGEL SLASBACH
...teleurstelling...

100STE JAARGANG — NO.: 196

VRIJDAG 26 AUGUSTUS 1983

Nieuws in vogelvlucht

MONTEVIDEO — Tienduizenden mensen hebben in Uruguay deel genomen aan een protestactie tegen het militaire bewind; dit gebeurde door op pannen en potten lawaai te maken. Er werden een paar honderd arrestaties verricht onder jongelui die op straat betoogden en onder de mensen die bij het gebouw van Vrede en rechtvaardigheid stonden waar onlangs een hongerstaking werd gehouden. Er zouden verschillende religieuzen onder wie zusters zijn aanehouden. Er deden zich nog verspreide incidenten voor, maar tot ernstige geweldddadigheden lijkt het niet te zijn gekomen. Wel is het plan opgevat vanuit de traditionele partijen om een nationale commissie op te richten voor de verdediging van de mensenrechten.

*****

SANTIAGO — Regering en oppositie in Chili zijn een voor het tien jaar aan de macht zijnde militaire bewind ongehoorde dialoog begonnen. Minister van Binnenlandse zaken Sergio Jarpa noemde het gesprek «nuttig en heel interessant». Maar de oppositie blijft volhouden dat president generaal Pinochet moet opstappen. Het gesprek werd gevoerd tussen min. Jarpa en vijf leden van het Democratisch verbond en werd gehouden ten huize van de aartsbisschop van Santiago mgr Juan Fresno. Na afloop werd meegedeeld dat men verder gaat praten. Een van de eisen van de oppisitie is dat hun plan door het tv-station dat in handen van de regering is wordt omgeroepen. Bij de politici toonde men zich optimistisch over de verdere gang van zaken.

*****

BEIROET — Volgens presdident Amin Gemayel van Libanon wordt zijn land bedreigd door een reusachtig gevaar. Hij zei dit in een tv-oproep aan de bevolking om zich te verenigen in een poging het land te verlossen van de buitenlandse legers. Hij vroeg de prive legertjes waar Libanon zo rijk aan is te ontbinden en om het pas opgerichte nationale leger te aanvaarden als de enige macht welke de rechten en vrijheid van de Libanezen kan waarborgen. De aanstaande terugtrekking van de Israeliers uit de Choufbergen moet aangegrepen worden om een nieuwe bladzijde van solidariteit om te slaan, zei hij. De gedeeltelijke terugtrekking van de Israeliers is een paar dagen uitgesteld. Hij had dit weekeinde moeten beginnen.

*****

LIMA — Ongeveer 5000 arbeiders in Lima zijn naar het parlementsgebouw getrokken om te protesteren tegen de honger, werkloosheid en de bezuinigingsmaatregelen van de Peruviaanse regering. Men mocht het betrokken plein niet op. De mars ging uit van de communistische vakbond. Het parlement is bijeen om een aantal economische maatregelen te bespreken zoals het bevriezen van de prijs van de benzine en enige belangrijke levensmiddelen. Peru heeft te maken met een zeer grote economische crisis en een inflatie van 130 procent.

*****

JERUZALEM — Een delegatie van drie linkse Israeliers woont in Geneve de VN-vergadering bij over het Palestijnse probleem. De Israeliers willen de bedoelingen van de vredesbeweging uiteenzetten. Een van de delegatieleden is een reservegeneraal. De Israelische regering vindt deze VN-bijeenkomst zonde van het geld. Daarom trekt men geen geld uit voor deze «anti-Israelische activiteit». Het Westen ziet er ook al weinig heil in en stuurt daarom minder belangrijke diplomaten.

*****

N'DJAMEDA — De rebellen in Tsjaad hebben zich positief uitgelaten over het Franse plan voor een federatievorm voor Tsjaad. Zij zijn echter wel bang dat president Mitterrand die deze uitspraak deed, het risico loopt verstrikt te raken in de moeilijke politiek-militaire situatie van het land. De regering van president Habre is bepaald niet gelukkig met het Franse plan. Officieel echter liet men weten het plan eerst degelijk te willen bestuderen. Deskundigen achten de etnische en godsdienstige verscheidenheid de belangrijkste hinderpaal om de al 17 jaar oude burgeroorlog uit te bannen. De Franse minister van Defensie Hernu is donderdag in Tsjaad aangekomen om de Franse troepen te inspecteren. Aan het front schijnt het rustig te zijn.

*****

WARSCHAU — Vice-premier Rakowski is door de arbeiders van de Lenin-werf in Gdanks weggefloten toen hij hen wilde toespreken in een overvolle zaal. De toespraak was via luidsprekers buiten te volgen, maar na dit gejouw werd de verbinding verbroken. De arbeiders moedigden Lech Walesa aan om wat tegen Rakowski terug te zeggen toen deze hem aansprak met Meneer Schildpad, een verwijzing naar de afgekondigde langzaamaan-actie welke geen succes is geworden. Na Rakowski mocht Walesa 10 minuten spreken. Hij riep de regering op te onderhandelen, maar later zei de vice-premier dat hij geen enkele kans ziet om met Solidariteit nog aan tafel te gaan zitten. Een paar duizend arbeiders scandeerden gisteren de naam Solidariteit bij de ingang van de Lenin-werf. De veiligheidsmaatregelen in Polen lijken te zijn uitgebreid nu de derde verjaardag van de ondertekening van het Akkoord van Gdansk nadert, waarmee Solidariteit formeel erkend werd.

WILLEMSTAD - *Leden van de Antilliaanse selectie van senior League Baseball zingen samen een tambú, als uiting van hun vreugde bij het behalen van de titel subkampioen tijdens het wereldkampioenschap senior league baseball te Gary, Indiana (VS).*

Derde van rechts op de foto (met snor): manager Frank Curiël.

Na bij hun aankomst op Hato te zijn afgehaald door een enorm groot publiek, waaronder premier Don Martina, waarnemend gezaghebber Maria Liberia Peters en gedeputeerde van Sportzaken Willy Franco, volgde een grandioze huldiging in het Little League Ballpark te Suffisant.

"Paramount" voor deel afgebrand

Enorme brand in Hollywood

HOLLYWOOD — Een feluitslaande brand, die gisteravond woedde in de filmstudio's van "Paramount" heeft een belangrijk deel van de opname-faciliteiten totaal verwoest. De brand raasde twee uur lang voort en breidde zich heel snel uit. In totaal brandde een gedeelte van ruim 2 1/2 hectare geheel uit.

33 Brandweermaatschappijen in Hollywood en omgeving moesten te hulp snellen en de vuurzee was zo fel en zo groot, dat helicopters, gevuld met water, bij het blussen moesten helpen.

Er deden zich geen persoonlijke ongelukken voor, slechts twee brandweerlieden raakten licht gewond. De materiele schade is echter aanzienlijk.

Het vuur raasde in i l-tempo voort en bereikte zelfs de beroemde begraafplaats van Hollywood, waar notabelen zoals Rodolfo Valentino, Paul Muni, Tyrone Power en Adolphe Menjou begraven liggen.

De studio's van "Paramount" waren net bezig met de verfilming van «Star Trek III» en vijf televisie-series. De brand heeft groot oponthoud gebracht in het klaarkomen van deze - en ook andere - producties.

Diverse studio's waarin eertijds beroemde films als «The Bell's of St. Mary's», «Going My Way» en een deel van «the Godfather» zijn opgenomen, werden totaal vernield.

Het is nog niet bekend wat de oorzaak is van de brand. De politie van Hollywood stelt een onderzoek in.

Bende steelt duizend fietsen

WINSCHOTEN — De Nederlandse Rijkspolitie is in Winschoten een bende op het sppoor gekomen, die bij elkaar ongeveer duizend fietsen had gestolen voor een waarde van een half miljoen gulden. De bende was op landelijk niveau actief.

De dieven concentreerden zich vooral op nieuwe fietsen. Het vermoeden bestaat, dat die tot in West-Duitsland werden verkocht.

Religie in Suriname onder censuur

ZEIST — De perscensuur in Suriname strekt zich nu tot in de religieuze uitzendingen uit, aldus heeft het zendingscentrum van de Gereformeerde Kerken in Nederland meegedeeld. Onlangs is in Paramaribo zelfs een deel geschrapt uit een kerkelijke uitzending, waarin een letterlijke bijbel-tekst werd voorgelezen.

In Suriname is het nu ook verboden rechtstreekse religieuze uitzendingen te verzorgen voor radio en televisie, hetgeen dus inhoudt dat alles door de censors van leger en regering worden beluisterd en bekeken. Aan de kerken in Suriname, die tot nog toe gratis zendtijd hadden, is kortgeleden meegedeeld, dat zij voortaan voor de religieuze uitzendingen moeten betalen, aldus de Gereformeerde Kerken in Nederland.

Leonard Bernstein politiek actief op 65e jaardag

NEW YORK — Met een defilé en een regen van confetti heeft de stad Lawrence in Massachusetts gisteren de 65e verjaardag gevierd van de beroemde Amerikaanse componist en dirigent Leonard Bernstein.

Duizenden mensen juichten hem toe, toen hij, begeleid door een politie-escorte, in zijn geboorte-stad aankwam, die hij op 18-jarige leeftijd had verlaten en sindsdien niet meer had bezocht.

Tijdens het defilé zat hij in een Ford-wagen uit 1918, zijn geboorte-jaar.

De ook politiek actieve Benrstein droeg uit protest tegen de bewapeningswedloop een hemelsblauwe stoffen band op zijn mouw. Hij had kunstenaars over de hele wereld opgeroepen ook blauwe armbanden te dragen en daarmee tegen de wapenwedloop te demonstreren.

Oud-minister Suriname:

Horb in CIA-coup betrokken

PARAMARIBO — De voormalige garnizoenscommandant van Paramaribo, Roy Horb, beraamde met de Surinaamse oud-president Chin A Sen en de Amerikaanse inlichtingendienst CIA een staatsgreep om het bewind van leger-leider Desi Bouterse omver te werpen. Dit heeft De Surinaamse oud-minister van cultuur, jeugd en sport, John Hardjoprajitno, gisteren als getuige verklaard voor de krijgsraad in Paramaribo.

Vier Surinaamse militairen staan daar terecht op beschuldiging betrokken te zijn geweest bij plannen voor een staatsgreep en te hebben nagelaten hun superieuren hiervan in kennis te stellen. Hardjoprajitno wordt in verband met de coup-poging al ruim een half jaar in Fort Zeelandia gevangen gehouden. Majoor Horb overleed begin februari jl. in een cel in het fort: volgens de officiele lezing had hij zichzelf opgehangen.

Hardjoprajitno verklaarde dat Horb gewapende mannen beval schiet-oefeningen te houden om te zien wie het meest geschikt was om legerleider Bouterse te doden. De beklaagden en 12 getuigen van de auditeur-militair getuigden dat Horb andere militairen had gevraagd hem te helpen bij het omverwerpen van het regime van Bouterse. Hardjoprajitno zei voor de krijgsraad dat Horb uiteindelijk werd overgehaald een coup tegen Bouterse te ondernemen na een bezoek aan Chin A Sen in diens woning in Pittsburgh, Pennsylvania, eind vorig jaar. Chin A Sen nam Horb mee naar Washington om de poging tot staatsgreep te bespreken met een functionaris van de CIA, aldus Hardjaprajitno. Hij zei dat Horb nog geen besluit had genomen over een coup, maar wel daartoe besloot nadat hij bij terugkeer in Suriname een anonieme brief vond waarin hij werd beschuldigd van plannen de militaire regering omver te werpen. De oud-minister verklaarde dat hij trachtte Horb op andere gedachten te brengen inzake de plannen de legerleiding te liquideren. Hardjoprajitno verklaarde Horb te hebben gezegd aan de coup-poging te zullen deelnemen, om zo kans te krijgen een regeling uit te werken voor de problemen tussen Horb en Bouterse.

Majoor Horb behoorde tot de 16 Surinaamse militairen die op 25 februari 1980 de regering van premier Henck Arron ten val brachten. Hij brak na de dood van zeker 15 tegenstanders van het militaire bewind, op 8 december 1982, met de legerleiding. Volgens ingewijden was hij voorstander van verkiezingen en tegen de linkse koers die de militairen wilden volgen. De getuigen-verklaringen werden gisteren afgesloten. De auditeur -militair, Ramon de Freitas, spreekt vandaag requisitoir en eis uit.

"MACHTSVACUUM VOORKOMEN"

Regering praat na tien jaar met oppositie

Junta Chili wil niet terugtreden

SANTIAGO — Voor het eerst in tien jaar hebben de Chileense regering en de oppositie officieel besprekingen gevoerd teneinde te proberen een oplossing te vinden voor de ernstige politieke crisis in Chili. Minister van Binnenlandse zaken Sergio Jarpa had gisteren een ontmoeting met de Democratische Alliantie. Daarin zijn alle belangrijke politieke partijen — van links tot rechts — verenigd.

In het onderhoud, dat plaats vond ten huize van de aartsbisschop van Santiago, vroegen de leiders van de Alliantie om het aftreden van president Pinochet en de vorming van een burgerlijke overgangsregering. Jarpa, een rechtse nationalist die de regering leidt, reageerde afwijzend daarop. Het verzoek om het aftreden van generaal Pinochet noemde hij „absurd" en een terugkeer van de militairen naar de kazernes schept zijns inziens slechts een „machtsvacuum".

In verband met oproep van de Democratische Alliantie tot een vijfde nationale protestdag waarschuwde de minister „al diegenen die uit zijn op een mislukking van de dialoog en het land naar een burgeroorlog willen voeren".

Jarpa heeft de afgelopen dagen al officieus contact gehad met verscheidene andere opponenten van het militaire bewind van Pinochet. Hij sprak met de leider van Proden (project voor nationale ontwikkeling), de christen-democraat Jorge Lavandero, met vakbondsleider Rodolfo Seguel, en met diverse organisaties, zoals de Chileense commissie voor de rechten van de mens.

In een verklaring die de Democratische Alliante na de ontmoeting met minister Jarpa verspreidde werd met geen woord gerept over haar eis dat president Pinochet aftreedt. Maar de partijen zeiden dat ze vasthouden aan hun manifest van afgelopen maandag waarin staat dat alleen grondige politieke wijzigingen, waaronder Pinochets aftreden, kunnen voorkomen dat de dialoog met de regering „steriel" wordt.

"Een belangrijke politieke verandering in de huidige samenstelling van de regering is onontbeerlijk noodzakelijk voor de vorming van een democratisch bewind", aldus de verklaring. De andere eisen betreffen beeindiging van de sinds 1973 van kracht zijnde staat van beleg, legalisering van de politieke partijen, het aannemen van een kieswet, de terugkeer van alle ballingen en het recht op vrijheid van meningsuiting en vergadering.

De alliantie eiste verder een grondig onderzoek naar de gebeurtenissen op de jongste nationale protestdag op 11 augustus, toen zeker 24 mensen die de avondklok overtraden door het leger werden gedood.

Minister Jarpa, die na de bijeenkomst naar de president ging, zet alleen dat het gesprek nuttig en interessant was en dat er meer zouden volgen.

Woensdag had het ministerie van Binnenlandse zaken bekend gemaakt dat de militaire regering de opposanten van het regime toestemming gaf op zondag 4 september een openbare manifestatie te houden. Op die dag is het 13 jaar geleden dat er voor het laatst presidentsverkiezingen werden gehouden. Winnaar was toen wijlen Salvador Allende, wiens marxistische regering drie jaar later omver werd geworpen door generaal Augusto Pinochet.

Kind vergeten op terugreis

HAMBURG — Een Belgisch echtpaar heeft 170 kilometer gereden, voordat het pas merkte, dat het één van zijn 5 kinderen in een weg-restaurant had achtergelaten. Het gezin was van Denemarken op weg naar huis, toen het voor een korte pauze een drankje nam in het restaurant langs de auto-weg. Pas veel later werd de vermissing ontdekt.

Het jongetje was intussen gevonden door de politie, die enkele uren later voor de hereniging zorgde.

Rolling Stones sluiten contract van 24 miljoen

LOS ANGELES — De rockgroep "Rolling Stones» heeft met de Amerikaanse platenmaatschappij CBS-Records het duurste platen-contract gesloten in de muziek-geschiedenis. De "Rolling Stones", waarin zanger Mick Jagger het middelpunt vormt, krijgt de komende jaren 24 miljoen dollar voor het opnemen van 4 elpee's.

Tot nu toe stond het duurste platen-contract op naam van de zanger Kenny Rogers, die voor 5 langspeel-platen een contract tekende van 20 miljoen dollar met RCA-records.

Deze week:

* Eind '84 nieuwe NA-encyclopedie
* De oudjes terug op marathon
* Amigoe di Mucha
* Uitstapje Totolika naar Bonaire
* Reddingsacties voor oude films
* Gesprek met Kees van Kooten

San Salvador: vier guerrilla-kampen opgeruimd

SAN SALVADOR — Regeringsgtroepen hebben in het gebied rond de vulkaan Chicontepec in El Salvador vier guerrillakampen opgeruimd en twee guerrillastrijders gevangen genomen. Er viel een dode aan de regeringskant, zo werd officieel meegedeeld. Volgens het leger hebben de gevluchte guerrillastrijders in het oostelijk deel van het vulkaangebied hun heenkomen gezocht. De vulkaan ligt 40 km van San Salvador.

Oudste inwoner Artis overleden

AMSTERDAM — De oudste inwoner van de dierentuin Artis in Amsterdam is vannacht op ongeveer 70-jarige leeftijd overleden. Het is de krokodil "Grootje", die in 1919 in Artis aankwam uit Hamburg, West-Duitsland, waar hij al vijf jaar had gewoond.

Een ontsteking aan een poot is "Grootje" tenslotte noodlottig geworden.

In de vrije natuur worden krokodillen hooguit vijftig jaar oud. In gevangenschap leven ze meestal ook niet langer.

Het lichaam van "Grootje" zal eerst worden opgezet en daarna worden overgebracht naar het museum van Artis.

Meer VS soldaten naar Honduras voor oefeningen

TEGUCIGALPA — In de Hondurese havenplaats Cortes zijn gisteren zo'n duizend Amerikaanse militairen aangekomen om deel te nemen aan de gezamenlijke militaire manoeuvres van de VS en Honduras. Het aantal VS-militairen in Honduras bedraagt nu 2500. De oefeningen zijn bedoeld als een waarschuwing aan Nicaragua, het buurland van Honduras.

Met Challenger-vlucht dinsdag a.s.

Eerste zwarte astronaut op reis

CAPE CANAVERAL — Het ruimteveer «Challenger» vertrekt dinsdag aanstaande voor zijn derde ruimte-reis en voor het eerst in de geschiedenis gaat een zwarte astronaut mee. Het is Guion Bluford, een 40-jarige luitenant-kolonel bij de luchtmacht. De uit vijf ruimtevaarders bestaande bemanning zal zich gedurende de vlucht vooral met wetenschappelijke experimenten bezighouden.

Het ruimteveer brengt voor opdrachtgever India een communicatie-satelliet in de ruimte. India moet hiervoor de tegenwaarde betalen van ruim 22 miljoen Antilliaans.

Vertrek en terugkeer van de «Challenger» vinden ditmaal 's nachts plaats. Het wordt daarom de eerste keer, dat een ruimteschip gedurende de nacht op aarde terugkeert.

Belangrijke proeven zullen worden genomen, die betrekking hebben op de bestrijding van ziekten, onder andere van suikerziekte.

De astronauten hebben gezelschap van zes ratten, die in een speciale experimentele ruimtekooi zitten. Het Amerikaanse bureau voor lucht- en ruimtevaart wil vaststellen of de kooi voldoet aan de eis, dat op een ruimtereis meegenomen proefdieren geen gevaar opleveren voor de gezondheid en veiligheid van de astronauten.

Het zal filatelisten interesseren, dat de Amerikaanse postdienst een kwart miljoen "covers" meestuurt, die na terugkeer van de «Challenger» voor 15,35 dollar per stuk zullen worden verkocht.

UITGEVERIJ AMIGOE NV
Scherpenheuvel z/n
Curacao N.A.
Postbus 577
Giro 440.000
Bankrek.: nr. 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek.: nr. 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank n.v.
CURACAO
Centrale (alle afdelingen)
672000

Directie: F.H.[illegible]
Namens Antilliaanse [illegible] Holding n.v.:
R.F.Snow

Hoofdredacteur:
Frans Heiligers
Overige leden Redaktie:
Toon van [illegible], Paul Comenencia, Caroline Thode, [illegible] Rens, Max Suart (sportverslaggever), Sheila Rhodes (secretaresse) en Solange Iesell (opmaak).

ADVERTENTIE-AFDELING
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 7.30-16.00 uur;
Zaterdag 7.30-10.00 uur.
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren voor 3 uur binnen zijn.
Advertentie-afdeling (acquisitie):
Ingrid de Maayer, Viola Bernardus en Janny Naaldijk.

ZOEKERTJES: verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 7.30-16.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag.
Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag voor 12 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE (ARUBA) N.V.
Nassaustraat 110,
tel.: 24333 (drie lijnen).
Directeur-Hoofdredacteur:
Jos van der Schoot.
Redaktie: Ramiro Tromp, Ludwina Perez, Djabie Franken (fotograaf).
Advertentie-afdeling: Jos van der Schoot en [illegible].

BONAIRE:
CORRESPONDENT:
Hubert Linkels, Gouv. N. Debrotweg z/n, tel.: 8627.

SINT MAARTEN:
Abonnementen en Advertenties:
Vance James, [illegible]: tel.: 2293 - 3040; huis, tel.: 3072.

SABA:
Correspondente: [illegible] Drieze.

ST EUSTATIUS:
Correspondenten: Anna Hofstee, Minerva Pantophlet en Kenrie Cuvelier, tel.: 2220.

DEN HAAG
CORRESPONDENT
Frans Kok (tel.: 070-614911)

HILVERSUM
CORRESPONDENTEN
B. Jos de Roo en Victor Halkaing: Radio Nederland Wereldomroep (tel.: 035-16151, toestel 319).

WASHINGTON:
Medewerker: [illegible]

Persagentschappen: ANP en AP.
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, de Haagsche Courant, de Brabantse Pers.

DRUKKERIJ: Rotaprint n.v.
DISTRIBUTIE (abonnementen)
Curacao: Districo n.v., tel.: 70503, 70504 en 70301.
Voor klachten [illegible] nummers op te bellen. Het [illegible] kan ook betaald worden via Giro rek. nr. 208.000, Maduro's Bank [illegible] 330.08 en ABN rek. nr. 11.16.828.
Aruba: [illegible] tel.: 24333.
Bonaire: [illegible], tel.: 4222.

Losse nummers [illegible].
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen veertien gulden per maand.

Buitenland [illegible]:
NAf. [illegible] per [illegible] (luchtpost) of NAf. [illegible] per maand (zeepost), jaarlijks vooruit te betalen.

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 08.00-16.00 uur; zaterdag 08.00-12.00 uur.

BONAIRE MUSEUM: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-12.00 uur; zaterdag 09.00-13.00 uur.
Radiomuseum RNWO na afspraak, tel.: 8472.

OPENBARE BIBLIOTHEEK: dagelijks van 08.00-12.00 / 15.00-18.00 uur; woensdag van 08.00-21.00 uur; zaterdag gesloten.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aangetekende stukken 15.45 uur; gewone stukken 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Kiwanis: donderdagavond 19.30 uur - Hotel Bonaire.
Lions: elke tweede vrijdag van de maand - Hotel Bonaire.
Round Table: elke tweede maandag - Buurtcentrum Terra Corra.
Rotary: woensdag 12.00 uur - Hotel Bonaire.

BESTUURSKANTOOR EN BEVOLKING: 08.00-12.00 / 14.00-15.30 uur loketten geopend.

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk Kralendijk:
dagelijks 18.45 uur; zondag 08.30-19.00 uur.
Coromotokerk Antriol:
dagelijks 19.30 uur; zondag 09.00 en 18.00 uur.
Ludovicuskerk Rincon:
dagelijks, ook zondag, 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING: klachten kunnen dagelijks doorgegeven worden van 19.15-19.30 uur op tel.: 8627 (Fam. Linkels).

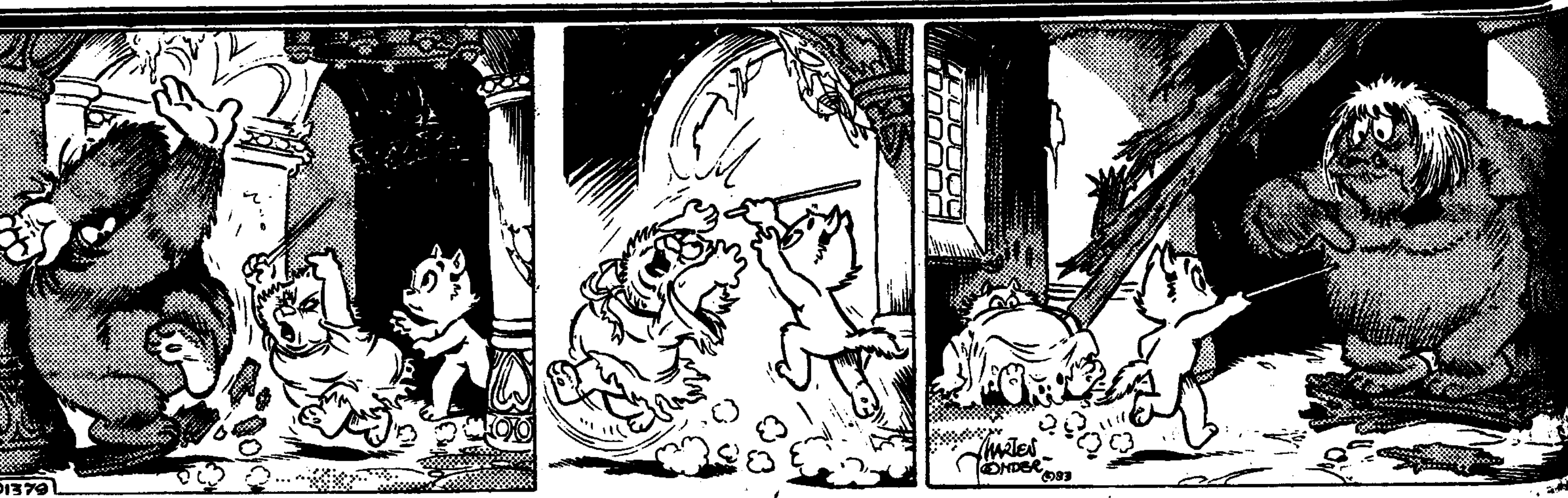
Klachten bezorging

Klachten over bezorging van de Amigoe moeten worden doorgegeven bij de distributiemaatschappij DISTRICO NV op de telefoonnummers 70503, 70504 of 70301.

LOSSE NUMMERS van de "Amigoe" zijn verkrijgbaar bij:

Curacao Plaza hotel
Holiday Beach hotel
Hilton hotel
Booshop Hato
Kappel, Winston Churchillweg
Toko Las Palmas, Schonegevelstraat 68
Celia, Postkantoor
Nene, Berg Altena
Boekhandel Van Dorp in Punda, Otrobanda en Promenade
Boekhandel Eddine
Boekhandel Salas (Fokkerweg)
Mensing Caminada
Novo's Book and Gifshop
Moron, Salina
Sousa, Cas Coraweg
Jean Louis Liquor Store, Gosieweg
Zuikertuintje
El Chico, Keukenstraat
El Chico, Caracasbaaiweg
Henriquez, Trapsteeg
Joyeria Paris, Sebastopolstraat
Chu, Breedestraat (O)
Shon Nana, Breedestraat (O)
La Bonanza (O)
Majestic, Breedestraat (O)
Shon Ma Center, Welgelegen
Ana, Schottegatweg West
La Estrella, Winston Churchillweg
Kort, Schottegatweg West/Rio Canario
Eddy's, Colebra Berde.

Heer Ollie en een bommelding

01379 — Alfrik Kug sprong op en zocht steun bij een hoekzuil. Het was duidelijk dat de moedige woorden, die hij voor het eerst sinds jaren gesproken had, hem beangstigden. En toen zijn vrouw met haar opgeheven stok naderde, deinsde hij zo ver terug, dat er een gedeelte van de vervallen zoldering naar beneden kletterde.

"Praten, hè?" riep Aka. "Jij denkt dat je praten kan, hè? Ik zal jou je praatjes afleren. Ik zal..."

Verder kwam ze niet, want Tom Poes sloop uit zijn schuilplaats achter haar aan, en met een sprong greep hij het opgeheven stokje uit haar hand, zodat ze met een snerpende gil achterover tuimelde. Ze probeerde overeind te komen, maar door het eten van de geneeskrachtige bessen werd ze ernstig door haar omvang gehinderd.

Tom Poes wachtte trouwens niet op haar. Hij keerde zich om naar Kug, die grommend en ronkend op zijn maag stond te wijzen.

"Ralos plex... plexos!" brabbelde hij. "Psago pitisch mana molie" en meer van dergelijke wartaal waaruit bleek, dat hij eens een ontwikkeld iemand geweest was. Maar Tom Poes stelde daar geen belang in. Hij rende op Alfrik Kug af en tikte hem met de stok op de aangeduide plek. Dat had onverwachte gevolgen. Het geloei van de wildeman verstierf en terwi l hij vreemd met de ogen rolde, begon hij langzaam leeg te lopen.

KRALENDIJK — Donderdag brachten de leden van de Arubaanse eilandsraad een bezoek aan Bonaire ten einde kennis te maken met het carco-project dat door de drie Benedenwindse eilanden wordt betaald. In de ochtenduren kregen de bezoekers een theoretische uitleg, die gevolgd werd door een bezoek aan het laboratorium, [illegible] carco's gekweekt worden. Bij de foto de Arubaanse gasten vlnr Luca Bernabela die werkzaam is bij het project, Tom Barmes en vervolgens de heren Angela, Croes, Muyale, Spanner, Markes, De Kort, Domacassee, Hensen, Engelbrecht, Bislip, Henriques en Fowler.

Flamingo Paradise krijgt 6 maanden surseance betaling

KRALENDIJK — Bij beschikking van de rechter in het gerecht in eerste aanleg met de zittingsplaats Bonaire is aan de naamloze vennootschap Flamingo Paradise een definitieve surseance van betaling verleend voor de duur van zes maanden. Als rechter-commissaris fungeert rechter mr D.J. van Dijk terwijl als bewindvoerders zijn aangesteld mr ir J. Komdeur en drs P.M. Heere. De bewindvoerders hebben inmiddels een rondschrijven gestuurd aan de schuldeisers dat alle vorderingen voor 2 september ingediend moeten zijn, waarna de voorlopig erkende en betwiste vorderingen en het ontwerpakkoord vanaf 9 september ter inzage zullen liggen op de griffie van het gerecht op Bonaire. De verdere behandeling van de zaak zal dan om 10.00 uur 's morgens op 16 december volgen.

Drie Frente Syndical-leden in Huurcommissie

KRALENDIJK — Tijdens een bijeenkomst tussen het BC en de vertegenwoordigers van Frente Syndical heeft laatst genoemde instantie een voorstel gedaan om drie vertegenwoordigers van de gezamenlijke vakbonden te benoemen in de onlangs ingestelde Huurcommissie. Deze Huurcommissie, de laatste opmerkelijke daad van het UPB-bestuur, werd sterk becritiseerd in de persmedia en als gevolg daarvan nemen twee van de drie leden — voorzitter Norman Evertsz en lid Elba Beudeker — ontslag uit de commissie. Ook ontslag nam Herbert Domacasse omdat hij binnenkort het eiland zal verlaten. De drie plaatsen die nu zijn opengevallen zullen worden ingenomen door vertegenwoordigers van de vakbonden van Bonaire. Naar de Amigoe vernomen heeft, zal Frente Syndical zo spoedig mogelijk de namen van de nieuwe leden van de huurcommissie bekendmaken, aldus een verklaring van de Frente Syndical ondertekend door Juan Jacobs en Norwin Willem die resp. voorzitter en secretaris zijn van de gezamenlijke vakbonden.

Dokter Octavio Cervantes

Contract-problemen niet door artsen naar buiten gebracht

KRALENDIJK — De gezichtspunten, die het BC bij monde van het hoofd van het Stafbureau, Jopie Abraham, naar voren bracht bij de problemen die ontstonden met de contractverlenging van beide Colombiaanse artsen, zouden aanleiding kunnen geven tot misverstanden. Dokter Octavio Cervantes, arts in de wijk Antriol en tevens honorair consul van Colombia, vreest dat de indruk is ontstaan dat hij en zijn collega arts Raul Vasquez de geschillen met de overheid in de openbaarheid hebben gebracht.

In ieder geval, aldus Cervantes, komen de verklaringen van de heer Abraham over als zouden beide artsen geen goede verstandhouding gehad hebben met de overheid. De verklaring, die Cervantes wil afleggen, is hem ingegeven door het feit dat er on[illegible] rust is ontstaan. Cervantes zegt sedert 5 december 1975 als arts werkzaam te zijn in de wijk Antriol. Daar verkreeg hij een contract voor drie jaar en na het verstrijken van die tijd werd zijn contract met weer drie jaar verlengd. Dat duurde dus tot december 1981. Reeds meerdere malen heeft Cervantes te kennen gegeven dat hij uit bepaalde overwegingen graag in vaste dienst van de overheid zou treden. Daar is zijn benoeming als honorair consul trouwens niet vreemd aan. Daarnaast heeft Cervantes in de afgelopen jaren een vrij grote particuliere praktijk opgebouwd en een plotselinge terugkeer naar Colombia zou trouwens de schoolloopbaan van zijn kinderen zeker negatief beïnvloeden. Bovendien, aldus Octavio Cervantes, geeft het geen veilig gevoel als men bij verrassing geconfronteerd wordt met contracten die niet verlengd worden. Vooral, aldus Cervantes, als een arts dan met de rug tegen de muur een contract moet tekenen, wil hij niet binnen een maand van het eiland gezet worden. Cervantes vindt de manier van handelen tegenover iemand die dan al reeds tien jaar zijn werk verricht op de Antillen uit menselijk oogpunt niet aanvaardbaar. Cervantes stelt dat hij een brief heeft gestuurd naar de overheid waarin hij vaste dienst aanvraagt; de overheid antwoordde echter, dat het gezien de nationaliteit van Cervantes onmogelijk is op dat verzoek in te gaan, omdat vaste dienst uitsluitend aan dokters van Nederlandse en Europees-Nederlandse nationaliteit kan worden gegeven. Deze besprekingen, aldus Cervantes, leden aldus schipbreuk en de overheid bood een vijfjarig contract aan met een paar verbeterde voorwaarden, zodat de heer Cervantes ook een premie kan betalen voor een ouderdoms verzekering. Cervantes deelt in zijn verklaring mee, dat hij niet begrijpt waarom Jopie Abraham zegt dat de eisen van Cervantes te zwaar zijn, want daarover is tussen Cervantes en de overheid nimmer een bespreking geweest. Het enige wat Cervantes volgens zijn zeggen van de overheid ontving, was de fameuze brief, waarin Cervantes te kennen werd gegeven dat dit de laatste kans was om het contract te tekenen omdat hij anders zijn biezen wel kon pakken.

Volgens de heer Cervantes is [illegible] nemen dat hij sedert december 1981 zonder contract werkte. Inderdaad ontving Cervantes tot twee keer toe een brief van de directeur van het departement van Gezondheidszorg, dr. Elassais, die Cervantes er op wees, dat hij eigenlijk zijn werkzaamheden niet mocht voortzetten. Cervantes ging er echter terecht van uit dat dit een zaak was die hij niet behoefde te regelen en verwees derhalve naar de overheid. Volgens Cervantes zou de overheid de bezorgdheid van de arts niet delen, omdat deze zaak wel afgehandeld zou worden volgens de normale procedure. Dr. Elassais, aldus de arts Cervantes, heeft in deze goed gehandeld om de aandacht te vestigen op een abnormale toestand en de directeur van het departement deelde dan ook mondeling aan de beide Colombianen mede, dat hij niets persoonlijks had tegen de artsen, maar dat ook het BC van Bonaire zich aan de geldende regels te houden had.

Had de Colombiaanse arts Octavio Cervantes het hem aangeboden contract niet getekend, dan was hij gedwongen geweest Bonaire te verlaten. Dat, aldus Cervantes, is het gehele verhaal dat achter de contract-verlenging steekt. Inmiddels heeft de overheid — waarnemend gezaghebber Victor Winklaar, gedeputeerde van Gezondheidszorg Franklin Crestian en het hoofd Stafbureau Jopie Abraham — met de eerste Colombiaanse arts die op Bonaire kwam werken een vijfjarig contract afgesloten.

KRALENDIJK — Woensdagmiddag werd het vijfjarig contract met de Colombiaanse arts Octavio Cervantes ondertekend. Bij de ondertekening waren aanwezig vlnr het hoofd Stafbureau Jopie Abraham, arts Cervantes van de wijk Antriol, waarnemend gezaghebber Victor Winklaar en gedeputeerde van Gezondheidszorg Franklin Crestian.

LVV-gedeputeerden ontmoeten elkaar

KRALENDIJK — Vanmorgen is de gedeputeerde van Landbouw Veteelt en Visserij (LVV) Avelino Cicilia voor de eerste maal in contact getreden met de beide gedeputeerden LVV van Curacao en Aruba, de heren Jules Kisden en Efrain de Kort, die de in Nederland verblijvende Daniel Leo vervangt. De samenwerking tussen de drie gedeputeerden dateert al vanaf oktober 1978 en was een initiatief van de toenmalige gedeputeerde Victor Winklaar. Van de gedeputeerden die de laatste jaren samenwerkten is slechts Daniel Leo nog [illegible] gedeputeerde van LVV, [illegible] zijn nieuw in [illegible].

Twee man naar Bestuursacademie in Tilburg

KRALENDIJK — De afdeling Financiën zal over drie jaar versterkt kunnen worden met twee ambtenaren die momenteel door het BC in de gelegenheid worden gesteld zich te specialiseren in hun werk. Deze specialisatie gebeurt te Tilburg in Nederland, waar de jongelui hun opleiding zullen krijgen aan de bestuursacademie. Deze opleiding zal uit twee gedeelten bestaan en het eerste gedeelte duurt 3 jaar, waarbij dan een tweede gedeelte van vijf jaar kan volgen. In principe zijn beide uitgezonden ambtenaren slechts voor het eerste deel ingeschreven. De opleiding zal deels theoretisch deels in stagevorm zijn en bij het afsluiten van het eerste gedeelte zijn de jongelui benoembaar als financieel bestuursambtenaar. De stages worden gelopen in Oosterwijk en Berkelenschot. Het BC beschouwt de opleiding van de beide jongelui zeer belangrijk omdat er in de toekomst een goed gebruik gemaakt kan worden van dergelijk opgeleide ambtenaren.

New Age: SM carnavals comite in problemen

WILLEMSTAD — Het Sintmaartense carnavalscomite kan blijkbaar zijn financiele verplichtingen niet nakomen. Er is ook nog geen financieel overzicht verschenen over het dit jaar gehouden carnaval. Zo meldde het SM-blad New Age onlangs.

Uit gesprekken met deelnemers aan het carnaval en prijswinnaars werd New Age duidelijk dat de laatstgenoemden hun prijs nog niet hebben gekregen. Ook zou het na het carnaval niet meer gelukt zijn om het carnavalscomite in zijn geheel aan tafel bijeen te krijgen. Voorzitter Karl Arndell erkende tegenover New Age dat er geen financieel overzicht is. Hij zei te hopen geld uit een ander fonds te krijgen, maar dat was hem nog niet gelukt.

Het werd New Age wel duidelijk dat er onder het publiek veel klachten leven over het laatste carnaval. Zo waren er mensen die zeiden dat dit het slechtste comite was geweest van de laatste jaren. Weer anderen zeiden dat dit comite er op uit leek te zijn om carnaval om zeep te brengen.

Veel mensen vragen zich ook af waar het geld dat binnengekomen moet zijn gebleven is. Nu carnaval met een officiele stichtingsvorm formeel is geworden blijkt al het geld verdwenen te zijn. De enige manier om deze kritiek de wereld uit te helpen is met een financieel overzicht voor de draad te komen, zo meent New Age. Wanneer het geld voor de carnavalsviering is besteed dan moet dat uit de boeken blijken. Is het niet voor carnavalsdoeleinden gebruikt, dan moet dit bestuur aftreden, zo vindt het blad.

UITGANGSPUNT VOOR TOEKOMSTIGE BELEIDSVORMING

Onderscheid in algemeen en specifiek beleid

Landsbegroting '83: meer fundamenteel

WILLEMSTAD- In tegenstelling tot de begroting van vorig jaar, waarin het economische beleid specifiek sector gericht werd behandeld, heeft de centrale regering dit jaar gekozen voor een "meer fundamenteel" model waarin onderscheid wordt gemaakt tussen algemeen en specifiek beleid. Het algemene beleid betreft de totale productiestructuur van de Nederlandse Antillen en richt zich op arbeids- en kapitaalmarkt terwijl het specifieke beleid meer bepaalde sectoren of eilanden aangaat.

Achtergrond voor deze gewijzigde presentatie is dat het belang van de overheid voor de sociaal-economische en maatschappelijke ontwikkeling op de Nederlandse Antillen in de loop der jaren sterk is toegenomen.

Waren de totale uitgaven van de Landsoverheid in 1976 nog 196 miljoen gulden, voor 1983 zijn deze begroot op maar liefst 627 miljoen. Het aandeel van de overheid in het nationaal inkomen bedraagt hiermee meer dan 15 procent. Ook om een goed inzicht te geven in de achtergronden en inhoud van het sociaal-economische en financiële beleid, alsook het functioneren van de Landsoverheid, is de presentatie van de begroting dit jaar anders. De verschillende aanpak die dit keer gehanteerd is maakt dat de landsbegroting gebruikt kan worden als uitgangspunt voor het nemen van maatregelen, zowel op korte als op lange termijn.

ARBEIDSMARKT

In overleg met de eilandgebieden en het particuliere bedrijfsleven is de landsregering van plan na te gaan in hoeverre het scholingsbeleid kan worden aangepast aan de behoefte aan geschoold midden- en hoger kaderpersoneel. Alvorens hiertoe te komen zal een inventarisatie worden gemaakt van de bestaande behoefte aan geschoolde arbeid en opleidingen.

Behalve de bovengenoemde factoren zullen ook zogeheten "institutionele factoren" die een optimaal functioneren van de arbeidsmarkt verhinderen moeten worden gewijzigd. Het betreft hier de ontslagwetgeving en de (reeds gewijzigde, RED.) minimumloonwetgeving.

De voornaamste moeilijkheid met de huidige ontslagwetgeving is dat de uitvoering ervan, met name op Curaçao, te traag functioneert. Dit bevordert het gebruik van arbeid in tijdelijke dienst door het bedrijfsleven wat, zowel voor werkgever als werknemer, meer onzekerheid brengt en de arbeidsmarkt een instabiel karakter geeft.

LAST RESORT

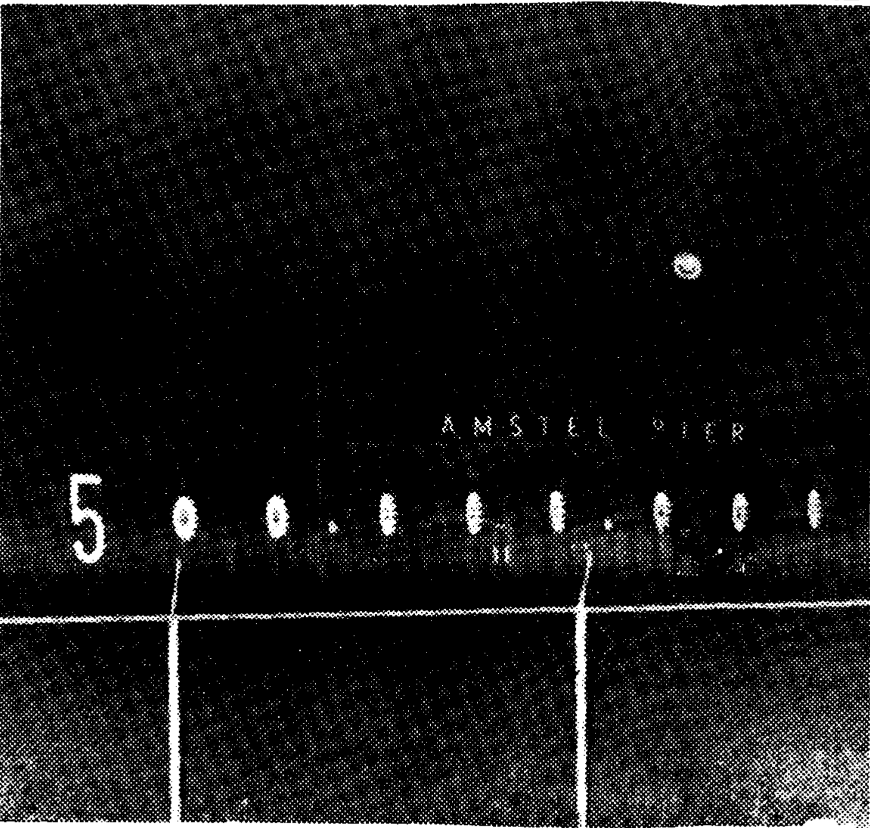
Voor wat betreft de kapitaalmarkt, is het overheidsstreven ernaar gericht de kapitaalmarkt zoveel mogelijk zonder overheidsingrijpen te laten functioneren. In een goed functionerende kapitaalmarkt heeft de overheid namelijk geen leidende rol, maar meer die van "guarantee in last resort", dat wil zeggen als er werkelijk grote risico's verbonden zijn aan bepaalde investeringen.

Gestreefd wordt naar verbetering van de structuur van de kapitaalmarkt door het beschikbaar stellen van meer financieringsmogelijkheden en de oprichting met behulp van expertise uit de offshore sector van een beurs waar internationale en, te zijner tijd, lokale kapitaaltransacties kunnen plaatsvinden.

SPECIFIEK

Specifieke maatregelen worden genomen ten behoeve van bepaalde grote projecten of sectoren. Zo werd in de algemene beschouwingen van het vorige begrotingsjaar aandacht besteed aan ondermeer de toeristische sector, de bouwsector en de industrie.

Voor dit begrotingsjaar zijn maatregelen gepland om de hypothecaire financieringsmogelijkheden uit te breiden, de Antillen aantrekkelijker te maken als vestigingsplaats voor industrieën en de internationale dienstverlening te verbeteren. Zo zal er geïnvesteerd worden in de apparatuur en gebouwen van de Landsradiodienst ter waarde van 11.3 miljoen gulden terwijl reeds vorig jaar besloten is om voor 7 miljoen deel te nemen in de financiering van het internationaal handelscentrum, waarvan de bouwwerkzaamheden in 1984 van start moeten gaan.

WILLEMSTAD — Het gaat de Antillen niet voor de wind. De economische recessie heeft de eilanden goed in zijn greep en voorlopig lijken zij er niet uit los te komen. Even goed moet geconcludeerd worden dat het de Amstel Brouwerij aan de Nieuwe Haven ook niet voorspoedig gaat. Sedert begin dit jaar is daar niet één flesje bier meer verkocht. Althans, welke andere conclusie moet er getrokken worden uit het feit dat al maanden lang wordt aangeduid dat de brouwerij 500.000.000 miljoen flessen van dat gerstrijke vocht heeft gefabriceerd. Er is sindsdien niet één bijgekomen, want dat getal is niet meer aangepast.

Magazijn geplunderd

WILLEMSTAD— De magazijn van een toko te Paradijs is in de nacht nagenoeg leeggeplunderd. Onbekenden drongen de toko via het dak binnen na verwijdering van zeventien dakpannen. Behalve een grote hoeveelheid levensmiddelen mist de toko-eigenaar 56 kratten bier van verschillende merken, 73 sloffen sigaretten van diverse merken en zes kratten limonade. De recherche onderzoekt deze grote diefstal.

Pompbediende met stenen bekogeld

WILLEMSTAD— De bediende van een pompstation werd gisteren door enkele mannen met stenen bekogeld. De bediende moest zich onder doktersbehandeling stellen.

Hij verklaarde dat de mannen het zondag met hem aan de stok kregen, toen ze vlak voor sluitingstijd met alle geweld bediend wilden worden, vóór de klanten die in de rij stonden te wachten. De mannen eisten van de bediende dat hij een jug die ze bij zich hadden met benzine vulde. De bediende weigerde en wees op het aantal mensen dat nog in de rij stond.

De mannen gingen weg maar kennelijk was de ruzie voor hen nogniet afgelopen want ze kwamen gisteren terug en gooiden stenen naar de bediende. De recherche spoort de geweldplegers op.

Wijziging schema Tele Curaçao

WILLEMSTAD— TeleCuracao brengt morgen, zaterdag 27 augustus een direkte uitzending van het programma "I had a dream celebration". Dit programma wordt in de Verenigde Staten uitgezonden in verband met de herdenking van de droom van dr Martin Luther King voor een wereldvrede, een wereld zonder rassendiscriminatie. De uitzending duurt een uur en begint om half vijf 's middags.

In verband hiermee wordt TeleFiesta in twee delen uitgezonden. Dit programma begint zoals gebruikelijk om vier uur, wordt om half vijf stopgezet en gaat om half zes door. Deze keer is TeleFiesta gewijd aan de little league basebalploeg van Curacao, wereldsubkampioen in de seniordivisie. Om zes uur wordt het normale uitzendingsschema vervolgd met Chips, Muhé Informá, The Muppet Show, Notisiero Tele-8, Rikesa Universal en Estreno.

Bij razzia gepakte jongen bekent diefstal

WILLEMSTAD— De bij een razzia aangehouden R.B. van 17 jaar, bleek ook een diefstal gepleegd te hebben. De verdachte werd enkele dagen geleden aangehouden na een razzia in twee huizen in de Penstraat, in verband met verdovende middelen. Bij nader onderzoek bekende R.B. op 18 juli in een huis aan de Velpstraat te hebben ingebroken. Daar stal hij onder meer een video-recorder, een cassette-recorder, een fototoestel en twee dameshorloges.

STK: Hopelijk les geleerd

KAE-personeel stemt ABVO weg

WILLEMSTAD— De Sindikato di Trahadonan di Korsou (STK) hoopt dat de ABVO na het referendum van gisteren zijn les geleerd heeft en meer aandacht besteedt aan de andere diensten die zij vertegenwoordigt. Zo verklaarde de STK-secretaris Irving Perri vanmorgen aan de Amigoe.

Het lukte de STK, gisteren met 126 van de 226 te behalen stemmen de vertegenwoordiging van de KAE-werknemers te krijgen. De bond werd opgericht door enkele werknemers die het beu waren dat de ABVO "niet voor hun rechten opkwam". De STK werd als vakbond erkend en diende bij de landsbemiddelaar het verzoek in voor een referendum in het bedrijf.

In totaal konden 226 werknemers stemmen: 126 stemmen gingen naar de STK, 53 naar de ABVO. 41 Werknemers deden niet mee aan de verkiezing doordat ze een vrije dag hadden, ziek, of op vakantie waren. Van de 158 uitgebrachte stemmen waren zes ongeldig.

Perri legde uit dat de volgende stap van de STK is de onderhandelingen voor een nieuw cao, die al vanaf 1980 lopen, af te ronden. Daarna zet de bond onderhandelingen voort over de functieclassificatie en pensioenregeling die al een jaar aan de gang zijn.

CFW bezorgd om arbeidsplaatsen

Eilandsgarantie voor Albo in overweging

WILLEMSTAD- De vakbond CFW heeft vanmorgen tijdens een vergadering met haar leden die bij ALBO nv werken een uiteenzetting gegeven van de problemen die het bedrijf op het ogenblik te verduren heeft.

Vanmiddag hoopt de vakbond te vergaderen met het bestuurscollege van Curaçao en de directie en bewindvoerders van Albo nv over de mogelijkheid dat een garantie van één miljoen gulden wordt verstrekt aan het bedrijf, teneinde er de werkgelegenheid veilig te stellen.

In een telegram dat gisteren is verstuurd naar het bestuurscollege wijst de CFW op aanwijzingen dat de Albo meer dan vier miljoen aan kapitaal heeft en negen miljoen aan werk in uitvoering. Het bestuurscollege wordt eraan herinnerd dat de Algemene Bank nv een eilandsgarantie van één miljoen gulden eist als voorwaarde om de kredietverlening aan het bedrijf te hervatten.

De CFW vraagt het bestuurscollege af te stappen van een eventuele vrees om precedenten te scheppen en wijst op de beleidsnota van de centrale regering, waarin "behoud en herstel van bestaande arbeidsplaatsen door steunmaatregelen aan die bedrijven, die tijdelijk in moeilijkheden zijn geraakt, ter voorkoming van sluiting of verlies van werkgelegenheid" wordt beloofd.

Daar de CFW weet dat het BC van Curaçao deze mening deelt, vindt de CFW dat het BC geen andere keus heeft dan de gevraagde garantie te verlenen, met natuurlijk de nodige voorwaarden eraan verbonden.

Een telegram in diezelfde zin is gestuurd naar minister van Financiën Gilbert de Paula.

Volgens inlichtingen van de CFW, zijn alleen op Curaçao meer dan 200 arbeidsplaatsen gemoeid met de activiteiten van Albo nv.

WILLEMSTAD- Stella Pieters-Kwiers gaf gisteren in de aula van de Universiteit een uiteenzetting van haar dissertatie over de Balaristam in Afrika aan leden van de Alliance Française op Curaçao.

Op de foto overhandigt mejuffrouw Pieters-Kwiers aan voorzitter Johnny van Ierland een exemplaar van haar dissertatie. Links naast Van Ierland op de foto: bestuurslid Josephine Sweers.

WILLEMSTAD— Videorecorders blijven bij de dieven in trek. In de afgelopen nacht werd ingebroken in woningen aan de Pastoor Blommerdeweg en de prof Knappertweg. Uit beide woningen is een video-recorder meegenomen.

Benoemingen Bisdom

WILLEMSTAD — De bisschop van Willemstad, mgr. W. Ellis, heeft de volgende benoemingen doen bekendmaken:

pater JOAQUIN GIRALDO tot pastoor van Brievengat,

pater JUAN CUERVO tot tijdelijk pastoor van Coromoto,

pater HERMAN PARRA tot tijdelijk pastoor van Santa Cruz.

Op voorstel van pater N. Erkamp, vicaris van de Paters Dominicanen, heeft mgr. Ellis benoemd:

pater ANTOINE FREHE O.P. tot pastoor van Barber,

pater BERNHARD JANSEN O.P. tot assistent te Santa Rosa.

Will Johnson: meer geschiedenis in Saba Herald

WILLEMSTAD — Het ligt in de bedoeling van Will Johnson in zijn maandblad Saba Herald in de toekomst wat meer aan geschiedenis te gaan doen. Zo is hij van plan wat achtergronden en historie te gaan geven over bv het politiebureau, het postkantoor, de verschillende kerken en het onderwijs. Hij doet deze belofte in het zo pas verschenen Saba Herald-nummer. De heer Johnson is de oprichter van dit blad en is er de hoofdredacteur van. Hij heeft dit jarenlang gecombineerd met zijn werk als gedeputeerde.

In het augustusnummer geeft hij al wat cijfers over bv de omvang van de bevolking rond de eeuwwisseling toen het aantal inwoners boven de 2000 lag. In 1902 waren er 3 tot 400 Sabanen werkzaam aan boord van schepen. In die tijd waren er in het hoogseizoen van de visserij ook zo'n 100 man in deze tak van arbeid werkzaam. En dan te bedenken dat rond de eeuwwisseling er slechts een handvol overheidsdienaren waren. Toen leefde er nagenoeg niemand van de overheid, een heel verschil met de huidige situatie nu de overheid de belangrijkste bron van werkgelegenheid is, zo hoort men Will Johnson vaststellen.

Het weer

WILLEMSTAD — Weersverwachting: Overwegend half bewolkt tijdelijk zwaar bewolkt met geen neerslag van betekenis. Matige, af en toe vrij krachtige oostelijke wind.

Weeroverzicht: De Tropical wave in het oostelijk Caribisch gebied is verder afgezwakt en verplaatst zich langzaam in westelijke richting. De vochtigheid en onstabiliteit in de hogere luchtlagen blijft echter voldoende waardoor er nog vrij veel bewolking op de Benedenwindse eilanden kan voorkomen. In de komende 24 uur zal er echter weinig neerslag van betekenis voorkomen. Tropische depressie Barry bevond zich vanochtend om 06.00 uur plaatselijke tijd nabij 25.5 n. en 86.5 w. in het midden van de Golf van Mexico.

Kostbare uitgave

Gedenkboek Jo Corsen hopelijk december uit

WILLEMSTAD— "Leven en muziekstukken van Joseph Sickman Corsen 1855-1911" is het boek dat in december uitgegeven wordt in verband met het 130ste geboortejaar van deze Curacaose dichter.

Het boek, samengesteld door dr A.M.G Rutter is hopelijk in december op Curacao verkrijgbaar. Het meer dan 300 bladzijden tellend boek bevat naast gegevens over en foto's van Joseph "Jo" Sickman Corsen's leven ook enkele gedichten en een 80-tal muziekstukken.

De publicatie van het boek is gefinancierd door, onder anderen, de Sticusa en het Prins Bernhardfonds. Er is een voorwoord in opgenomen van prof dr Marius Vlothuis, docent aan de faculteit van Muziek en Wetenschap van de Rijksuniversiteit van Groningen. Het boek kost ƒ75,50 Ned crt, wat neerkomt op ongeveer vijftig gulden Antilliaans. De prijs is wat hoog uitgevallen doordat documenten van meer dan honderd aar oud gedrukt moesten worden, en daar wordt speciaal papier voor gebruikt.

Hopelijk is dit boek in december op Curacao, zodat de verschijning samenvalt met de 130ste geboortemaand van Jo Corsen.

Salsbach wil uitleg BC over lening MCB

WILLEMSTAD— Het eilandsraadslid Angel Salsbach vraagt of het eilandgebied de Maduro & Curiel's bank en andere financieringsinstanties benadert voor lagere rente op leningen voor hotelreparatie.

Het MAN-raadslid heeft zes vragen gesteld aan het Bestuurscollege, inzake de motie die de raad op 16 augustus aannam. Salsbach wil weten of de M & C bank inderdaad 1.5 miljoen gulden beschikbaar stelde tegen een rente van acht procent per jaar voor projekten in de toeristensector. Hij wil ook weten of het waar is dat de bank daarna zijn teleurstelling uitte omdat geen reactie op dit voorstel ontvangen is.

Het raadslid vraagt voorts om welke reden(en) het BC niet op dit voorstel reageerde, waarom deze goede wil niet eens met een antwoord gewaardeerd is. Kan het BC het artikel in de Amigoe van 24 augustus bevestigen, vraagt Salsbach. In het artikel stond dat de M & C bank het BC heeft laten weten de rente te willen verlagen van elf naar negen procent, voor leningen aan de Holding Company Curacao. Salsbach wil ook weten of ook de andere financieringsinstanties, die de lening van totaal 24.8 miljoen gulden konden verstrekken, intussen benaderd zijn.

Vergadering Overlegorgaan:

Inventarisatie van consensuspunten

WILLEMSTAD- Het Sociaal Overlegorgaan, dat woensdag vergaderde, heeft haar secretariaat de opdracht gegeven een memorandum op te stellen van alle punten waarop geheel of gedeeltelijke consensus is bereikt, alsmede die waarover de partijen het nog niet eens zijn.

Tijdens de vergadering van woensdag is uitgebreid gesproken over de nota die door de centrale regering is gepresenteerd. Ook zijn er veel vragen gesteld omtrent het beleid van de centrale regering voor wat betreft de huidige sociaal economische situatie.

Afgesproken is dat centrale regering en eilandsoverheid steeds moeten proberen op elkaar afgestemd te zijn bij het nemen van maatregelen. In het bijzonder is woensdag gesproken over de ALM-problematiek en de kritische toestand waarin het aannemersbedrijf Albo nv momenteel verkeert.

In de eerstvolgende vergadering van het Overlegorgaan zal het door het secretariaat voor te bereiden memorandum ter goedkeuring aan de leden worden voorgelegd.

ARUBA AGENDA

LOSSE NUMMERS OP Aruba dagelijks verkrijgbaar bij:

ORANJESTAD: Zepp Wever, La Fama, Piet Soda Fountain en Refresqueria Ingrid.

NOORD: Panaderia Turibana.

SAN NICOLAS: Nicolas Store; De Wit Stores in Sheraton hotel; Van Dorp in Americana; Holiday Inn drugstore en Van den Berg giftshop in Dr. Horacio Oduber hospitaal.

KANTOORUREN: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

Telefoon: 24333 (drie lijnen).

Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316.
Pageboy: 027-774.

Bankrek. nr. 248-1 Barclays Bank.
Taxicentrale: 24 uur per dag, tel.: 22116 of 21604.

POLITIE: 100.

ALARMCENTRALE: 115.

BIOSCOPEN
ORANJESTAD
Boulevard Theater: 20.30 en 24.00 uur *Octopussy* (alle leeft.).
Rialto: 20.00 uur *Django vs Sartana* (14 jr.); 22.30 uur *The Invincible Rivals* (14 jr.)
BALASHI
Drive-in: 20.30 en 24.00 uur *Fierecillos Indomables* (18 jr.).
SAN NICOLAS
Principal: 20.30 uur *Flash Dance* (14 jr.); 24.00 uur *The snake strikes back* (14 jr.).

***

WIT GELE KRUIS: Oranjestad: tel.: 23168; Noord: tel.: 23425; Santa Cruz en Paradera: tel.: 28288/25543; Savaneta en Brazil: tel.: 47020/48301; San Nicolas: tel.: 45906; Dakota: tel.: 29008 (wijkgebouw), 24444 (kantoor).

BOTICA'S: Oranjestad: Aruba, tel.: 21081; San Nicolas: San Nicolas, tel.: 45712.

WACHTREGELING DOKTOREN
Oranjestad, Sta. Cruz, Paradera en Noord: dokter J.C.Frederiks, tel.: 24484.
San Nicolas en Savaneta: dokter C.E.Zaandam, tel.: 48833.
(voor brandgevallen, ongelukken of een of ander ongeluk gelieve Alarmcentrale op te bellen, tel.: 115).

***

DIVERSEN
FLIGHT INFORMATION CENTRE: dagelijks geopend van 07.00-20.00 uur; na 20.00 uur informatie via verkeerstoren.

ESSO SERVICE CENTRE (Oranjestad): **24.00 uur per dag geopend** (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

24.00 uur per dag geopend (alleen gesloten van zondag 20.00 uur tot maandagmorgen 07.00 uur).

***

DR. HORACIO ODUBER HOSPITAAL (tel.: 24300): bezoekuren van 15.00 tot 15.45 uur en 18.30 tot 19.30 uur.

***

ZATERDAG
DIVERSEN
STICHTING TOT BEVORDERING VERANTWOORD OUDERSCHAP (Famia Planea): dagelijks van 08.00-12.00/13.00-16.00 uur - Medical Centre, Bernhardstraat 75, San Nicolas, tel.: 48833, toestel 219/225.
Bij de praktijken in het Wit Gele Kruisgebouw: dinsdag 10.00-12.00 uur te Noord 66, tel.: 23425; 13.00-14.00 uur te Oranjestad, Koningstraat/Emmastraat, tel.: 23168; woensdag: 13.00-15.00 uur te Santa Cruz 39C, tel.: 28288; donderdag: 10.00-12.00 uur te Pampoenastraat 15, Dakota.
Centro di Bario Dakota, Pampoenastraat 19, tel.: 23822; donderdag: 08.00-10.00 uur.
Club Caiquetío, Paradera 47A, tel.: 24280; dinsdag: 08.00-10.00 uur.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Zuidstraat 7A, tel.: 23145): open maandag t/m vrijdag van 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

STICHTING SCHOOLZWEMMEN ARUBA: 17.00-18.30 uur zwemlessen - zwembad Hotel Americana.

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAISE: om de twee weken op maandag geopend van 16.00-18.00 uur - Bilderdijkstraat 13.

OPENBARE BILBIOTHEEK (Oranjestad): openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-20.00 uur; dinsdag van 09.00-12.00/13.30-17.00 uur; donderdagavond gesloten en 's middags open van 13.30-17.00 uur.

FILIAAL SAN NICOLAS: openingstijden maandag, woensdag en vrijdag van 09.00-12.00/13.30-17.30 uur; dinsdag van 13.30-17.30 uur; donderdagavond de hele dag gesloten.

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARIO DAKOTA: dinsdag en vrijdag van 16.00-20.00 uur geopend.

JAYCEES: 09.30-22.00 uur "Personal financing course" - Colegio Arubano.

SPORT
VOETBAL: 16.00 uur Dep. Nac vs Sportboys - Wilhelminastadion.

BASEBAL: 14.00 uur Centro B. Noord vs Nevada Brazil - Lago Sportpark; Richmond vs Amstel Aq. - Marlboro Ballpark.

***

TELEARUBA
VRIJDAG: 17.00 Stuif es in; 18.30 News in Dutch; 18.45 Telenovela: Dancin' Days; 19.30 Cocktail Musical; 20.00 Telenoticias; 21.30 The Jeffersons; 21.00 Wrestling; 22.00 Movie of the week; 23.15 Resumen di Noticias; 23.20 Sluiting.

ZATERDAG: 17.00 The Muppet show; 18.00 Little House on the Prairie; 19.00 Programa di RVD: 19.30 Instituto di Cultura; 20.00 Dukes of Hazzard; 21.00 I have a dream (Martin L. King); 22.00 Estreno; 23.30 Sluiting.

Aruba en Curacao voor 100 miljoen in krijt

IOWUA: arbeiders niet schuldig aan de crisis

ORANJESTAD — Aruba en Curaçao hebben een schuld van meer dan 100 miljoen gulden aan belastingen die niet betaald worden. Dit is een van de redenen waarom de financiële situatie van de Antillen zo slecht is. Aldus de vakbond van Lagowerknemers, de IOWUA, in een verklaring.

De IOWUA is het er niet mee eens dat de centrale regering, nu er niets meer te redden valt, met een urgentieplan wil komen. Dit is niet correct, omdat het maatregelen zijn tegen de arbeidersklasse die niet de schuld heeft dat de economische situatie slecht is. Volgens de vakbond zal deze situatie verergeren, omdat de belastingbetalers minder zullen gaan betalen. Als voorbeeld haalt IOWUA de Lago aan die volgend jaar minder belasting zal betalen. Dit bedrag zal in de toekomst nog minder worden.

In plaats van maatregelen tegen de arbeidersklasse te nemen, doet de regering er beter aan om de achterstallige belastingschuld van ieder eiland te regelen, aldus IOWUA.

Outrageous bij Filmliga

ORANJESTAD — Filmliga Aruba vertoont zondag om half negen, in Cas di cultura, de hoofd-film Outrageous, in het Engels met Nederlandse onderschriften. Deze film werd in 1977 in Canada gemaakt, onder regie van Richard Benner. De acteurs zijn onder anderen Graig Russel en Hollis McLaren. Voor de aanvang van de film kunnen nieuwe leden zich opgeven aan de zaal. Voor de jongeren tussen 16 en 21 jaar zijn jeugd-abonnementen mogelijk. Hiervoor geldt de halve prijs van het volwassenabonnement en de halve entreeprijs. Men dient bij de inschrijving wel het identiteitsbewijs mee te nemen.

ORANJESTAD — Het personeel van Amigoe verraste gistermiddag op gezellige wijze zijn directeur-hoofdredacteur Jos van der Schoot, die vanmiddag met de KLM voor enige weken naar Nederland vertrekt. Er heerste een gemoedelijke "afscheids stemming", waarbij tevens het feit werd herdacht dat de heer Van der Schoot aanstaande zondag in Nederland (St. Jo efstraat 2 Tilburg) het feit herdenkt, dat hij veertig jaar geleden op bescheiden wijze met de journalistiek begon.

Managua: 77 contra's en 14 militairen om leven gekomen

MANAGUA — In noordelijk Nicaragua zijn 77 rebellen en 14 militairen om het leven gekomen bij acht bloedige confrontaties. Zo heeft de defensie in Managua meegedeeld. Daar wees men er op dat de strijd sedert 19 augustus is toegenomen. Op die dag werd door de contra's een aanslag gepleegd op de Tumabrug op 20 km van de provinciehoofdstad Matagalpa. In kringen in Managua welke niet geidentificeerd wilden worden verluidt echter dat het aantal slachtoffers aan Sandinistische kant aanzienlijk hoger ligt.

FRANKFORT — Rusland heeft in 1982 een proef genomen met antisatellietwapens boven Westduits grondgebied, zo meldde de Frankfurter Allgemeine Zeitung. Daarmee is aangetoond dat de SU in staat is Westerse satellieten te vernietigen, ook buiten het luchtruim van Rusland. Rusland heeft eenzijdig een moratorium op dit soort wapens afgekondigd.

Politie present bij aankomst Betico Croes

ORANJESTAD — Het Arubaanse volkslied en het MEP-lied, een toespraak van gedeputeerde Nelson Oduber en gedichten voorgedragen door Chommie Laclé, staan op het welkomstprogramma van zondag bij de aankomst van MEP-leider Betico Croes uit Miami. Het officiële gedeelte wordt besloten met een toespraak van de heer Croes zelf.

De organisatoren verwachten een massale opkomst van de bevolking. De manifestatie "Bonbini" zal omstreeks half elf zondagmorgen beginnen. Reeds vanaf negen uur 's morgens zal een vliegtuig boven Aruba vliegen met de boodschap "Bonbini Betico". In alle districten zal gratis busvervoer zijn naar de luchthaven en vandaar na afloop terug naar de districten. Op verzoek heeft Radio Antiliana toestemming gekregen om de aankomst van Betico Croes uit te zenden. Na de landing zal Betico Croes vanaf het vliegtuig in een auto naar de parkeerplaats worden gereden en op een podium plaats nemen. De manifestatie wordt geopend met het Arubaanse volkslied en het MEP-lied, terwijl The Young Voices-groep, begeleid door een orkest, een Bonbini-lied zal zingen. Hierna volgen de toespraak door ged. Oduber, de gedichten namens de wijkleiders door Chommie Laclé en de toespraak van Betico Croes. Het geheel wordt muzikaal omlijst door mariachi Los Campesinos. Op de gemeenschap doet het organiserend comité een beroep rekening te houden met de lichamelijke conditie van de heer Croes en zich te willen houden aan de aanwijzingen die gegeven zullen worden. Over de speculaties of de politie zondag wel of niet aanwezig zal zijn, wordt van bevoegde zijde vernomen dat de politie zeker present zal zijn. Men gaat van het standpunt uit dat iedere burger recht heeft op protectie, waarbij gewezen werd dat toen de heer Croes indertijd vanuit het hospitaal naar de luchthaven vervoerd werd voor vertrek naar Miami, de politie ook voor de goede gang van zaken aanwezig was.

Bij domino:

Benauwde zege Dep. Stadion op CC Noord

ORANJESTAD — In de competitie van de Aruba Domino Bond werd weer goede strijd geleverd. De jongste resultaten zijn: Huliba — Ayo 21-19; NWIWA — White Label Stars 21-16; Joey's — Sportboys 21-15; Huliba — Pedro's Place 21-14; Old Parr — Madiki Stars 21-12; RCA — Seguros Aponte 21-13; Tropicana Inn — Cero Blanco Boys 21-13; Deportivo Stadion — Country Club Noord 21-20.
De competitie wordt vanavond half acht, als volgt voortgezet: Deportivo Stadion — Miller Bombers (in C. Club Noord); Noord Stars — RCA (Paradise Park); Arikok — Trappers (Joey's Drive In); Huliba — White Label Stars (NWIWA club); Pedro's Place — Warawara Stars (Sportboys).
De wedstrijden voor zondagmiddag 2 uur, zijn: Ayo — Joey's (Trappers club); Sportboys — NWIWA (Huliba bar); Cero Blanco Boys — Seguros Aponte (Deportivo Stadion); Old Parr — C. Club Noord (RCA club); Madiki Stars — Tropicana Inn (Trappers club).

IOWUA solidair met de PWFC

SAN NICOLAS — De vakbond van Lago-werknemers, IOWUA, zond gisteren een solidariteitstelegram aan de Curaçaose vakbond PWFC. In het telegram zegt IOWUA de houding van de Shell-directie af te keuren en wenst de PWFC morele steun toe in de strijd voor de belangen van de Shell-werknemers. Het IOWUA-telegram was ondertekend door secretaris-generaal Felix Garrido.

Herdenking van Kings-droom-rede direct op de tv

ORANJESTAD — TeleAruba brengt morgenavond om negen uur een speciale satellietuitzending vanuit WAshington van de „I have a dream"-herdenking voor Nobelprijswinnaar voor de vrede, dr Martin Luther King Jr. Twintig jaar geleden hield dr King een toespraak die beroemd werd om de woorden: „I have a dream". De herdenking van morgenavond bij het Washington-monument is de culminatie van de activiteiten die in Los Angeles en New York begonnen. Het programma duurt een uur.

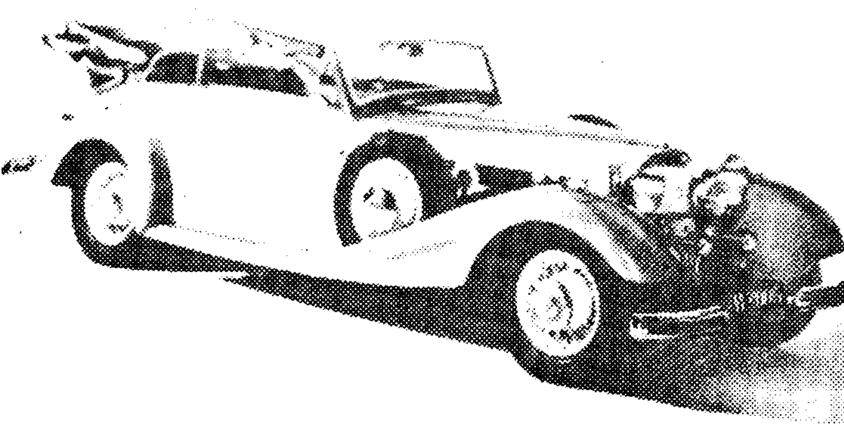
Aruba zonder wnd gezaghebber

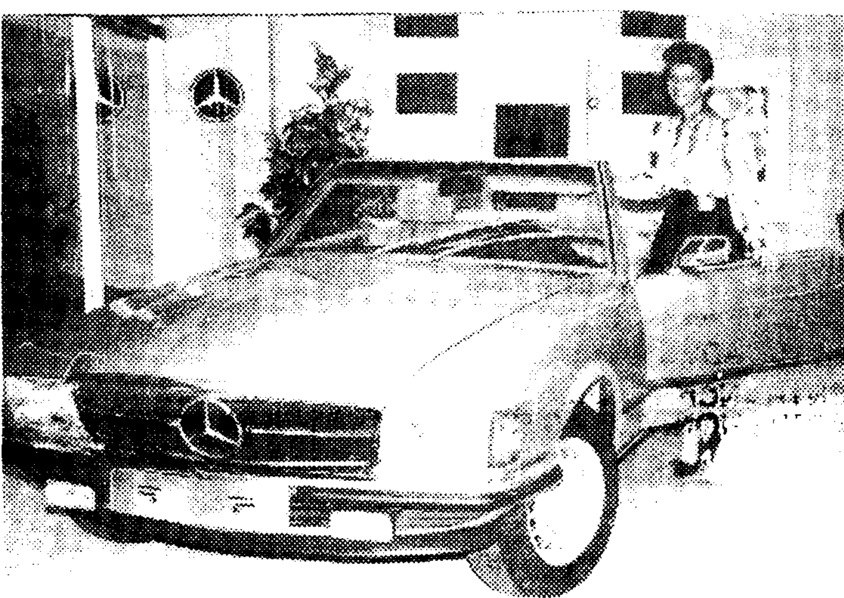
ORANJESTAD — De nieuwe zittingsperiode van de Arubaanse eilandsraad is ingegaan zonder dat een waarnemend gezaghebber benoemd is. Tot 1 juli toen de nieuwe eilandsraad zitting nam, was de waarnemend gezaghebber de gedeputeerde Pedro Kelly. Gedeputeerde Nelson Oduber verklaarde gisteravond dat de partijraad van de MEP in de loop van de volgende week bijeen zal komen om zich hierover te beraden en eventueel een kandidaat voor waarnemend gezaghebber aan de landsregering voor te dragen.

*****

BONN — West Duitsland heeft een dringend beroep gedaan op de SU om de eis te laten vallen dat de Britse en Franse kernwapens worden meegeteld in de Geneefse onderhandelingen over de kernraketten in Europa. Dit zou de belangrijkste hinderpaal zijn om tot resultaten te komen.

*****

Zakenvaria

....."AUTO-EUROPEO N.V.", gevestigd aan de Belgiëstraat 2, te Eagle, is recentelijk aangesteld als Mercedez-Benz vertegenwoordiger voor Aruba. Showroom en garage zijn ondergebracht in hetzelfde gebouw, waar de heer Anton Heimpel, die afgestudeerd is aan de Handwerkskammer Flensburg in Duitsland, zorg draagt voor de service, onderhoud en onderdelen voor Mercedes-Benz wagens. Vanmiddag half zes is de officiële opening van Auto-Europeo. Bij de foto's: een van de vroege Mercedes-modellen uit 1930 en een sportief model 280 SL, convertible, in de showroom van Auto Europeo.

Doden bij Armeense actie in Berlijn

WEST-BERLIJN — Bij een aanslag op Maison de France in West-Berlijn is donderdag een Westduitse vredesactivist om het leven gekomen. In dit gebouw zijn het Franse consulaat en het Culturele instituut gevestigd. Er vielen bij de explosie ook 24 gewonden. Telefonisch werd meegedeeld dat het ging om een actie van het Armeense geheime leger voor de bevrijding van Armenie. Het is de derde actie sinds juli van deze groep. Het slachtoffer maakte deel uit van een delegatie van 10 man van de groep Vasten voor het leven, welke een petitie ging aanbieden, waarin de Franse kernproeven in de Stille Zuidzee worden veroordeeld.

In Turkije

Referendum over wijziging van Zuid-Afrikaanse grondwet

KAAPSTAD — De blanken in Zuid-Afrika kunnen zich op 2 november in een referendum uitspreken over de voorgenomen grondwetswijziging. Dit heeft premier Pieter Botha woensdag in het blanke parlement aangekondigd. De grondwetswijziging moet kleurlingen en Indiërs beperkte politieke medezeggenschap geven. Het parlement zal drie kamers krijgen, een voor blanken, een voor kleurlingen en een voor Indiërs. De nieuwe grondwet creëert voorts een presidentieel systeem, waarin de president vergaande bevoegdheden heeft. De zwarte meerderheid van de bevolking blijft ook na de voorgenomen hervormingen uitgesloten van politieke zeggenschap.

Vistoernooi van overheidspersoneel

ORANJESTAD — Twintig departementen hebben ingeschreven voor het vistoernooi voor overheidsdiensten. Het toernooi wordt vanmiddag om zes uur gehouden in het binnenwater bij het Wilhelmina Park, en niet meer te Malmok, zoals eerder bekend gemaakt. De registratie van deelnemers begint om zes uur en het vissen duurt tot negen uur.

Saba Herald vijftien jaar achtereen verschenen

WILLEMSTAD — Het maandblad Saba Herald is vijftien jaar onafgebroken verschenen. Zo blijkt uit het onlangs verschenen nummer. Dit is een record wat de Bovenwindse eilanden betreft. Van het Oostelijk Caribische deel gaat deze eer toe naar St Kitts, waar in 1782 begon te verschijnen de St Christopher advertiser and weekly intelligencer, dat onafgebroken verscheen tot 1902. Zo bericht Saba Herald

Westen verwacht van Palestijnse VN-conferentie weinig

DEN HAAG — De Westerse landen hebben geen hooggespannen verwachting van de conferentie van de Verenigde Naties over de kwestie-Palestina, die aanstaande maandag in Genève begint. Aangenomen wordt dat de tiendaagse bijeenkomst weinig concrete resultaten opleveren en de belangstelling van de Westerse staten is dan ook mager te noemen. Op Griekenland na sturen de EG-landen niet meer dan waarnemers naar Genève. "De conferentie biedt zodanige vooruitzichten dat de EG-landen geen positieve beïnvloeding zullen hebben", zo zei een woordvoerder van het ministerie van Buitenlandse Zaken in Den Haag.

Swapo: 40.000 blanken weg uit Namibie

LISSABON — Volgens Swapo-voorzitter Sam Nujoma zijn sedert het begin van de guerrillastrijd in Namibie in 1966 niet minder dan 40.000 blanke kolonisten uit Namibie vertrokken naar Zuid Afrka. Swapo strijdt voor de onafhankelijkheid van Namibie. Aangekondigd is dat de acties tegen de Zuidafrikaanse troepen in Namibie worden opgevoerd.

ISLAMABAD — De Pakistaanse volkspartij (PPP) heeft de bevolking opgeroepen door te gaan met de acties tegen het militaire bewind van president generaal Zia Ul-Haq. Men neemt aan dat deze oproep afkomstig is van de weduwe van ex-premier

SPELREGELS

Voor ingezonden stukken gelden een aantal regels.

Van de schrijver van ingezonden stukken moeten de naam, het adres en eventueel telefoonnummer bekend zijn. Ongetekende stukken verdwijnen ongelezen in de prullenbak. In principe worden ook die stukken geweigerd die bedoeld zijn als een reactie op elders gepubliceerde stukken, omdat de voorgeschiedenis ervan voor de gemiddelde Amigoe-lezer niet bekend is. Bij de beoordeling van deze stukken zal ook de maatschappelijke relevantie ervan in ogenschouw genomen worden.

Het schrijven van stukken onder een pseudoniem of het anderszins weglaten van de werkelijke naam van de schrijver wordt slechts in zeer uitzonderlijke gevallen toegestaan; namelijk als de noodzaak tot behoud van anonimiteit van de auteur door de redactie gedeeld wordt. De beslissing daarover wordt in gemeen overleg genomen.

Grote terughoudendheid wordt betracht ten aanzien van gedichten die als ingezonden stukken worden ingediend.

Omdat de kracht van ingezonden stukken zit in hun beknoptheid, wordt door de beugel genomen een maximale lengte aangehouden van anderhalf A-4 velletje met ruime regelafstand. Voor langere stukken kan aan plaatsing in de weekend-bijlage Ñapa gedacht worden.

Stukken die al uitgebreid elders gepubliceerd zijn worden omwille van de actualiteitswaarde eveneens geweigerd.

Onder al deze en andere omstandigheden houdt de (hoofd)redactie zich het recht voor om stukken op grond van hun inhoud en/of strekking te weigeren voor publicatie in de Amigoe.

SAN NICOLAS — Het noodwoning-project in The Village nadert zijn eindfase, en reeds hebben de eerste bewoners hun intrek genomen in deze noodwoningen. Gisteren bracht Domein-gedeputeerde Pedro Kelly, in gezelschap van de heren Martin Kramer, chef Planbureau, en Tico Kuiperi, chef Protocol, een bezoek aan The Village om van dichtbij de woningen te bezichtigen. Deze woningen maken deel uit van het Project Renovatie Village en Esso Heights en ijn, wat faciliteiten betreft, uitgerust met ventilatie-systeem, gordijnen, gascylinders en televisie-antenne.

AMERICA LATINA

LA PAZ — De Boliviaanse regering gaat beslag leggen op de vervoermiddelen van de buschauffeurs die zich verzetten tegen het normaliseren van het openbaar vervoer in het land. Onder meer gaat de overheid na of de betrokken buseigenaren schulden hebben op hun voertuig bij de overheidsbank of bij het particuliere bedrijfsleven. De regering heeft tot deze maatregel besloten nadat aan de wens van de buseigenaren tegemoet was gekomen en een tariefsverhoging met niet minder dan 100 procent was toegestaan. Desondanks bleef de langzaamaanactie in een deel van het openbare vervoer aanhouden. Het gaat hierbij om de zogenaamde kleine bussen.

***

SAN JOSE — In de Costaricaanse hoofdstad is de tweede regionale vergadering gehouden van juristen over het onderwerp: De constitutionele bescherming van de mensenrechten in Latijns Amerika in het licht van de bestaande internationale instrumenten. In zijn welkomstwoord wees de minister van Buitenlandse zaken Fernando Volio Jimenez erop dat geen enkel land, wat zijn regeringsvorm ook moge wezen, kan zeggen dat men geheel vrij is van aantastingen van de vrijheid. Zo zal men ook nooit een land tegenkomen met een regering, welke volkomen tegemoet komt aan alle eisen van de geregeerden. De gewone man in Latijns Amerika ontmoet veel obstakels als hij gebruik wil maken van de juridische mogelijkheden welke er zijn om voor zijn grondwettelijke vrijheden op te komen.

***

QUITO — De verkoop van 28 miljoen vaten olie aan het buitenland in het eerste halfjaar van 1983 heeft Ecuador 774 miljoen dollar opgeleverd, een vermeerdering met 195 miljoen dollar in vergelijking met verleden jaar. Vooral door de olie is de export in zijn totaliteit een beetje beter geworden in het eerste halfjaar en wel met ruim 4 procent. Daar stond tegenover dat de import minder was. Zo gaf de betalingsbalans over het eerste semester een gunstig saldo te zien van ruim een half miljard dollar. Volgens deskundigen echter staat de gehele export onder druk van de recessie, want slechts drie producten zorgden voor dit gunstige eindresultaat; de andere veertien exportproducten gingen achteruit.

***

SAN SALVADOR — De grondwetgevende vergadering van El Salvador heeft een overeenkomst met de VS uitgesteld waarin vastligt dat de VS een bedrag van 3,4 miljoen ter beschikking stellen van de financiering van de verkiezingen welke begin volgend jaar moeten worden gehouden. Men meende enige clausules ontdekt te hebben welke niet geheel in overeenstemming zijn met de Salvadoriaanse kieswet. Het akkoord werd verleden week tussen beide landen officieel ondertekend. Een speciale commissie is aangewezen om de zaak te bestuderen. Het gaat om een donatie met voorwaarden. Het uitstel wil niet zeggen dat de vergadering er tegen is maar men wil alles goed geregeld zien, zo werd verzekerd.

***

BUENOS AIRES — De Rechtvaardigheidspartij van Argentinie heeft ex-presidente Isabel Peron uitgenodigd om het congres voor te zitten waarop de kandidaten zullen worden aangewezen voor de in oktober te houden verkiezingen. Dezer dagen zou een brief in deze geest de deur uitgaan. Het Peronistencongres begint op 3 september. Of zij op de uitnodiging ingaat is niet geheel duidelijk. Zij heeft onlangs indirect laten weten dat zij niet in de markt is voor een openbare functie. Overigens is het ook de vraag of zij een dergelijk congres mag voorzitten. Binnen de Argentijnse militaire regering zijn daarover de meningen verdeeld. Officiele functies mag zij volgens een gerechtelijk vonnis niet uitoefenen. Of deze partijtaak daaronder valt is kennelijk niet duidelijk. De ex-presidente woont al jaren in Spanje.

***

MANAGUA — De nieuwe minister van Buitenlandse zaken van Guatemala, Fernando Andrade Diaz, heeft een onverwacht bezoek gebracht aan Nicaragua om met zijn collega Miguel d'Escoto van gedachten te wisselen over de crisis in Midden Amerika en over de vredespogingen. Min. Andrade zou het gezichtspunt van de nieuwe regering van Guatemala toegelicht hebben aan de Sandinistische regering. Het gesprek werd gevoerd op de luchthaven van Managua. De minister van Guatemala kwam met een luchtmachtvliegtuig.

***

LIMA — Het bruto nationale product van Peru is in het eerste halfjaar van 1983 met 13 procent gedaald in vergelijking met dezelfde periode verleden jaar. Dit betekent dat de huidige recessie de zwaarste is in de afgelopen tientallen jaren. Zo heeft het Nationale statistiek-instituut vastgesteld. De mogelijkheid is zelfs groot dat Peru deze eeuw nog niet een dergelijke teruggang heeft ondervonden. De statistische cijfers gaan echter niet verder dan 1950.

***

FORTALEZA — De slachtoffers van de enorme droogte in het noordoosten van Brazilie moeten om in leven te blijven wel muizen gaan eten en ander ongedierte. Zo geven de autoriteiten in het rampgebied toe. Deze eeuw heeft men nog nimmer een dergelijke droogte-periode meegemaakt, terwijl dit deel van Brazilie op droogte-gebied de [illegible] droogte en de daarmee samenhangende honger worden zo'n 24 miljoen mensen bedreigd. Op het platteland gaat al het groen eraan, maar ook de vogels. Het drinkwater wordt ook steeds schaarser.

***

BUENOS AIRES — In een rapport over de Malvinas-oorlog verleden jaar dat door Argentijnse militaire deskundigen is opgesteld wordt onder meer kritiek geleverd op het tijdstip, 2 april, waarop Argentinie ten aanval ging, maar ook op de voorbereiding en de coordinatie van de pogingen om de betrokken eilanden na de invasie te verdedigen. Deze waren volgens dit rapport slecht. Ook worden de leiders op de [illegible] genomen omdat zij niet serieuzer hebben gestreefd naar onderhandelingen, ook niet toen duidelijk werd dat Engeland de eilanden inderdaad wilde gaan heroveren. Een samenvatting van dit rapport is door het Peronistische dagblad La Voz gepubliceerd. De kritiek komt er op neer dat op het hoogste politieke en militaire niveau fouten [illegible] welke in de lagere [illegible] werden overgenomen. [illegible] commandant op de Malvinas [illegible], generaal Mario [illegible] werd onder meer gezegd dat hij niet over die leidinggevende kwaliteiten beschikte welke op dat ogenblik nodig waren.

***

LA PAZ — Het is in Bolivia nog niet duidelijk wat de arbeiders [illegible] gaan doen [illegible] de regering worden [illegible] genomen, zoals zij hadden gewenst. President Hernan Siles Zuazo moest op een gegeven ogenblik het overleg met de Boliviaanse vakbond COB opzeggen toen deze te hoge eisen stelde voor de participatie. Uiteindelijk kwamen die eisen er op neer dat de arbeiders het min of meer voor het zeggen wilden hebben, maar van de andere kant [illegible] wilden weten van [illegible] om de [illegible] economische crisis [illegible] land aan te pakken. De president heeft de COB niet volledig aan de kant gezet en toonde zich bereid [illegible] te blijven [illegible]. De [illegible] situatie [illegible]

***

MONTEVIDEO — [illegible]

volg daarvan het karakter kreeg van een protestdag. Het leger van zijn kant dat al jarenlang aan de macht is en in de nieuwe wat democratischer constellatie het voor het zeggen wil blijven houden probeerde achter de activiteiten van de oppositie buitenlandse inmenging te zien. De herdenking zelf gebeurde zoals te doen gebruikelijk is in de stad Florida, 200 km ten noorden van Montevideo, waar in het jaar 1825 de patriotten de onafhankelijkheid uitriepen.

***

BOGOTA — Dankzij het wijze financiele beleid en zijn versoberingspolitiek is het aan Colombia gelukt de feitelijke kredietblokkade bij het internationale bankwezen ten opzichte van Latijns Amerika te doorbreken. Zo heeft president Belisario Betancur, zichzelf wat op de borst kloppend, verklaard. Hij zei dit bij de aankondiging van een krediet van 400 miljoen dollar door een internationaal bankconsortium, welk geld niet nodig is om de bestaande financiele verplichtingen na te kunnen komen. Colombia had het geld nodig voor een aantal ontwikkelingsprogramma's, zo zei de president.

***

SANTIAGO — Alles wat bijdraagt aan de vrede is welkom, zo reageerde kolonel Ernesto Videla van Chili op het plan in Argentijnse politieke kringen om te komen tot een vredesverdrag tussen Argentinie en Chili om daarmee vast te leggen dat over het Beaglekanaal tussen beide landen nooit een oorlog zal uitbreken. Kolonel Videla heeft de leiding over de Chileense delegatie bij het bemiddelingsoverleg van het Vaticaan. Chili was meteen bereid te tekenen toen indertijd de pauselijke afgevaardigde het idee van een vredesverdrag tussen beide landen lanceerde. Aldus Videla. Bij Argentinie bestaat de neiging de kwestie op de wat langere baan te schuiven. Zo ligt al drie jaar een voorstel van het Vaticaan ter tafel, waarover Argentinie geen mening heeft gegeven tot heden toe.

***

BUENOS AIRES — Een verbond dat uit vijf politieke partijen in Argentinie bestaat heeft een dringend beroep gedaan op Argentinie en Chili om een vredesverdrag te tekenen met daarin de toezegging dat men voor het conflict over het Beaglekanaal niet naar de wapenen zal grijpen. De belangrijkste partijen staan [illegible] verdrag [illegible] betekent voor de [illegible] van de pauselijke bemiddeling in deze zaak, welke een paar jaar geleden bijna tot een oorlog leidde. Recentelijk waren er klachten van Chileense zijde over het binnendringen door Argentijnse luchtmachttoestellen in wat Chili als zijn gebied beschouwt in genoemd kanaal.

***

BOGOTA — President Belisario Betancur heeft zijn toezegging herhaald dat Colombia niet zijn toevlucht zal nemen tot een grootscheepse devaluatie van zijn peso met als doel weer te kunnen concurreren met producten uit Venezuela en Ecuador. Bij een bezoek aan het grensgebied met Ecuador legde Betancur er de nadruk op dat de zwaarste gevolgen van een dergelijke devaluatie op de schouders zouden komen te liggen van het gewone volk in de vorm van prijsverhogingen.

***

LA PAZ — De minister van Binnenlandse zaken van Bolivia, Mario Roncal Antezana, heeft alle prefecten van de provincies gevraagd hun ontslag als zodanig aan te bieden. Dit op verzoek van de president. Bolivia heeft negen provincies of departementen. Het ontslag moest onmiddellijk ingediend worden. Deze in Bolivia ongekende maatregel werd gemotiveerd in een telegram van [illegible] met de mededeling dat het te maken heeft met de wens van president Hernan Siles Zuazo om alle provinciale regeringen opnieuw te structureren.

***

BRASILIA — Brazilie haalt zijn voorgenomen dagproductie aan ruwe olie niet. Zo heeft de minister van Mijnzaken Cesar Cals erkend. In het begin van het jaar had min. Cals gesteld dat het staatsoliebedrijf Petrobras dat het monopolie in Brasilie heeft een daggemiddelde zou kunnen halen van 360 duizend vaten. De deskundigen van Petrobras mikten op een daggemiddelde van 340 duizend vaten. Geen van beide cijfers is gehaald. Tot half augustus lag het gemiddelde op 322 duizend vaten. Dat kwam volgens min. Cals door problemen met het onderhoud.

***

SANTIAGO — Het Democratisch verbond waarin de Chileense politieke oppositie zich gebundeld heeft blijkt op de strijdkrachten een beroep te hebben gedaan om hun patriotisme te tonen door de basis te leggen voor het eventuele herstel van de democratie. [illegible] heeft [illegible] gevraagd met ideeën voor de draad te komen over een een overgangsregering, welke het bewind van president generaal Augusto Pinochet moet vervangen. Volgens het Democratisch verbond kan het leger geen enkele oplossing brengen voor de grote en groeiende problemen waarmee de bevolking van Chili wordt geconfronteerd. Tien jaar militair regiem is voor de politieke partijen voldoende. Op 11 september wordt de tiende verjaardag van de val van het gekozen bewind van president Salvador Allende herdacht.

DOLLY'S GIFT SHOP

TA PARTICIPA cu su baratillo anual a cuminsa y ta dura te cu 10 di September.
E biaha aki mihor cu nunca.

TREMENDO

Tur tur cos na MITAR prijs. 50% DESCUENTO.
Hasi liber pa bo ta prome.

GRANAATAPPELWEG 123. Dominguito.
(Pega cu entrada di
VREUGDENHIL Cash & Carry)

UNIVERSITEIT VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN

De Faculteit der Technische Wetenschappen van de Universiteit van de Nederlandse Antillen leidt op tot de graad van Bachelor in de Technische Wetenschappen,

zij zoekt

PART-TIME DOCENTEN

voor de volgende vakgebieden:

- **een docent Elektromagnetische Golven.**
  (3 uur/week) voor het geven van onderwijs in beginselen van het EM-veld en eenvoudige toepassingen.
- **een docent Natuurkunde.**
  (4 uur/week) voor het geven van praktika in fysisch gedrag van elektronische componenten.
- **een docent Bedrijfsveiligheid.**
  (1 uur/week) voor het geven van onderwijs in veiligheidsaspekten in het algemeen.

Vereist wordt grondige ervaring op het vakgebied.

Nadere informatie over de functie-inhoud kan worden verkregen bij ir. R.M. Libier, dekaan van de Technische Faculteit, tel. 84422, toestel 149.

Sollicitaties binnen twee weken na verschijnen van deze advertentie te richten aan Universiteit van de Nederlandse Antillen, t.a.v. de dekaan van de Technische Faculteit, Jan Noorduynweg 111, alhier.

INVITATION

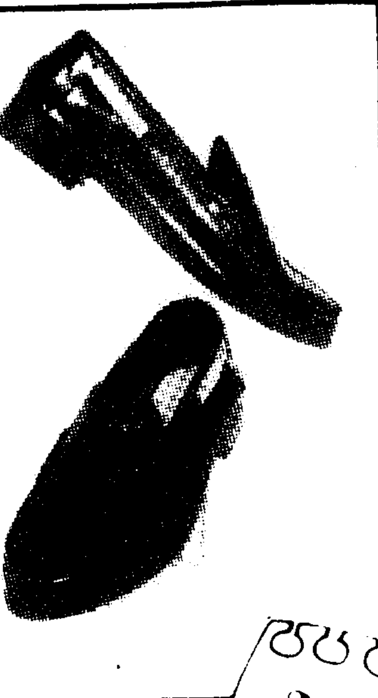
We are cordially inviting you to attend a lecture to be held by Mr. Siegfried Victorina, who is studying health development and planning at the University of London.

Date: August 27th, 1983.
Time: 09.00 – 12.00 a.m.
Topic: Health Development
Some aspects of costeffectiveness.
Place: Sosiedad di Siegunan, Corriweg.

P.R. Dept. *Head of the Health and Sanitation Dept., Dr. Mac Kibbelaar.*

Nassaustraat
ARUBA

wulfsen & wulfsen

tip
leren
Collegeshoe
d.blauw en d.rood
65.=

Society Boutique

Windstraat 19-21
Curaçao

Toko Fruteria Sousa

Cas Coraweg 66 - Tel. 35214

Bin wak e ampliashon di trafico bunita ku nan a traha den Cas Coraweg dilanti di Radulphus College i probecha di e Specialnan di **Toko Fruteria Sousa** e weekend aki.

Whisky Ballantine's ~~f. 19.80~~ **f. 16.20**	Valet Desodorante ~~f. 7.40~~ **f. 6.40**
Orange Juice Concentra ~~f. 4.10~~ **f. 2.99**	Vaseline Intensive Care ~~f. 9.30~~ **f. 7.30**
Pineapple Juice 46 oz. ~~f. 2.85~~ **f. 2.35**	Druif ~~f. 4.00~~ **f. 3.50**
Towels Sweet'n Soft ~~f. 3.60~~ **f. 2.90**	Plums ~~f. 4.00~~ **f. 3.50**

Pa cada compra di **f. 50,-** Un patia grandi i dushi pornada
Pa cada compra di **f. 75,-** Un boter di binja gratis.

TOMCO N.V.

BETON-MIX CENTRALE
FUNDERINGEN, RINGBALKEN, BLOKKEN, BOUWMATERIALEN.
OOK VOOR VERKOOP VAN BLOKKEN, ZAND EN GRIND
Brakkeput Ariba z/n (naast Technische School)
Tel. 674673 - 672204

Waarom een PHILIPS lamp?

1) Philips Argenta lampen zijn speciaal gemaakt voor ons voltage van 127v/130v, waardoor ze langer meegaan.
2) Philips lampen hebben de juiste fitting, waardoor ze altijd goed contact maken.
3) Philips Argenta lampen geven aangenaam en goed verspreid licht, dat niet hinderlijk is voor de ogen.
4) Philips lampen zijn van uitstekende kwaliteit. Overtuigt U zelf!

PHILIPS lampen geven langer meer licht!

PHILIPS

UNIVERSITEIT VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN

UITNODIGING

De faculteit der sociale en economische wetenschappen van de UNA organiseert bij gebleken belangstelling in samenwerking met de Florida International University een

SEMINAR

Analysis of Hospital Operations for cost containment & productivity improvement

Gastspreker : Dr. Steve Zanakis
Dagen : 21, 22, 23 oktober 1983
Tijden : 9 - 12 uur v.m.
1 - 4 uur n.m.
Voertaal : Engels
Kosten : f. 400,- per persoon (incl. lunch)
Plaats : Universiteit van de Nederlandse Antillen
Jan Noorduynweg 111.

Deze seminar wordt zeer aanbevolen voor degenen, die in hun funktie middellijk of onmiddellijk te maken hebben met het besturen, beheren en de dagelijkse leiding van ziekenhuizen of gezondheidsinstellingen. Deelnemers zullen een bewijs van participatie ontvangen.

Aanmelding dient tegen overlegging van een ingevuld aanmelding- inschrijvingsformulier vóór 9 september 1983 bij de administratie van de UNA te geschieden.
Inschrijving dient tegen overlegging cheque vóór 7 oktober 1983 te geschieden bij de Administratie van de Universiteit, die tevens voor nadere informatie (tel. 84422) beschikbaar is.

PROGRAMMA SEMINAR

VRIJDAG 21 OKTOBER 1983
9 - 12 v.m. --- Review of useful quantative approaches as they apply to hospital operations planning and control
1 - 4 n.m. --- Census forecasting and admissions scheduling.

ZATERDAG 22 OKTOBER 1983
9 - 12 v.m. --- Budgeting and resource allocation
1 - 4 n.m. --- Inventory control.

ZONDAG 23 OKTOBER 1983
9 - 12 v.m. --- Scheduling nurses, operating rooms, outpatient clinics
1 - 4 n.m. --- Summary and discussions.

CONSALES CASH & CARRY

Liquor Store

NOS TA HABRI TUR DJASABRA MAINTA TAMBE

Biña di Europa

ITALIA : RUFFINO ORVIETO D.O.C. BLANCU
SPAÑA : TABERNA SANGRIA
PORTUGAL : MADRINA ROSE
ALEMANIA : PRIVAT EXTRA SEKT
FRANSHA : TRAVINET CORA
HULANDA : NURSE MARY BLOOD TONIC

27.50

Bibida stèrki

SHERRY VALPARAISO PALE DRY
VERMOUTH MARCO CORA/BLANKU
WHISKY GLENMARK 3 AÑA
MENTHE BOLS BERDE

33.75

Barbarata di luna

CONSALES CASH & CARRY MAJOORSWEG 12 TELEFOON: 43240

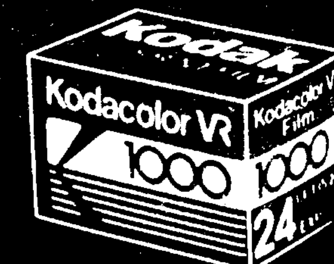
De nieuwe Kodacolor VR-1000 de kleurenfilm die bijna in het donker kan zien.

U kunt nu foto's nemen bij kaarslicht of bij de gloed van een kampvuur met de nieuwe, opmerkelijke Kodak VR-1000 film, de snelste kleurenfilm ter wereld.

Ook als het licht zwak is kunt U met deze film prachtige kleurenfoto's maken, zonder dat de details verloren gaan ZONDER FLASH.

De meest lichtgevoelige kleurenfilm ter wereld.

VERTEGENWOORDIGER: EL LOUVRE

Tantu na Hato komo na ballpark

Hopi hende riba pia pa sub-kampeonan mundial

WILLEMSTAD— Un publiko bastante grandi tabata riba pia ayera, tantu na aeropuerto internashonal di Korsou komo na e parke di beisbòl na Suffisant, p'asina duna un kaluroso bon bini na e selekshon di Senior League ku a titula sub-kampeon mundial. Varios persona prominente di Korsou i Antiyas, manera entre otro prome minister señor Don Martina, gezaghebber Maria Liberia Peters i diputado di deporte Willy Franco tabata presente na aeropuerto pa a saluda e selekshon. Prinsipalmente e homenahe ku a sigi, despues di nan yegada i rekorida, den e parke na Suffisant tabata hopi bunita.

Na Aruba tambe e selekshon a wordu risibi pa entre otro e presidente di ASU señor Boy Jonckhout, presidente di Little League Aruba Toko Winklaar i tambe D.A. di LL Braulio Wester. Despues di mas of menos mei ora e selekshon a yega Korsou, kaminda ku e multitut ku a bin warda nan na Hato tabata grandisimo. Despues di e parti ofisial na aeropuerto e selekshon a subi karosa i a inisia ku nan rekorida ku a pasa entre otro den sentro di Willemstad i bin finalisa na e ballpark na Suffisant.

Tabata den e ballpark, kaminda nan a inisia e bataya titulando kampeon Latino Amerikano, ku e homenahe a bai sinta di berdat. Despues di a risibi un kantidat di premio, ku a wordu pone disponibel pa entre otro komersio lokal, e muchanan por a gosa di nan propio hazanya baliando tambu na nan antoho akompaña pa musika di Frank and Friend's. Por sierto ku varios di e muchanan aki, apesar di ta un pelotero di klase mundial, ta tambe bon kantado di tambu.

E lokual a tuma luga ayera ta un parti chikitu dje homenahe ya ku ainda tin varios, obsekio, fiesta i otro tipo di selebrashon pa tuma luga. Algu ku sin duda e muchanan a traha duru pe i merese tambe.

WILLEMSTAD—Riba e kombinashon por mira e selekshon na momentu ku nan a kaba di yega Korsou. Tambe por mira e bolo bunita kua e selekshon a risibi na nomber di pueblo di Aruba, pa e titulo kua nan a logra na Garry Indiana, Merka. "Last but not least" por mira e pelotero di mas valioso dje torneo mundial Gerald Dunlop.

Gross hoopt op evenaring presentatie Mark Spitz

ROME — Een Amerikaan won elf jaar geleden bij de Olympische Spelen van München zevenmaal goud. Heel West-Duitsland rekent erop, dat Michael Gross volgend jaar bij de Spelen van Los Angeles de prestatie van Mark Spitz zal evenaren. De enigen die zich afzetten tegen dat overtrokken verwachtingspatroon zijn Michael Gross zelf: "Ik ben ook maar een mens" en zijn teammaten, die de Westduitse Albatros in zijn vlucht op de estafettes moeten steunen. Donderdag deden ze dat op de 4x100 meter vrije slag van de Europese kampioenschappen in Rome zo zwak, dat Gross na driemaal goud bij de vierde start buiten de prijzen viel, ondanks het feit dat zijn eigen split van 49,66 seconden de beste van alle deelnemers was.

De onderkoelde 18-jarige Offenbacher zwemt de 100 meter vrije slag uitsluitend in estafetteverband. Met zijn lage slagritme, dat perfect is aangepast aan zijn lengte van 2.02 meter en zijn spanwijdte van 2.33 meter, voelt hij zich niet goed thuis tussen de sprinters. Reden nummer één waarom de Offenbachse eenling nooit de prestatie van het vorige supertalent Mark Spitz zal herhalen, al is er dan een compensatiemogelijkheid op de 400 meter vrije slag waarop hij in het winterseizoen al eens 3.45 heeft gedraaid. Michael Gross laat dat nummer liever over aan de heerser van de lange afstanden: Wladimir Salnikov. De vedette van het Russische herenzwemmen maakte zijn vergissing van de vorige Europese kampioenschappen in Split goed door in een hoog aanvangstempo de Joegoslavische gebroeders Petric van zich af te schudden. Het kostte hem wel een wereldrecord, maar dat maakte niet zoveel uit. Wat de records betreft, is de naam van Salnikov toch al stevig verankerd.

De tweede reden dat Gross het ondanks zijn uitzonderlijke kwaliteiten niet tot de zevenklapper in Los Angeles zal brengen, is gelegen in de relatieve zwakte van zijn Westduitse ploegmaten. Temidden van Amerikanen zal hij niet te kloppen zijn. Dat is geen reden voor hem in te gaan op de vele aanbiedingen die hij krijgt vanuit de Verenigde Staten. "Ik ben helemaal Europees van instelling", aldus Gross. De Westduitse ploegleiding heeft een ander woord voor die instelling: eigenzinnig. Sinds echter is gebleken, dat ook in verbaal opzicht Gross zijn mannetje staat, laat men hem zijn gang gaan, al begrijpt men hem niet. Vooral niet als de scholier uit Offenbach teksten bezigt als: "Het zou goed zijn als ik hier een keer op mijn kop kreeg. Tegenslagen vormen de mens". Hoe kan men ooit invoelen wat verliezen is als nooit heeft gewonnen? In een sport die zo zeer de nadruk op ploegdiscipline legt, is zelfbeheersing iets ongewoons.

De medailleverdeling bij de Europese zwemkampioenschappen ziet er na zes dagen als volgt uit:

	G	Z	B
O-Duitsland	11	12	4
Sovjet-Unie	6	4	5
W-Duitsland	3	1	5
G-Brittannië	2	1	1
Zweden	1	1	0
Italië	1	0	2
Bulgarije	1	0	1
Hongarije	0	2	0
Nederland	0	1	4
Joeglavië	0	1	1
Spanje	0	1	0
Frankrijk	0	1	0
Tsj.Slowakije	0	0	1
Roemenië	0	0	1

Pan-Amerikaans

CARACAS— Naast de elft gewichtheffers is bij de Panamerikaanse Spelen in Caracas ook een wielrenner betrapt op het gebruik van spierversterkende middelen. Het is de Chileense baanrenner Fernando Vera, die door de positieve uitkomst van het onderzoek zijn zilveren medaille op de achtervolging moet inleveren.

****

CARACAS— In de vier atletiekfinales van gisteren werden matige prestaties geleverd. De Cubaan Luis Delis behaalde wel zijn tweede gouden plak -na het kogelstoten ook het discuswerpen- hij kwam met de discus tot 67,31 meter. De Amerikaanse vrouwen wonnen twee nummers: Coleen Summers het hoogspringen met 1,91 meter, Joan Benoit de 3000 meter in 9.14,19. De Braziliaanse Conceiao Geremias zegevierde op de zevenkamp met 6084 punten.

****

CARACAS— De 800 meter finale bij de heren van woensdag is gewonnen door de Braziliaan Guimaraes. Hij werd door de jury tot winnaar verklaard, nadat een protest van de Venezolaan William Wuyke, die verklaarde dat Guimaraes hem in de eindsprint met opzet ten val had gebracht, was afgewezen. Cuba verzamelde bij de atletiek reeds zeven gouden medailles.

****

CARACAS— De herenenkel tennistitel ging naar de Amerikaan Greg Holmes. In de finale versloeg Holmes de Mexicaanse vertegenwoordiger Fernando Perez Pascual in twee sets: 7-6, 7-6. De heren en dames enkeltitel bij het tafeltennis was ook een Amerikaanse aangelegenheid. In beide gevallen zegevierde de Verenigde Staten met 3-1.

****

CARACAS— Nicaragua zorgde gisteren voor een grote verrassing tijdens het basebaltoernooi van de Panamerikaanse Spelen door favoriet Verenigde Staten een 9-5 nederlaag te bezorgen. Tot gisteren waren de Amerikanen ongeslagen. Ondanks het feit dat Nicaragua geen kans maakt voor het winnen van een medaille hebben zij het vooral voor de Amerikanen moeilijk gemaakt. Om beslag te leggen op de gouden plak moet de VS vandaag winnen tegen de sterke Cubaanse ploeg.

****

CARACAS— De Amerikaanse basketbal ploeg ontmoet vanavond de vertegenwoordigers van Brazilië in een beslissende strijd voor het winnen van de gouden medaille. De VS is nog steeds koploper in de finale groep, met drie overwinningen tegen geen enkel nederlaag, Brazilië en Canada volgen op de twee plaats, beiden met twee gewonnen en één verloren partij.

****

Derota number shete pa Mea Berde den vòlibòl lokal

WILLEMSTAD— E kampeonato di vòlibòl lokal a kontinua ayeranochi den e kancha kubri di SDK na Brievengat, ku tres partido for di kua Divi Divi, Kibrahacha i Xaverianen / Comwest a sali vensedo.

Den kategoria femenino A, Divi Divi a derota Flamboyant/Mayo Promotions ku skor di 2-0, 15-13 i 15-5. Kibrahacha tabatin mester di tres set pa supera Jowa den enkuentro valido pa kategoria maskulino A: 2-1, 15-7, 5-15 i 15-7.

Xaverianen ayeranochi a propina Mea Berde su di shete derota konsekutivo den e aktual kampeonato ku skor di 3-0. Remarkabel ta ku tur e derotanan pa e ekipo ku a kaba di promove pa kategoria femenino superior, tabata ku e skor ariba menshona. Ku otro palabra te ainda e ekipo di Mea Berde no a logra gana niun set den e aktual kampeonato. E resultado di e tres setnan ayeranochi tabata: 15-4, 15-2 i 15-4 na fabor di Xaverianen. E partido entre Jets i The Birds ku mester a tuma luga ayeranochi valido pa kategoria maskulino superior a keda suspende.

E kampeonato ta kontinua djadumingu ku sinku partido. Pa 5'or Shwatanari-Amstel VM (fem.A); Xaverianen-Bahamas (mask.A). Pa 6'or Stakamahakchi-Warwaru; Sithoc-Red (ambos valido pa kategoria maskulino superior). E ultimo enkuentro programa pa kuminsa mitar di ocho lo bai entre Hurricane i Green Socks valido pa kategoria femenino superior.

EK-softbal

PARMA — Op de derde dag van het toernooi om het Europees kampioenschap softbal in Parma heeft Nederland twee overwinningen geboekt. Eerst werd met 2-0 een zege behaald op Italië, vervolgens liep de formatie van trainer Nol Houtkamp San Marino met 15-0 onder de voet. De Nederlandse softbalsters hadden Italië al eerder in het toernooi een nederlaag toegebracht. De Italiaanse speelsters namen revanche door België met 15-2 terug te wijzen.

FEH stelt beslissing uit

Geen definitief besluit over EK-hockey 1987

AMSTELVEEN — De Europese Hockeyfederatie (FEH) heeft gisteren tijdens een vergadering in Amstelveen besloten de toewijzing van het volgende toernooi om het Europees kampioenschap (heren), dat in 1987 moet plaatsvinden, uit te stellen. Voornaamste kandidaat is Polen. FEH-voorzitter Alain Danet (Frankrijk) verklaarde dat men eerste de ontwikkelingen in Polen wil aanzien alvorens een definitief besluit te nemen. Andere kandidaten zijn: Zweden, Wales, de Sov et-Unie en België. Ook werd er nog geen besluit genomen over het eventueel wijzigen van een aantal deelnemende landen. Een voorstel van Italië om in navolging van het toernooi om de Europa Cup voor landskampioenen een A-groep en een B-groep, elk met acht landen, in te stellen, werd aangehouden. De leden van de FEH krijgen de komende maanden de gelegenheid hun gedachten hierover op papier te zetten. De FEH zal zich dan in februari van het volgend jaar in Edinburgh over de voorstellen buigen.

Voor Nederland was nog van belang, dat Ab Grimbergen niet tot lid van de FEH werd gekozen.

Na stemming bleken de Pool Socholic en de Italiaan Triglia de voorkeur te hebben gekregen boven de penningmeester van de Koninklijke Nederlandse Hockeybond. Piet Bromberg heeft zich als lid teruggetrokken. Voor Nederland heeft nu alleen Loek Vehmeier nog zitting in het FEH-bestuur.

Uitslagen Major League Baseball

NEW YORK — De uitslagen van de gisteren in de Major League Baseball gespeelde wedstrijden zijn als volgt:

AMERICAN LEAGUE
Oakland Athletics-Cleveland Indians 6-0; Minnesota Twins-Boston Red Sox 5-2; New York Yankees-Seattle Mariners 7-4; Milwaukee Brewers-California Angels 7-0; Baltimore Orioles-Toronto Blue Jays 2-1; Detroit Tigers-Chicago White Sox 10-1; Kansas City Royals-Texas Rangers 3-1; Kansas City Royals-Texas Rangers 5-4.

NATIONAL LEAGUE
Pittsburgh Pirates-Houston Astros 5-3; St. Louis Cardinals-Atlanta Braves 2-1.

KOPENHAGEN — De Denen Poul en Trine Elvström hebben gisteren bij Kopenhagen de vijfde wedstrijd voor het Europees kampioenschap zeilen in de tornado-klasse gewonnen.

Wereldrecord hoogspringen voor Bykova

PISA — Tamara Bykova (Sov) heeft gisteravond in Pisa het wereldrecord hoogspringen voor dames verbeterd en gebracht op 2,04 meter. De Russische wereldkampioene en de Westduitse Ulrike Meyfarth waren sedert afgelopen zondag met 2,03 meter gedeeld houdster van het record. Het tweetal haalde die hoogte in Londen bij de finale van het toernooi om de Europese beker voor landenploegen. Eerst sprong Meyfarth, de Olympische kampioene van 1972 (München), 2,03 meter, waarna Bykova vier minuten later dezelfde hoogte bedwong.

De 25-jarige Bykova haalde de nieuwe wereldrecordhoogte in haar eerste poging. Daarvoor had zij de 1,95 en 1,98 meter eveneens in de eerste sprong bedwongen. Voor de 2,01 meter had zij twee aanlopen nodig. Daarna ging de lat naar de nieuwe wereldrecordhoogte van 2,04 meter. Vervolgens probeerde Bykova, die afgelopen zondag in Londen op 2,05 meter ook bijna slaagde, nog de 2,06 meter te bedwingen. De drie pogingen mislukten.

Final di ping pong awenochi den SDK

WILLEMSTAD— Awenochi ta tuma luga den e kancha kubri di Sentro Deportivo Korsou na Brievengat e buelta final dje di 27 kampeonato di ping pong lokal. E partidonan final di awenochi lo ta pa tur kategoria: individual, dòbel i dòbel-miksto.

Den kategoria maskulino hubenil, Ronaldi Vos lo enfrenta Raymond Allee. Pa loke ta trata divishon femenino hubenil e bataya lo bai entre Mary-Ann McLeod i Annemary Cecilia. E duo nan Robert Hose / Edith McLeod i Anthony Pieter / Maggy Sprock lo lùcha pa e titulo den dòbel-miksto. Den dòbel maskulino Wilfred Panka / Ronaldi Vos lo enfrenta Eric Isenia / Robert Hose. E final di mas importante lo ta sin duda esun di maskulino individual, kaminda ku e hopi biaha kampeon di Korsou Robert Hose lo enfrenta e hoben prometedor Wilfred Panka i asina disidi ta ken lo bira kampeon di Korsou 1983.

E federashon di ping pong lokal ta hasi un yamada na tur amante dje deporte, pa asisti awenochi na e final di e 27 kampeonato di Korsou. E weganan ta kuminsa pa 8'or di anochi i entrada ta kompletamente gratis.

E final di awenochi por wordu konsidera komo un antesala di e grandioso torneo internashonal ku lo tuma luga dia 4 i 5 di september ku partisipashon di ocho di e miho hungadonan di di mundu.

ROME — De waterpoloploeg van de Sovjet-Unie is twee dagen voor het einde van het toernooi al bijna zeker van de Europese titel. De Sovjet-Unie bleef ook tegen veelvoudig kampioen Hongarije ongeslagen: 12-10.

WEEKEND HIGHLIGHTS

weekendvertier

CURAÇAO AGENDA

[illegible]

gangskaarten verkrijgbaar bij Curava Landhuis Brievengat.

HARTB GALLERY (Dr. Hugenholtzweg 36): openingstijden 09.00-12.00/14.00-18.00 uur.

DOCUMENTATIECENTRUM "ZIKINZA": geopend op werkdagen van 08.00-11.30/14.00-16.30 uur - Roodeweg 7A.

TEMPEL GALLERY: openingstijden dagelijks van 11.00-24.00 uur; zaterdag en zondag van 18.00-24.00 uur.

SYNAGOGE: museum open van maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00 / 14.00-17.00 uur.

BIBLIOTHEEK ALLIANCE FRANÇAISE: iedere zaterdag uitlenen van Franse boeken van 10.00-18.00 uur - Polaksweg 7.

BUREAU VOOR LEVENS- EN GEZINSMOEILIJKHEDEN (Roodeweg 236, tel.: 26388): openingstijden 07.30-12.00/13.30-17.00 uur.

SPEEL-O-THEEK (Rifweg): open woensdag en vrijdag van 15.00-18.00 uur.

BARBARA BEACH CO: iedere dinsdag- en vrijdagmiddag (behalve feestdagen) excursies en rondleiding naar de Tafelberg; vertrek: 14.00 uur vanaf de White Gate (Porta Blancu).

CARMABI (Caribisch Marien Biologisch Instituut): openingstijden maandag t/m vrijdag van 08.00-16.30 uur.

ST. ELIZABETH HOSPITAAL EN SANATORIUM: bezoekuren 's morgens van 11.30-12.30 uur en 's middags van 16.00-19.00 uur (kinderafdeling: van 10.00-19.00 uur en Intensive Care: 18.00-19.00 uur).

BIOSCOPEN
GOLDEN DRIVE-IN
21.00 uur *Flash Dance* (musical, Engels, 14 jr., *f*.5,-); 24.00 uur *Cabo Blanco* (actiefilm, Engels, 18 jr., *f*.5,-).

TELECURAÇAO
VRIJDAG: 16.30 Little House on the Prairie; 17.30 The Century of Surgeons; 18.15 Agedrecha [illegible]; 18.45 Telenovela: Dancin' Days; 19.30 RVD; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Here's Lucy; 21.00 Magnum P.I.; 22.00 Show di Job; 23.05 Sluiting.

ZATERDAG: 16.00 Telefiesta; 16.30 Via satelite: Martin Luther King; 17.30 Vervolg Telefiesta; 18.00 Chips; 19.00 Muhé Informé; 19.30 Muppet show / Pink Panther show; 20.00 Notisiero Tele-8; 20.30 Rikesa Universal; 21.30 Estreno; 22.30 Sluiting.

SM-overheidspersoneel houdt vast indexering

WILLEMSTAD — Het overheidspersoneel op Sint Maarten is niet van plan het voorstel van de regering over te nemen om af te zien van de indexering. Men is van mening dat de regering zich moet houden aan plan 5C tot een andere oplossing voor deze materie is gevonden. Deze regeling kan niet zo maar door een der partijen aan de kant worden gezet. [illegible] op de bewuste vergadering. [illegible] SM-blad New Age.

CTA-bestuur bijeen

WILLEMSTAD — Het bestuur van de Caribbean Tourism Association (CTA) komt [illegible] oktober op de Kaaimaneilanden bijeen voor zijn kwartaalvergadering. Onder meer gaat men de strategie bekijken om toeristen uit Europa aan te trekken aan de hand van de fondsen welke de Europese Gemeenschap (EG) voor dit doel heeft beschikbaar gesteld. Ook gaat men bespreken waar men de CTC-8 gaat houden oftewel de achtste Caribische toerismeconferentie. De Dominicaanse Republiek en Costa Rica hebben zich aangeboden als gastheer. Maar ook is het voorstel gelanceerd om de conferentie te houden in een van de belangrijkste markten in de VS.

WILLEMSTAD — Een twintig man sterke delegatie van de Sintmaartense vakbond Wifel is naar een conferentie geweest op Puerto Rico. [illegible] dershogeschool in samenwerking met het Caribische Instituut voor sociale vorming van de CLAT, waarbij de Wifel is aangesloten.

Streefkerk naar Rome-vergadering

WILLEMSTAD — Pater C. Streefkerk van de Dominicanen is naar Europa afgereisd ter bijwoning van het generaal kapittel (algemene vergadering) van de paters Dominicanen. Dit kapittel wordt in Rome gehouden en duurt ongeveer een maand. Er wordt dan ook een nieuwe algemene overste gekozen. Pater Streefkerk is als zodanig afgevaardigd door de Dominicanen die werkzaam zijn in het bisdom Willemstad en op Puerto Rico. Op het kapittel komen 134 paters uit de hele wereld bijeen. Zo meldde het katholieke weekblad la Union.

Huize Welgelegen 40 jaar bejaardenhuis

WILLEMSTAD — In december is het veertig jaar geleden dat Huize Welgelegen te Habaai ging functioneren als bejaardentehuis. In deze periode heeft het als zodanig vele ontwikkelingen doorgemaakt. In het katholieke weekblad La Union wordt melding van dit achtste lustrum gemaakt.

ZOEKERTJES

DINSDAGS EN VRIJDAGS

tot 10 woorden

F. 5,50

Elk woord meer f. 0,25

UITSLUITEND A CONTANT!

TE KOOP AANGEBODEN CURACAO

CERAMIC TURNTABLE, heavy execution, ƒ.250,-, tel.: 77806.

WEGENS VERTREK: Ford Maverick '78, ƒ.3.900,-, Bar Restaurant Papilon, tel.: 26357 na 16.30 uur.

AUTO MAZDA 323, 1983, 6 maanden oud, prijs ƒ.8.200,-. Inf.: tel.: 615370.

AUTO PEUGOT 304, i.g.st., ƒ.1.600,-. Te bevragen: tel.: 79546.

JEEP LADA Niva 1979, km. 65.000, elk aannemelijk bod, tel.: kantooruren 84422 toestel 151, Blaauw.

MAZDA 808 '76, radiocassette AM/FM, macwheels, ƒ.3.000,-, tel.: 54329.

WEGENS VERTREK: Renault 18TL, bouwjr. '79, met airco, ƒ.6.700,-; inboedel o.a. wandmeubel; salontafel; bankstel; baby-artikelen; gasfornuis; ijskast; wasmmachine; slaapkamer-meubels en div. kastjes, tel.: 673468.

BANKSTEL BEST. uit één driezitsbank en twee fauteuils; één staande schemerlamp, tel.: 78917 na 17.30 uur.

WEGENS VERTREK: Toyota Corolla Coupé 1981 met airco (18.000 km); bedset (Queen size) met kastjes; kaptafel; 3-delige linnenkast; cassette-recorder; diverse planten o.a. palmen in bak; stofzuiger; kinderskelters enz. enz., tel.: 78798, Totolicaweg 8, Cas Cora.

2 SURFPLANKEN; 1 klepper S4 (regatta); 1 TC Hunter, p.n.o.t.k.; wandmeubel, eiken p.n.o.t.k., Jan Thiel Oost kavel 65.

WEGENS VERTREK: zaterdag porch sale van 10.00-16.00 uur, Esperanzaweg 14 (Goede Hoop).

DIVERSE ANTIEKE meubels; file-kasten en bureau's, tel.: 672596.

20 BANEN GORDIJNEN van 2.70 m., Nederlands fabrikaat. Inf.: tel.: 54366.

SUZUKI JEEP 1981, 4 wheel-drive, tel.: 25000 toestel 104 of 143.

PUPPIES KRUISING Boxer/Dobberman à ƒ.100,- per stuk; Pekineesjes à ƒ.150,-, Drs. Oy Sprock 66, Toni Koenchi, na 5 pm.

POSTZEGELS VAN de hele wereld, afgewerkt en per land gesorteerd, tel.: 79980.

WEGENS VERTREK: 1 Mazda 323 1979 ƒ.3.000,-; 1 Renault R-4 1977 ƒ.1.500,-, Carmabi, Piscaderabaai, tel.: 24242.

AUDI 80LS 1981, 38.000 km., prijs ƒ.10.000,-; Hobbycat 14, prijs ƒ.1.500,-, tel.: 83711.

RENAULT 4TL, bouwjaar 1978, vraagprijs ƒ.3.200,-, tel.: 70029.

PORCH SALE: zaterdag 27 augustus van 10 tot 4 uur o.a. eenpersoonsbedden; zithoek; grote leren stoel; babybed; boekenkastje; babytoon; lampen; eethoek; stereo meubel; tapijt; koperen kan; draaitafel; tuner/versterker + boxen; Audi 80; Mazda 626; keukenartikelen en vele kleine dingen, Louise de Colignylaan 4, Emmastad (t.o. de muziekschool).

WEGENS VERTREK: Ford Laser Ghia 1981, 5-deurs, 1500cc, 24.000 km, nieuwprijs ƒ.14.200,-, in perfecte staat voor ƒ.8.200,-; Bose speakers 150W ƒ.500,-; stofzuiger 110V z.g.a.n. ƒ.300,- (nieuwprijs ƒ.450,-); wit-formica bureau met archiefladen ƒ.200,-; vloerkleed 170x240 ƒ.70,-; diaprojector met scherm, Corosolweg 10 (Zuurzak), tel.: 672281.

WEGENS VERTREK: Quasar video rec. play VHS 2-4-6, 19" color tv-set, 1 tv-tafel met wieltjes, samen voor ƒ.900,-; Luxman receiver 2x150W RMS, Luxman direct drive recordplayer, 2 boxen, 150 Watt ieder, samen voor ƒ.650,-, tel.: 35741, Polarisweg 27.

WEGENS VRTREK: Lancer 1981, ƒ.5.900,-, tel.: 89772.

TOYOTA CELICA '73, seguro + number, prijs ƒ.1.600,-; Dodge Crysler '75, prijs ƒ.1.800,-, Marowijnestraat 7, Suff., tel.: 44286.

2 BOEKENKASTEN/wandmeubel; 1 damesfiets met versnelling; 1 bankstel (moet opnieuw bekleed); 1 tafel + 6 stoelen (te bekleden); 1 wasmachine; zw/w tv; 1 draagbare tv; 1 porchtafel; 4 barkrukjes; 1 dubbelbed + nachtkastjes + 3-deurs kast; 1 airco 7.000 BTU; 1 buro; 1 auto Simca, Kaya Kokolishi 25, tel.: 78712 tussen 6 en 9 uur pm.

DODGE ASPEN, bouw r. 1978, in goede staat, met airco en power-steering, t.e.a.b. Te bezichtigen: Jupiterstraat 7 (tel.: 36281), zaterdag a.s. tussen 14.00-18.00 uur.

NIEUW GEBOUWD huis, 3 slaapkamers, eigendomsgrond Ledaweg, ƒ.160.000,-. Inlichtingen: Van Goghstraat 8, tel.: 79346.

AMC AUTO Pacer, full equipped, ƒ.4.500,-, financiering mogelijk, Gosieweg 166.

HANG/LEGKASTEN ƒ.300,-; bankstel, oranje, ƒ.400,-; enkele inboedel-spullen, Kaya Rafaël Hansen 6.

RENAULT 20TX 1980, 2,2 lt., power-steering, -brakes, -window, radio etc., ƒ.14.500,-, Kaya Rafaël Hansen 6.

VW VARIANT 1600, pas goedgekeurd, Van Goghstraat 89, tel.: 78024.

VIDEO-RECORDER wireless, remote control, National Panasonic PV 1770, 5x gebruikt, ƒ.1.000,-, tel.: 80446 kantooruren.

FORD CORTINA, bj. 1975, vraapr. ƒ.1.500,- (in goede staat). Te bevr.: dhr. Truideman, tel.: 82999 en 82233.

SJOELBAK; houten porchset; babyzitje; standaard voor babybad; surfplanken, Architectenweg 7, tel.: 55546.

WEGENS VERTREK: VW Kever, bj. '73, prima conditie, pr. ƒ.1.350,-. Adres: St. Jago 70 na 5.00 uur (ingang via Scharlooweg achter Restaurant Captain Memo's).

TE HUUR AANGEBODEN CURACAO

APPARTEMENTEN, huurprijs ƒ.600,- p.m., 3 mnd. vooruitbetaling, Mexicoweg 9.

TE HUUR GEVRAAGD CURACAO

ONGEMEUBILEERDE OF half gemeubileerde woning in goede buurt voor periode van 2 jaar of langer. Mogelijkheden voor 4 slaapkamers, huur ±ƒ.1.500,- p. maand, tel.: 79618.

WOONHUIS OMGEVING Montagne, Saturnusstraat, Janwé, Dominguito, ƒ.300,-/ƒ.350,- (3 slaapkamers), tel.: 44765.

ONGEMEUBILEERD WOONHUIS, 3 slaapkamers, ƒ.400,-, omgeving Cas Cora, Dominguito, Groot Davelaar, Groot Kwartier, tel.: 615305.

PERSONEEL AANGEBODEN CURACAO

WERK GEZOCHT in huishouding, 3 à 5 keer per week halve dag, omg. Emmastad of Cas Cora, tel.: 84902 vraag voor Judy.

TE KOOP AANGEBODEN ARUBA

6 FAMILY GARAGE sale household appliances, misc., Friday 26-Saturday 27 9-6, Sabana Basora 1.

MOET WEG! I.z.g.s. 1 surfplank Ten Cate, ƒ.500,-; 1 leren bankstel ƒ.600,-, tel.: 26055 na 7.00 pm.

VW KEVER; kleine huishoudelijke art. o.a. lampen; glaswerk etc., Barcadera 33, tel.: 25550 na 2 uur pm.

SONY STEREO Platenspeler, versterker, tuner, cassette-recorder; National televisie; pakkisten, tel.: 21961.

3 KINDERFIETSEN, Tunastraat 8, Ponton.

VOOR DE enthousiaste liefhebber complete foto-apparatuur, verwisselbare lensen etc., alles z.g.a.n., verkoop t.e.a.b.; tevens dekens; koffers; kussens; kitchenware, tel.: 27854.

SPAANSE KAST; Perzisch tapijt 1.93x2.80 m; Perzisch tapijt 1.63x2.50 m; kerstboom m. toebehoren; inphra-rode lamp; boeken, Fergusonstraat 60, tel.: 22161.

SPORT FISHER aquasport 19'6" met 2 buitenboordmotor van 135 en 25 PK, trailer plus Jeep, tel.: 25909.

1 COMPLEET SET TRS 80 color computer 16K, extended basic. Pa mas informacion yama tel.: 24984.

FULLY FURNISHED house on 3.500 sq. meters property land, Noord, 3 bedrooms, back patio, front porch, beautifully landscaped, owner, tel.: 22764.

MOET WEG! Zeilplank compleet + kindertuig met zeil; airco National 17.000 BTU, Stadionweg 9.

WOONHUIS, Isaak Wagemakerstraat 44, tel.: 9-2205, thuis: 9-3633.

SUNFISH ƒ.900,-; trailer ƒ.300,-; damesfiets ƒ.75,-, tel.: 29055.

LADA 1981, ƒ.4.000,-, i.z.g.s. Te bezichtigen: Ponton 66, tel.: 21529.

TE KOOP GEVRAAGD ARUBA

FLINKE BOEKENKASTEN, tel.: 21961.

2DE HANDS naaimachine, in goede conditie, tel.: 22204 na 7 uur.

TE HUUR AANGEBODEN ARUBA

CHARMING COTTAGE, Malmok, fully furnished, bedroom L.R., diningroom, kitchen, front porch, large side patio, tel.: 22764.

MALMOK: VERY large room with small sink, refrigerator + stove, bath with tub, shower, bidet, porch, separate entrance, furnished, airco, maid service, tel.: 22764.

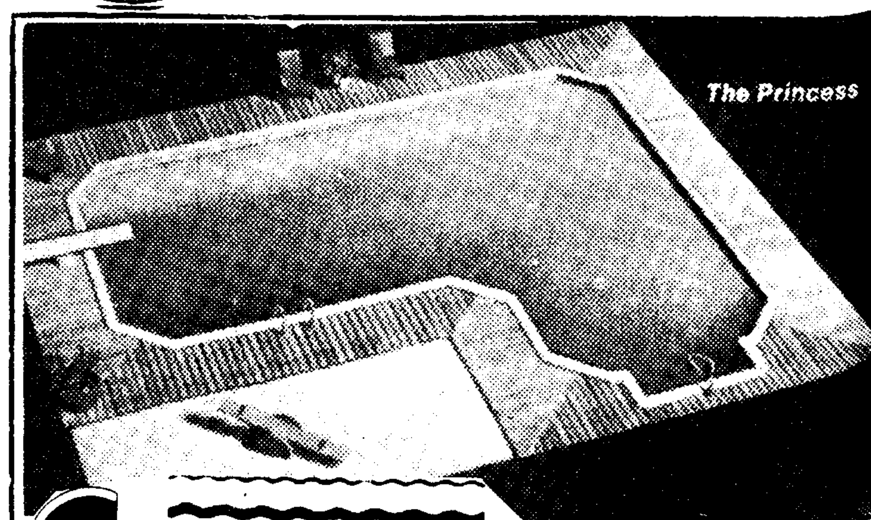
PERSONEEL GEVRAAGD ARUBA

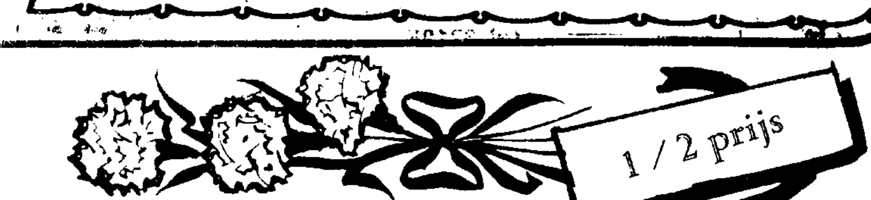
GEVRAAGD HUISHOUDELIJKE hulp voor 2 halve dagen per week, liefst omgeving Bubali, Washington, Palm Beach, San Miguel, tel.: 22140.

HULP IN de huishouding, Nederlands- of Engelssprekend, 4 à 5 ochtenden per week, fam. Weenink, Scopetstraat 7, tel.: 23786.

Prijs per persoon		
	Single 1 pers.	f. 870,-
	Double 2 pers.	f. 685,-
	Kinderen 02-12 jaar	f. 450,-
	Triple (3 pers.)	f. 635,-
	Quadr. (4 pers.)	f. 615,-
	Baby	f. 45,-

WORLD IN A NUTSHELL

MANILA — More than half a million Filipinos paid tribute to Benigno Aquino, and Chief Justice Enrique Fernando announced he would begin public hearings on the assassination of the chief rival of President Ferdinand E. Marcos. Walking as many as 25 abreast and marching for more than a mile (km), a throng escorted the flag-draped casket of the 50-year-old former Senator from his home in suburban Quezon City to the Church of Santo Domingo for a requiem mass.

BERLIN — A bomb shattered the French consulate building in West Berlin, killing one man and injuring 23 other people, police said. The West Berlin office of the French news agency, Agence France-Presse, said it got a call from a man who said the Secret Army for the Liberation of Armenia was responsible for the [illegible].

PARIS — President François Mitterrand made clear that French troops could respond [illegible]arily and quickly to a new [illegible]ive" by Libyan-backed rebels in Chad, but he stressed the need to end the civil war through negotiation. Libyan Ambassador said Hafiana quickly welcomed Mitterrand's emphasis on the need for negotiations, and said the French President's desire to create a climate favorable to talks was a good sign.

WINDHOEK, SOUTH WEST AFRICA — UN Secretary-General Javier Pérez de Cuéllar, after a night under stiff security at a game preserve, inspected the war zone of Namibian guerrillas seeking independence from South Africa. The area is heavily patrolled by South African troops and no fighting was reported.

KARACHI — Police shot and killed three people and wounded five others on the 12th day of anti-government demonstrations in Sind province, according to eyewitness accounts. Thursday's deaths brought to 31 the total number of those killed in Sind in clashes with police since Aug. 14, according to unofficial estimates. Official sources, however, would not confirm the figure.

WARSAW — Some 2,000 people demonstrated in support of Solidarity leader Lech Walesa after worker's jeered Poland's Deputy Premier at the shipyard where the outlawed union was born, witnesses said. Workers reportedly jeered and whistled derisively during a 3 1/2 hour meeting with Deputy Premier Mieczyslaw Rakowski attended by Walesa and about 500 other workers at the Lenin shipyard.

BEIRUT — One French peacekeeping soldier was killed and eight French soldiers and three Lebanese civilians were injured in two explosions. Christian and Moslem leaders, meanwhile, moved toward a political compromise aimed at avoiding civil war when Israel pulls out of the Central Lebanese mountains.

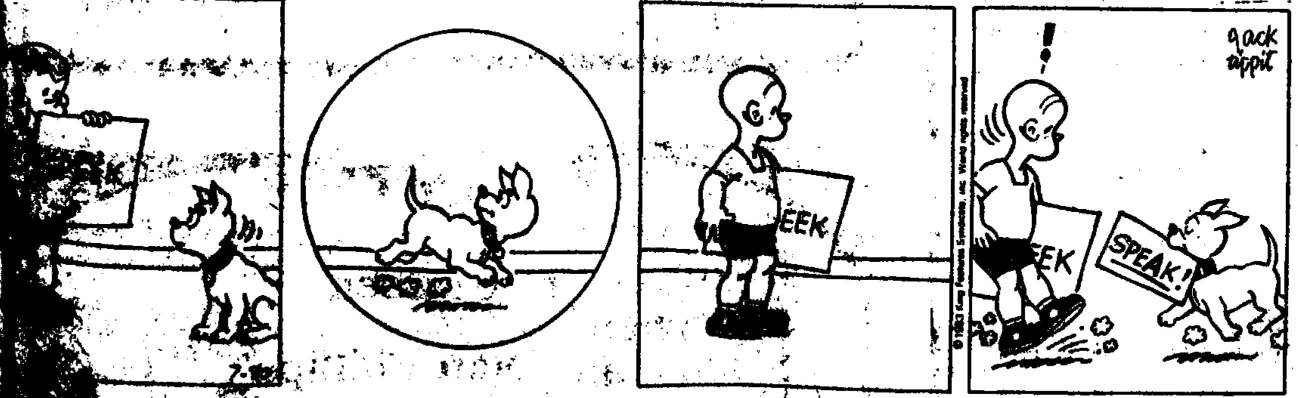
ROME — Robert C. McFarlane, Special US Envoy to the Middle East, said there was "no prospect" that the multi-national peacekeeping force would replace Israeli troops withdrawing from the embattled mountains overlooking Beirut. Meanwhile, Italian Defense Minister Giovanni Spadolini said there are no plans to increase the size of the 5,400-man multi-national peacekeeping force from Italy, the United States, France and Britain.

SAN SALVADOR — The Salvadoran government will hold its first direct meetings with leftist rebel leaders somewhere soon in Latin America, the head of the nation's peace commission said. "There will be talks soon in a Latin American country... an essentially premilinary meeting. The objective is to establish mechanisms for future talks and to inform them of the government's peace program", Francisco Quiñonez said.

LUXEMBOURG — Consumer prices rose an average 0.6 percent in the European Community in July, up from 0.4 percent in June, Eurostat, the EC's statistical agency, reported. It said July's increase raised the average inflation rate for the past year to 8.4 percent from 8.2 percent for [illegible] in June.

English Companion

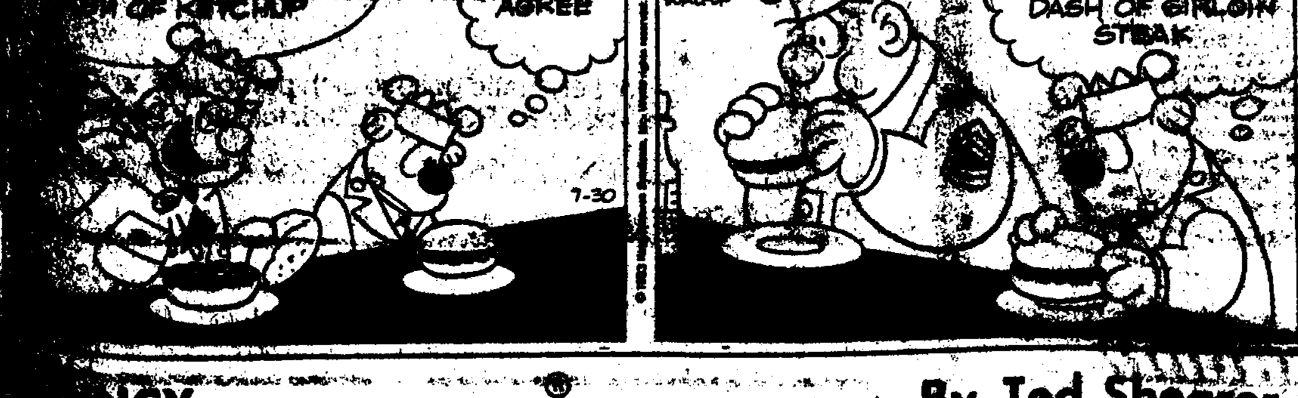
HENRY® By Jack Tippit

Jim Henson's™ MUPPETS

BEETLE BAILEY® By Mort Walker

QUINCY® By Ted Shearer

Cu tristesa pero conforme cu boluntad di Dios, nos ta participa morto di mi casa, nos tata, welo i bisawelo stima

MARCELINO MATHILDA

kende a fayece diarazon 24 di augustus cristianamente na edat di 76 aña.

Su casa: Catharina

Su jiunan:
Dora i Frank Lauffer i jiu
Marina i Henk de Beijer
Remigio i Maria Mathilda i jiunan
Dionicia i Crispino Arends i jiunan
Tarciso i Elisa Mathilda i jiunan
Nora i Rien
Clara i Jacob Mattemaker i jiunan
Nic i Betty
Marietje i Edwin Martinus i jiunan
Luis Geerman i jiu
Ricardo Geerman i jiunan.

Su rumannan na Corsow;
Bernadina Martis i jiunan
Janchi Martis, casa i jiunan
Señora Viuda Maria Mathilda i jiunan.

Famia: Mathilda, Florencia, Fingal, Leon, Janga, famia Jacobo Ras i famia, Brun Krozendijk i casa, Fransesca Ras i famia.

ta invita tur famia, amigo i conocirnan pa asisti na santo sacrificio di misa i acto di entierro, cual lo tuma lugar diasabra 27 di augustus pa 4.30'or saliendo for di casa mortorio Sero Biento 18, pa misa i despues pa santana catolico na Sta. Cruz.

Agencia Funeraria del Pueblo ta extende su mas hondo condolencia na e famianan di e fayecido.

"Het verblijf was kort,
maar een vreugde voor ons allen"

Hierbij maken wij bekend, dat God van ons heeft teruggeroepen

REBECCA ABIGAIL MENDESZOON

Namens: de ouders

Fam. Tjon a Tjieuw - Suriname
Fam. Mendeszoon - Nederland

Allen die van haar hielden.

De ter aarde bestelling vindt plaats op zaterdag 27 augustus om 4.30 uur vanuit het sterfhuis Zandstraat 3 naar de protestantse begraafplaats aan de Boerhaavestraat.
Gelegenheid tot rouwbeklag om 3.30 uur.

Aruba, 27 augustus 1983.

Dit zijn de ambtenaren, die hebben deelgenomen aan de «management training» voor AFDELINGSHOOFDEN. De cursus duurde van 15 tot 25 augustus en had plaats op initiatief van het eilandgebied Curacao. Door middel van deze trainingen wil de eilandelijke overheid de leiding van de diverse ambtelijke diensten verbeteren.

*****

*****

Bij presidentieel besluit is mevrouw CECILIA MARIA VRIES — FLORES benoemd tot consul van Costa Rica op Aruba. Ze [illegible] gisteren [illegible] kennismakings- en beleefdheidsbezoek aan gezaghebber Pedro Bislip, die haar veel succes in haar nieuwe functie toewenste.

*****

Het PERSONEEL van de ABN-bank aan de van Baerlestraat in Amsterdam keek vandaag verschrikt op, toen drie gewapende mannen hen zeiden geen vin te verroeren. De drie mannen verdwenen kort daarop met geld. Hoeveel dat is, kon nog niet worden meegedeeld. De overvallers [illegible] lianen. Drie weken geleden had al een overval plaatsgehad op hetzelfde bankgebouw. Toen namen ook drie, nog niet aangehouden mannen, ruim 150.000 gulden mee.

*****

In de Amerikaanse stad Marion is deining gerezen over de beslissing van het schoolbestuur het studie-jaar te verlengen met 20 dagen. Hierdoor komt een schooljaar te staan op 200 dagen. De OUDERS waren het er niet mee eens en stapten naar de rechter. Die besliste, dat het schoolbestuur het recht heeft het schooljaar naar eigen goedvinden in te delen en dat niet mag worden aangenomen, dat de schoolbestuurderen beslissingen zullen nemen, die niet in het belang van de kinderen zijn.

*****

Het was een groot probleem voor de politie van Philadelphia. Daar was een BABY ontvoerd door een onbekende vrouw, van wie niemand een signalement kon opgeven, eenvoudigweg omdat niemand de ontvoering had zien plaatshebben. De politie verspreidde het bericht van de kidnapping, waarna een taxichauffeur meldde een "zich vreemd voordoende vrouw met een baby" op straat te hebben gezien. Deze tip leidde tot de aanhouding van een vrouw, die - naar later bleek - zelf geen kinderen [illegible] verlangde. Het kindje was tijdens de ene week, dat het onder de hoede van de vrouw was, uitstekend behandeld. Ze had een grote hoeveelheid kleren en voedsel gekocht en verklaarde haar "gelukkigste week van haar leven" achter de rug te hebben. De vrouw zal voor het gerecht moeten.

Namens de familieleden willen wij onze dank betuigen aan allen die ons hebben bijgestaan bij het ter ruste brengen van onze moeder

Mevr. de Wed. Julie I. Schouten-Wilson

Uw medeleven was ons een grote hulp.

Nogmaals dank
De familieleden Schouten.

Met diep leedwezen maken wij het overlijden bekend van onze geliefde moeder, grootmoeder, schoonmoeder, tante en nicht

Mevr. Anna Catharina van Loon-Winkel

De teraardebestelling zal plaatsvinden op zaterdag 27 augustus a.s. om 4.00 uur 's middags vanuit "El Tributo" - Otrabanda naar de Protestantse begraafplaats aan de Oranjestraat.

Gelegenheid tot rouwbeklag vanaf 1.00 uur 's middags.

Familie J.W. van Loon en kinderen.
Familie G.A. van Loon en kinderen.
Familie Winkel.

U.S. STOCKMARKET NEWS

Am.Tel.Tel.	64 3/4	- 3/4	I.B.M.	116 1/4	- 1/4
Asa Ltd.	68 1/8	- 1 1/2	I.T.T.	42	+ 1/4
Anacomp	11 1/8	+ 1/8	K.L.M.	49 1/8	- 7/8
Beatrice Fds.	27 5/8	+ 3/4	Merck	95 3/8	+ 1/4
Burroughs	51 1/4	- 3/8	Motorola	125 3/4	- 1/4
Comsat	36 7/8	+ 3/8	N.C.R.	113 7/8	+ 2 7/8
Coca Cola	51 1/8	+ 1/8	Pepsico	34	+ 3/8
Disney	56 5/8	- 1/2	Pogo Prod.	26 1/4	+ 1/8
Dome Mines	16 3/4	- 1/4	Royal Dutch	47 3/4	- 5/8
Dupont	52 1/2	+ 3/8	Sohio	55	unch
East.Kodak	69 1/4	+ 1 3/4	Shell Oil	47	- 3/4
Fluor	21 3/8	- 3/8	Sears	35 5/8	- 1 1/4
Ford	52 7/8	- 1/8	Union Pac.	55	- 3/4
Foster Wheeler	14 1/2	- 1/8	U.S. Steel	25 7/8	- 1/2
Genl.El.	47 1/4	- 1/4	West.El.	42 3/8	+ 1/8
Genl.Motors	66 7/8	unch	Xerox	46 1/4	- 1/4
Dow Jones	1.185,06	+ 0,81	Gold	417,50	- 4,50
Six months tsy bills		9,81%	Silver	12,10	- 0,43

AMSTERDAM

A.B.N.	[illegible]	Philips	[illegible]
Akzo	25,20	Robeco	305,30
Heineken	127,60	Rolinco	301,00
Kon.Olie	141,30	Unilever	212,10

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP 26 AUGUSTUS 1983 EN TOT NADER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.79	1.81
CAN DOLLAR	1.43	1.45	1.47
PND STERLING	2.625	2.68	2.74
NED GLD	59.35	60.07	60.87
BOLIVAR	—	—	—
ZW FRANCS	82.22	82.94	83.74
FR FRANCS	21.06	22.16	22.86
DUITSE MARK	66.62	67.34	68.14
SUR GLD	—	100.07	102.59
IT LIRE	0.81	1.11	1.17

KOERSEN VAN DE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 26 AUGUSTUS 1983 EN TOT NADER ORDER.

9.75 %	OBLIGATIELENINGEN PER 85/89	97.85
13 %	OBLIGATIELENINGEN PER 96/90	[illegible]
[illegible] %	OBLIGATIELENINGEN PER 1986	104.37
12 %	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	106.97
10.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1983	100.00

HET EFFECTIEVE RENDEMENT OP ALLE OBLIGATIELENINGEN BEDRAAGT 10.5%.
DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

NEDERLANDSE MARINIERS, die voor korte tijd op de Antillen gestationeerd worden, hebben voor de eigen taal van de Antillen, het Papiamentu, niet veel waardering en praten over dat "brabbeltaaltje", zoals Israël in psalm 114 ook het Egyptisch noemde. Toch is het Papiamentu, naar in wetenschappelijke kringen wordt aangenomen, de meest ontwikkelde van alle Creoolse talen [1]. Het wordt b.v in tegenstelling tot het Surinaams, vaak bij officiële gelegenheden gesproken, in het parlement, de kerk; het heeft zijn eigen romans, poëzie, kranten, wordt op verschillende universiteiten gedoceerd en wordt binnen niet al te lange tijd op Antilliaanse scholen ingevoerd als vak. Dus verdient het ook zijn bijbel.

Psalmen vertaald in gangbaar Papiamentu

Toen mij, op aandringen van de United Bible Societies, die veel vertaalprojecten in secundaire talen begeleiden, gevraagd werd aan bijbelvertaling te beginnen, was de vraag: welk boek het eerst, na het Nieuwe Testament, dat al in enige versies bestaat? In die tijd ontstonden er op Curaçao vele gebedsgroepen, die de kern-structuur vormen van de Charismatische Vernieuwings-bewegingen en waardoor het godsdienstig klimaat ter plaatse indringend is veranderd en verdiept. Daardoor groeide er een grote honger naar gebed. Mijn overweging was: dan eerst en vooral het bijbelboek vertalen, dat alleen maar uit gebeden bestaat, het Boek der Psalmen.

Vijf jaar arbeid

Uit mijn ervaring met het getijden-gebed in Nederlands- en Engelssprekende kloosters wist ik ook dat voor het gezamenlijk gereciteerde koorgebed een psalmvertaling die ritmisch was, een sterke voorkeur genoot boven een proza-vertaling. Daarom wilde ik ook die uitdaging aannemen: een vertaling in het Papiamentu, die, volgens bepaalde wetten [2], waar mogelijk steeds een vast aantal accenten per regel aanhoudt en daar tussenin nooit meer dan drie onbeklemtoonde lettergrepen (v.g.l. de eerste editie van de Bible de Jérusalem in het Frans, de vertaling van The Grail in het Engels en voor een goed deel die van A.Bronkhorst o.p. in het Nederlands).

Voor mijn voorliefde voor taalgebruik, het worstelen met de taal, met woorden en de formulering van begrippen, een aantrekkelijke, maar hachelijke onderneming. Ik nam ze aan. Ik heb daartoe eerst alle bestaande Papiamentstalige literatuur uitgekamd op typisch idiomatisch woord-gebruik en vocabulair (b.v. agrarische termen, gevoels-ontladingen, zegswijzen enz.). Daaraan en aan talloze gesprekken met personeel in tuin en huis, met vaklui, stadsmensen, landbouwers, vissers en ouden van dagen, heb ik dozen met een paar duizend woorden en fiches overgehouden. En toen aan de slag: het werd ruim vijf jaar. Ik zou de basisvertaling maken en die daarna met taalkundigen doornemen, verbeteren, wijzigen enz., o.a. met mensen die hier de akte L.O. Papiamentu hadden behaald.

De eerste vijfentwintig psalmen ontlokten aan een van hen al de uitroep: "Toen ik ze aan het lezen was, jeukten me de benen om te gaan dansen". We waren dus op de goede weg wat het ritme betreft en konden zo aan onze vertaling iets meegeven wat ook het Hebreeuws origineel sterk karakteriseert als poëzie.

Er bestond al een vertaling van de psalmen in het Papiamentu, vanuit de hoek van een fundamentalistische sekte, waar het Hebreeuws beschouwd wordt als de taal die God zelf spreekt en waarin Hij de psalmen gedikteerd heeft. Dat houdt in: zo letterlijk mogelijk vertalen, of dat in de moderne taal nu zin of onzin oplevert; God zelf zal alle duisterheden bij het lezen wel verlichten. Dus "De Heer heeft mijn hoorn verheven", wat in het Papiamentu iets volslagen onverstaanbaars zegt, of andere Hebreeuwse wendingen, die geen enkele boodschap overdragen, als ze letterlijk worden overgenomen. Vandaar het besluit: eerbied voor de boodschap van de bijbel, maar ook voor de huidige Antilliaan en zíjn taal. Dus: de boodschap doen overkomen in hedendaagse Papiamentu, zoals ze toen overkwam bij de oorspronkelijke toehoorders. Als er bv. in ps. 87 met grote trots wordt gesproken over wie er allemaal gerekend zullen worden tot hen die uit Sion afkomstig zijn, dan staat er in het Hebreeuws (en in de meeste vertalingen): "Zingend en dansend zullen zij zeggen: Al mijn bronnen ontspringen in u", waar bij nadere studie blijkt te betekenen: Mijn diepste bestaans-wortels liggen in u. Daarvoor bestaat in het Papiamentu een geëigende uitdrukking: Mi lombrishi ta derá aya — mijn navelstreng ligt daar en daar begraven. Dat staat er dus nu ook in het Papiamentu van pslam 87, vers 7.

Het bestaansgevoel dicht bij de aarde.

Het Papiamentu voelt zich desondanks in het Hebreeuws als in een goed zittende jas: het bestaans-gevoel ligt er dicht bij de aarde. De Hebreeuwse psalmen kennen veel lichamelijke beelden: lippen, tong, adem, ingewanden, hart, gebeente, juist als het Papiamentu, dat ook spreekt over "het kind van mijn ingewanden", de buik, voeten en het hoofd van een berg, de lever van de zon (het heetst van de dag), ogenvet (dat bij oude mensen op raakt, waardoor ze 's nachts niet meer kunnen slapen). In veel moderne talen worden deze woorden vaak abstract weergegeven: "de rechterhand van God" wordt "Gods macht", "ingewanden" wordt "binnenste", "het ageren van de tong" wordt "spreken". In het Papiamentu hoeft dat vaak niet, het staat even dicht bij lijf en aarde.

Behalve het Woord Gods toegankelijk maken voor de hedendaagse Antilliaan doet een bijbelvertaling hier en nu op de Antillen nog iets anders. Ze is, zoals prof. J.Cools o.p. al jaren terug opmerkte, sterk taalvormend. De Papiamentse taalschat is nooit, zoals bv. de Nederlandse beïnvloed geweest door bijbel-taal. Deze eilanden hebben in het geheel geen bijbeltraditie. Als de huidige katholieke bevolkingsgroep (85%) die bijbel intensiever gaat lezen, zal hij een taalvormende functie krijgen, en zelfs taal-verrijkend kunnen worden. Vooral door vele moderne auteurs als Pierre Lauffer, Elis Juliana, Antoine Maduro, Guillermo Rosario, Luis Daal e.a., maar ook door het intensieve speurwerk van pater Paul Brenneker o.p., zijn veel woorden uit de reliefjonge traditie van het Papiamento weer opgehaald en in het taalcircuit gebracht en zo behoed voor de vergetelheid. Daarom is ook niet geaarzeld in de psalmvertaling woorden en wendingen te gebruiken uit b.v. de landbouwwereld, die menig stadskind alhier niet meer kent. Soms vraagt dat in de tekstuitgave een verklarende noot, maar meer dan wat ook dwingt het de taalkundigen ernst te maken met de samenstelling van een echt Papiaments woordenboek. Ook in Nederland heeft iemand uit de randstad een woordenboek nodig wil hij weten wat "dorsslede", "spelt" en "klipdas" betekenen, woorden die je niet zo maar uit de bijbel mag schrappen, omdat ze niet iedereen bekend zijn.

Van een toelage van 10.000 exemplaren zijn er in nog geen twee maanden al meer dan 3.200 psalmvertalingen verkocht. Gevolg: een verhevigde aanvraag van studiedagen en -weekeinden over de psalmen, de gebeden waarin mensen van eeuwen her juichten, om wraak riepen, hoopten, weenden en smeekten op dezelfde manier als de mensen hier en nu dat nog doen. Dat blijkt herkenbaar, als de vertaling maar is geschied in de taal van deze mensen, gangbaar, concreet en beeldend. Psalmen bovendien, die volgens Jezus' eigen woord aan de Emmausgangers en andere verzamelde leerlingen, een bron waren van waaruit ze Hem zelf beter konden leren kennen: "Alles wat over Mij geschreven staat in de Wet van Mozes, in de profeten en de psalmen moet vervuld worden" (Lukas 24:44).

p.Bernardinus van Baars o.p.

(Dit artikel is ook verschenen in de "Dominicus Penning"

[1] talen afkomstig van Spaanse en Portugese kolonisten in het noorden van Z-Amerika en de Cariben.
[2] in de veertiger jaren door de Franse Jezuïet J.Gilineau ontwikkeld.

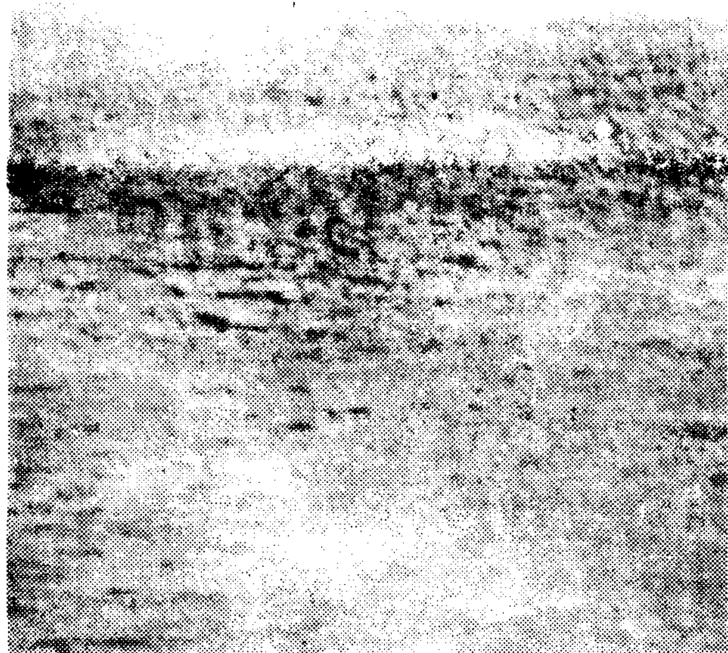
Salmo 23

Señor ta mi wardador
mi n'tin falta di nada;
den kunuku di yerba berdè
E ta ponemi sosegá.
E ta hibami na awa trankil
pa mi bolbe hanna forsa.

E ta guiami den kaminda drechi,
fiel na su Nòmber.
Maske mi pasa den e klof di mas skur,
mi n' tin miedu di nada:
Abo t'ei ku bo garoti i baston,
ta nan ta mi amparo.

Bo ta drecha un mesa pa mi
den bista di enemigu;
Bo ta hunta mi kabes ku perfume,

Si, bendishon i bondat ta kompañami
tur dia di mi bida.
Lo mi biba den kas Señor
henter mi bida largu.

PSALM 23

De Heer is mijn herder, niets kom ik tekort;
Hij laat mij weiden op groene velden.
Hij brengt mij aan water, waar ik kan rusten,
Hij geeft mij weer frisse moed.
Mijn schreden leidt Hij langs rechte paden
omwille van Zijn naam.
Al voert mijn weg door donkere kloven,
ik vrees geen onheil waar Gij mij leidt.
Uw stok en uw herdersstaf
geven mij moed en vertrouwen.
Gij nodigt mij aan uw tafel
tot ergernis van mijn bestrijders.
Met olie zalft Gij mijn hoofd,
mijn beker is overvol.
Voorspoed en zegen verlaten mij nooit
elke dag van mijn leven.
Het huis van de Heer zal mijn woning zijn
voor alle komende tijden.

(vertaling: Ad. W. Bronkhorst o.p.)

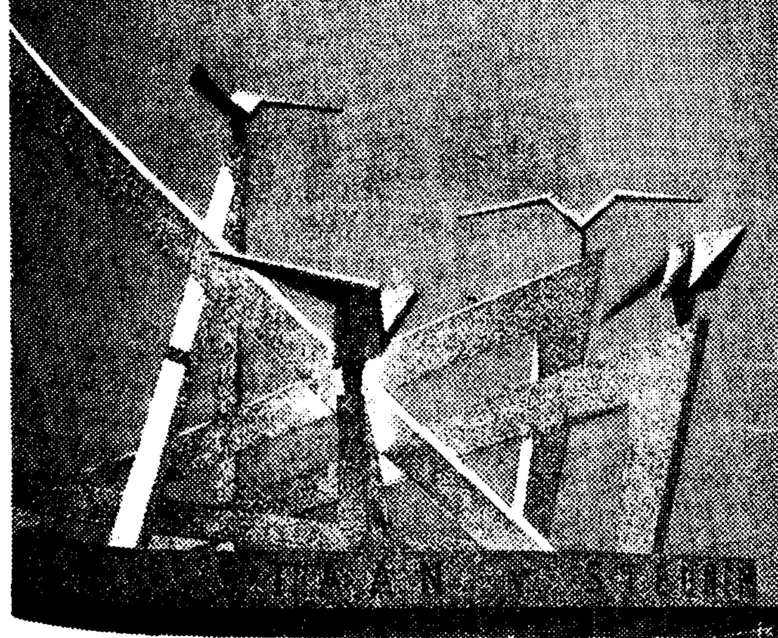
Jules de Palm:

Encyclopedie is geen who is who

DR JULES DE PALM

ENCYCLOPEDIE VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN

OMSLAG VAN DE EERSTE EDITIE

IN 1969 VERSCHEEN bij Uitgeverij Elsevier de eerste druk van de **Encyclopedie van de Nederlandse Antillen.** Inmiddels zijn er de nodige jaren verstreken en is de Encyclopedie uitverkocht, reden waarom nu gewerkt wordt aan een tweede druk ervan. Bureauredakteur Dr. Jules Ph. de Palm vertoefde enige tijd geleden op Curacao en was gaarne bereid wat meer over zijn werk en de encyclopedie te vertellen.

"Het ligt in de bedoeling de 2de druk van de Encyclopedie van de Nederlandse Antillen eind 1984 het licht te doen zien", vertelt Dr. De Palm. "En omdat Elsevier er niets voor voelde om de uitgave te verzorgen, is De Walburg Pers in de arm genomen, een uitgever die zich de laatste jaren erg veel heeft bezig gehouden met uitgaven over de Antillen en Suriname. Elsevier vond de termijn tussen de twee drukken te kort. Indien men Nederlandse normen hanteert, is een termijn van vijftien jaar inderdaad te kort, maar aangezien het hier gaat om een encyclopedie, die niet alleen voor maar vooral ook van de Antillen wil zijn, is een nieuwe uitgave om verschillende redenen verantwoord. Kijk, in de eerste plaats ligt het tempo van de ontwikkelingen in de Antillen veel hoger dan in Nederland. Zowel op cultureel, maatschappelijk en sociaal-economisch gebied kan — zonder overdrijving — van een stroom-versnelling worden gesproken. De eerste druk verscheen nog vóór de gebeurtenissen van 30 mei 1969, die toch voor de nodige veranderingen op de Antillen hebben gezorgd... In de tweede plaats zijn de kinderen van 1969 in 1984 volwassen met een warmere belangstelling voor een encyclopedie, die — zoals de hoofdredakteur van de eerste druk, Prof. Hoetink, terecht opmerkt — 'mede moet dienen om het besef van en het inzicht in de eigensoortige kenmerken van land en volk te verdiepen en te verscherpen'."

Om bepaalde redenen wilde Prof. Hoetink de verantwoordelijkheid voor een tweede geheel herziene druk niet op zich nemen. Toen werd door de Stichting Encyclopedie van de Nederlandse Antillen Dr. De Palm aangezocht om als bureau-redakteur op te treden, een taak die destijds Drs. Gordijn op zich nam. Dr. De Palm is zelf vice-voorzitter van de Sticusa en is dan ook niet in dienst bij de Sticusa, zoals destijds Drs. Gordijn. Wel stelt de Sticusa hem bureau-faciliteiten ter beschikking in haar pand aan de Viottastraat in Amsterdam.

"Ik heb daar de beschikking over een kamer waar ik voorlopig twee keer in de week naar toe ga om de correspondentie te voeren en de samenstelling van de tweede druk te regelen", vertelt hij. "De trefwoorden die stuk voor stuk zijn uitgeknipt en op A-4 vellen geplakt, zijn in ordners ondergebracht. Thuis houd ik me vooral bezig met het corrigeren van teksten, die door medewerkers zijn verzorgd. Niet zozeer als schoolmeester, die fouten verbetert, maar veeleer als een steeds maar weer proberen om bepaalde passages zo beknopt mogelijk te formuleren. De ruimte waar we over beschikken is beperkt en er moet van alles en nog wat in opgenomen worden. Nee, het valt beslist niet mee!"

Waar er aan de eerste druk 106 personen hun medewerking verleenden (waarvan er 9 inmiddels zijn overleden en er van 37 verwacht kan worden, dat zij niet in staat zullen zijn wederom een bijdrage te leveren), probeert Dr. De Palm nieuwe medewerkers — bij voorkeur Antillianen — aan te trekken. Er zijn er nu al 45, maar het zullen er wel meer worden. De medewerkers kunnen niet betaald worden (daarvoor ontbreekt de ruimte op de begroting). Wel kunnen de medewerkers na verschijnen één of meer exemplaren van de encyclopedie met een flinke korting aankopen. Een medewerker die een substantieel aandeel levert aan het verschijnen van de nieuwe encyclopedie, ontvangt kosteloos een exemplaar van het werk. In geval van een geheel nieuwe kopij, krijgt de medewerker een symbolisch bedrag van Nf. 25,-- per gedrukte pagina.

"Als ik het heb over herzien van de eerste druk, dan bedoel ik eigenlijk actualiseren. Het Nederlands, dat hier en daar sterk verouderd aandoet, kan ook gemoderniseerd worden. Herzien op verschillende vlakken: meer aandacht voor het Caribisch gebied en aan Latijns Amerika bijvoorbeeld, voor zover de Antillen erbij betrokken zijn, zoals met het Parlatino, Carifesta, e.d. Maar herzien kan ook zijn fouten verbeteren en lacunes aanvullen: een man als Dr. De La Try Ellis of een Antoine Maduro horen vind ik, in de encyclopedie thuis. Ook waar er bijvoorbeeld afwijkingen zijn in de benaming op de verschillende eilanden, moet hier rekening mee gehouden worden. Het vogeltje dat op zijn makambeins suikerdiefje wordt genoemd, heet op Curaçao barika hel, op Aruba pechu hel, Bonaireanen hebben het over chibi-chibi bachi pretu, terwijl het diertje op de Bovenwinden wordt aangeduid met yellow breast. Dan heb je nog zaken als identiteit, acculturatie, pluralisme, discriminatie, daar mag voor mij best wat meer aandacht aan besteed worden. Meestal wordt in een encyclopedie meer plaats ingeruimd voor "brave borsten", maar we kunnen beslist van deze traditie afwijken. En denkt U alleen maar aan de politieke ontwikkelingen, de nieuwe begrippen die ingevoerd zijn bij de diskussie over de staatkundige struktuur. Er is genoeg te herzien!"

Dr. De Palm is zich ervan bewust dat hij een ondankbaar werk op zich genomen heeft, dat er altijd wel kommentaar geleverd zal worden op het eindresultaat.

"Een van de moeilijkste problemen is wie wel en wie niet in de encyclopedie zal worden genoemd. In Nederland heb je **Wie is wie in Nederland.** Daarin worden alle kamerleden genoemd, hoge officieren, diplomaten en leiding-gevenden van grote culturele instellingen en van sociale organisaties. Directeuren van ondernemingen, advocaten, doktoren en nationale kampioenen, ze worden allemaal genoemd. Maar het is niet de bedoeling dat de encyclopedie een 'who is who' gaat worden. In de eerste plaats moet de encyclopedie beknopt en zakelijk aandacht schenken aan onderwerpen die betrekking hebben op de wetenschap, aan de andere kant moet op allerlei gebied informatie worden verschaft. De vorige hoofdredakteur stelde als uitgangspunt dat alleen overleden personen genoemd mochten worden, maar dat bleek niet werkbaar. In het archief vond ik nog een brief van Cola Debrot aan Hoetink, waarin hij dat uitgangspunt bestreed. Zo van 'als ik werkelijk alleen overleden personen in mijn bijdrage over de literatuur mag opnemen, zie ik mij verplicht mijn adjudant opdracht te geven Boeli van Leeuwen persoonlijk aan zijn bajonet te rijgen zodra hij zich weer in het fort vertoont'. Dus, levende personen zullen opgenomen kunnen worden, echter met de nodige restrikties. Je kunt toch niet alle politici opnemen? Je moet je beperken tot die personen die werkelijk iets bijzonders hebben bijgedragen aan de ontwikkeling van de eilanden. En dat geldt natuurlijk niet alleen voor politici, maar voor iedereen". Jules de Palm is een gezellige prater en als hij eenmaal begint over "zijn" encyclopedie weet hij nauwelijks van ophouden. Hij gaat geheel op in zijn werk, maar verliest daarbij de menselijke details niet uit het oog.

"Je ontdekt allerlei verschillen tussen Nederlanders en Antillianen, bijvoorbeeld. Als je een Nederlander benadert voor een bijdrage, dan vraagt hij je of meneer zus en zo niet een betere keus zou zijn dan hij. Maar mocht die ander niet mee willen werken, dan mag je natuurlijk een beroep doen op je keus. Maar als je een Antilliaan aanzoekt, kan het voorkomen, dat hij je meteen verwijt dat je zeker al weet ik niet hoeveel anderen hebt benaderd, die geen van allen mee wilden werken, en dat je nu pas bij hem aanklopt omdat je helemaal vastzit. Maar goed, dat zijn dan de 'culturele' verschillen waar je mee leert werken. Ik hoop in ieder geval dat iedereen die erom gevraagd wordt, bereid zal zijn mee te werken. En natuurlijk, een ieder die in de eerste druk een commissie vond, waar hij zich aan ergerde, kan daar mijn aandacht op vestigen. Een kort briefje aan de SENA (Stichting Encyclopedie van de Nederlandse Antillen), Postbus 5492, 1007 AL Amsterdam, wordt zeer op prijs gesteld!"

CAREL DE HASETH

Rob Druppers, succesvolste Nederlandse atleet

”Wij pieken op Los Angeles”

De wat slorig, half op de stoep geparkeerde roodzwarte Capri van een belegen jaargang misstaat niet in de Komeetstraat. ”Want deze sterrenwijk”, zou Rob Druppers veel later zeggen, ”is na wijk C de meest Utrechtse van alle Utrechtse wijken”. Ondanks de renovatie — zijn ouders wonen in een keurig nieuwbouw-huis langs de spoorlijn, vlak naast een serie oude krotten — blijft het een volksbuurt en daarin voelt Rob Druppers zich wonderwel thuis.

DISCOTHEKEN

”Het hoort erbij, maar ik vind reizen nog steeds niet leuk. Ik ben altijd weer blij thuis te zijn”. Hij kan, zegt Druppers, atleet, behorend bij de absolute wereldtop op de 800 meter, niet precies onder woorden brengen wat hem zo aan Utrecht en het ouderlijk huis bindt. ”Vroeger was ik een geregelde bezoeker van de discotheken. Maar daar kom ik nauwelijks meer, omdat ik geen trek heb om altijd maar over atletiek te praten”. Lachend: ”Mijn contacten met het Utrechtse uitgaansleven blijven beperkt tot af en toe een bioscoopje, dus dat kan het ook niet zijn”.

De pas 21-jarige Druppers, na Gerard Nijboer zonder meer Nederlands bekendste atleet, zeker nu ook de televisie steeds meer aandacht besteedt aan die schitterende reeks wedstrijden in Europa en de WK in Helsinki, heeft een paar opvallend tegenstrijdige trekjes in zijn karakter. Zoals bijna iedere goede atleet is Druppers een pure individualist maar zondert zich niet af van de gemeenschap, zoals zoveel van zijn wat wereldvreemde collega's.

”Als het even kan, train ik mee met de jongens van Hellas, soms wel vier keer in de week. Dat vind ik gezellig. Ik vind het ook heel normaal, dat ik gewoon contributie betaal en geen bijzondere behandeling krijg bij de club. Trouwens, dat is ook niets voor John, die heeft net zo veel tijd voor mij als voor nummer zestig van de vereniging”.

HEILIG

Indien hij in het meervoud spreekt, over onze tactiek, over onze piek en over wij hebben afgesproken, dan bedoelt Druppers: John en ik. John Wellerdieck, trainer van die bescheiden Utrechtse atletiek-vereniging, die als kind al met zijn vader mee ging naar Hellas, die nooit één training overslaat en nog nooit één cent heeft gevangen voor al die arbeid in dienst van zijn club, die Wellerdieck is voor Rob heilig.

Druppers vindt Haico Scharn zakelijk een goede coach, vooral met betrekking tot het regelen van buitenlandse wedstrijden, vindt Bram Wassenaar een aardige bondscoach, die veel verstand heeft van atletiek, maar Wellerdiecks woord is wet. Het doorgaans, althans uiterlijk, keurige official-korps van de atletiekunie, heeft lange tijd niet goed geweten hoe te reageren op de excentrieke Wellerdieck, fysiotherapeut van beroep, die zijn haar royaal over de schouders laat hangen. Zo langzamerhand heeft de trainer van Hellas de erkenning afgedwongen, die hij verdient. Tot op heden heeft hij met zijn aanpak van Druppers, maar ook van andere atleten steeds gelijk gekregen en als beloning is hij opgenomen in de leiding van de Nederlandse ploeg bij de wereldkampioenschappen atletiek in Helsinki.

ACHTERDOCHTIG

De eerste weken atletiek in de geschiedenis met een bescheiden Nederlandse inbreng, waarin wij slechts in Nijboer en Druppers potentiële medaillekandidaten hebben. ”Onze piek”, zo tempert Rob het vaderlandse enthousiasme, ”onze piek ligt bij de Olympische Spelen. Tegen die tijd gaan wij de trainingsarbeid wat opvoeren. Want vergeleken met de overige lopers, die nu aan de top staan van de wereldranglijst, train ik nog steeds weinig. Ik loop niet meer dan éénmaal per dag, terwijl bijna al mijn tegenstanders op de 800 meter twee keer per dag een training afwerken”.

Hij zegt het met een gezicht van de vroegwijze jongen. Ook de krulletjes op het hoge voorhoofd, die zijn tot vorig jaar piekerige haar sieren, hebben zijn aangezicht er toch niet vrolijker op gemaakt. Zijn blik is vaak ook wat achterdochtig en niet alleen als er over geld wordt gepraat. Dat argwanende, afstandeli ke moeten we hem maar niet kwalijk nemen, zegt Rob, want hij heeft de laatste tijd al zoveel vreemde vogels te woord moeten staan. Vorige week nog had er iemand aan hem gevraagd of hij nu Europees of wereldrecord-houder was. ”Er komt in Nederland langzaam een beetje meer belangstelling voor atletiek, maar er leeft nog veel onbegrip en onkunde”, zo stelt Druppers bedroefd vast. Wat dat laatste betreft verheugde hij zich al ruim tevoren op die WK: ”Die Finnen vormen echt een deskundig publiek. Heerlijk”.

ONKUNDE

Hij is een kijkje gaan nemen in Helsinki om bij de WK niet voor verrassingen te komen staan. ”Wij (John en ik dus), hadden afgesproken te pieken in Oslo en Stockholm, maar juist om een beetje rond te neuzen, een beetje sfeer te proeven hebben we Helsinki ook meegepakt. Een mooie groene stad en allemaal fijne mensen”. Hoewel hij uiterlijk niet veel gemeen heeft met de goedlachse Gerard Nijboer, heeft hij ook dat typische trekje, waarin je de topsporter kan herkennen: zich ter plekke oriënteren op het parcours, op het terrein, op de mensen, zelfs op de sfeer. Tevoren had Druppers gezegd het in de Finse hoofdstad rustig aan te zullen doen: ”Die Braziliaan, Cruz ja, wilde niet meedoen aan een tactische race, wilde een toptijd neerzetten, dus ik gaf me op voorhand al gewonnen, maar was voor mezelf zeer tevreden over m'n eindsprint. Staat er uiteraard in alle Nederlandse kranten de volgende dag: nederlaag voor Druppers, zonder toevoeging waarom”.

Hij moppert nog wat door over zoveel onbegrip en onkunde. ”Waarschijnlijk door het warme weer, het rijden met alle raampjes open in de auto ben ik na Scandinavië snotverkouden geworden en heb drie dagen nauwelijks kunnen trainen. Ik snap best, dat het een klap was voor de organisatoren, de Fanny Blankers-Koen Games is de enige grote wedstrijd van het jaar in Nederland, maar ik kan het me niet permitteren te verliezen, of me op halve kracht vreselijk te forceren”.

In één opzicht heeft Rob Druppers ontegenzeggelijk gelijk en hij kan het niet genoeg herhalen: voor een midden-afstandsloper is hij met zijn 21 jaar nog vreselijk jong. De meeste tegenstanders op wereldniveau zijn al in de achterste helft van de twintig en zonder een kundige en rustige begeleiding is het gevaar inderdaad levensgroot aanwezig, dat het Utrechtse talent is opgebrand, voordat het toe is aan de grote doorbraak.

Niet gewend aan zoveel begrip haakt Druppers gretig in: ”De mensen vergeten ook zo gauw. Bijvoorbeeld, dat ik pas een jaar geleden eind juli 1982 in Nijmegen eindelijk dat elf jaar oude nationale record van Sjef Hensgens op de 800 meter verbeterde. Dat was 1.46,4. Daar zit ik nu al bijna twee seconden onder, maar men moet geen wonderen van mij verwachten. Ik verwacht zelf, dat mijn huidig record (1.44,54) dit jaar nog wel zal sneuvelen, maar voor de zoveelste keer, mijn top komt in Los Angeles, hetgeen niet wil zeggen dat ik tijdens de WK niet op een medaille heb lopen mikken”.

LOLLETJE

Net als in Helsinki heeft Druppers ook in Los Angeles al het parcours verkend. Via bemiddeling van zijn sponsor Nike, bij wie hij op de loonlijst prijkt en allerhande werkzaamheden verricht in Zaandam zo lang hij niet moet lopen, legde Rob in het vroege voorjaar een trainingsstage van drie weken af in Californië. Samen met Yvette en dat wekte ook opzien, omdat Druppers bij zijn eerste grote internationale wedstrijd, de Europese titelstrijd in Athene vorig jaar, geen familie om zich heen duldde. ”Dat leidt alleen maar af”, riep Rob toen professioneel in de Griekse hoofdstad en belde pas voor de eerste keer met het thuisfront nadat de finale was afgesloten en hij vijfde was geworden.

”Dit moet je meer zien als een trainings-vakantie. Het is ook goed voor haar zoiets zo eens mee te maken. Ze zou ook zijn meegegaan naar Hengelo een dag tevoren, ter plekke ondervinden dat de voorbereiding op een belangrijke wedstrijd met mij geen lolletje is, een kwestie van rust en vooral concentratie. Voor de WK kon Yvette geen vakantie krijgen, maar volgende keer gaat zij misschien wel mee”.

Eén ding weet hij absoluut zeker, hij wil minimaal tien dagen tevoren in Los Angeles aanwezig zijn omdat hij vier dagen bij de training hinder ondervond van het tijdsverschil. Dat zal de chef de mission Tjeerd Greidanus van de Nederlandse olympische ploeg niet zo leuk vinden, want die wil graag als één grote Nederlandse familie naar de Spelen afreizen. ”Die Greidanus ken ik niet, heb ik ook nog nooit van gehoord, maar van de KNAU heb ik de toezegging, dat ik mag afreizen wanneer ik dat zelf wil. Trouwens, ik heb toch veel waardering voor die Herman Buuts (de technische baas van de atletiek-unie). Hij is hard maar rechtvaardig”.

Overleg tussen bondscoach Bram Wassenaar en trainer John Wellerdieck, in wie Rob Druppers een oneindig vertrouwen heeft.

Zoals alle atleten reageert Rob Druppers geïrriteerd op vragen over geld. In zijn geval gedeeltelijk terecht, want de verdiensten interesseren hem op dit moment echt nauwelijks. Met enige aarzeling wil hij wel toegeven dat hij het belachelijk vindt, dat er zo'n groot bedrag in Hengelo wordt neergeteld voor Steve Ovett (bijna 25.000 gulden) en dat de Nederlanders met een fooi worden afgescheept.

”Nee, ik niet”, zegt hij haastig alsof iemand zou kunnen denken dat Rob Druppers daarom bij de FBK-Games niet aan de start is gekomen. Begrip echter te over bij hem, dat 'stalgenoten' als Cor Lambregts ook bij Nike, weigerden voor een reiskosten te lopen in een wedstrijd ter ere van Fanny Blankers, maar eigenlijk meer van Rob Kerkhoven en concurrent Adidas. Want ook in de atletiek-wereld liggen de verhoudingen zo, sinds commercie een hoofdrol voor zich opeist.

Rob Druppers, vorig jaar derde op de wereldranglijst op de 800 meter, zou nu ook al veel geld kunnen verdienen. Dan zou hij echter moeten ingaan op aanbiedingen uit Australië, Japan en vooral de Verenigde Staten. Behalve, dat hij zoals gezegd, een hekel heeft aan reizen, staat het sportieve doel vooralsnog echt voorop. Goed presteren bij de WK in Helsinki, maar vooral bij de Spelen van volgend jaar in Los Angeles. ”Daarna, als ik dan ook in de voorste gelederen ben geëindigd”, zegt Rob met een zuinig lachje, ”dan wordt het tijd om er zoveel mogelijk uit te slepen”.

INTELLIGENT

Ook nu hoeft niemand echter medelijden te hebben met de atleet die altijd wat dromerig, om niet te zeggen slaperig uit zijn ogen kijkt. Hij heeft niet voor niets vorig jaar het Havo-diploma op zak gestoken — bijna alle topatleten zijn redelijk intelligent — en bovendien heeft hij in Haico Scharn een gewiekste adviseur. Profiterend van de tijd waarin hij leeft, waarin het na 27 wedstrijden in Europa dit jaar voor het eerst in de geschiedenis is toegestaan startgelden te betalen, behoort Druppers op dit moment al tot de rijkste mannen van de KNAU. Die startgelden komen namelijk op een persoonlijke rekening bij de bond. Tijdens de actieve carrière mag de atleet daar uitsluitend bedragen afhalen voor onkosten, inclusief zaken als trainingskampen, de rest wordt aan het einde van zijn loopbaan uitbetaald. Nog steeds aarzelend geeft hij toe, dat via de Scandinavische trip een begin is gemaakt van kapitaals-opbouw op zijn naam.

(Overgenomen uit de Haagsche Courant; artikel van de hand van Peter Dijkgraaf).

...Dankzij een verrassende eindsprint spurtte Rob Druppers (nummer 414) op het laatste stukje van de 800 meter loop op de wereld-kampioenschappen in Helsinki begin deze maand James Robinson (uiterst links), Joaquim Carvalho (nr 75) en Peter Elliot(rechts). Druppers behaalde daarmee het zilver. Willi Wülbeck, op de voorgrond, nam bezit van het goud....

Bridge

Verzorgd door
H. Dorsman

Vanuit welke hand werd het gespeeld?

HET VEELVULDIG ANTILLIAANS kampioenspaar Vet had dit keer pech. Ze speelden een slem hand uit de verkeerde hand, door het systeem. Wellicht had Willem Vet toch nog beter een andere eindbeslissing kunnen nemen, en ook in Sans atout eindigen, zoals in de open kamer hun tegenstanders Gottfried-Lopez Henriquez deden, doch achteraf is dat makkelijker te beoordelen dan met gesloten kaarten. Hier komen de Noord Zuid handen en u kunt eerst meedenken:

Sch.	Q J 108
Ha.	9 2
Ru.	A J
Kl.	Q J 64 2

Sch.	A 9
Ha.	A Q 4
Ru.	Q 8 6 4 3
Kl.	A K 8

NOORD, SPELENDE het Precisie-systeem verkoos de 1 Ruiten opening, hoewel distributioneel geeft de Noordhand een 2 klaverenbeeld (5 kaart Klaveren met 4 kaart hoge kleur) maar heeft te weinig punten. Het kwaad was geschied! Zuid vroeg Azen en Heren, met verder weinig bemoedigende antwoorden en eindigde in zes Ruiten. Nathalie moet nu deze hand vanuit Noord spelen en met een Schoppen- of Hartenuitkomst was het onmaakbaar. Het andere paar bood ook slem, maar Lopez Henriquez eindigde op de Zuidhand in Sans atout. Als u nu even de bovenstaande kaart bestudeert, en weet dat de Schoppen Heer verkeerd zit, Harten Heer verkeerd zit en de Ruiten Heer derde in de Westhand...... hoe kan men dan toch deze hand maken!!?? Hier komt West:

Sch.	K 5 4
Ha.	K J 6 5
Ru.	K 7 5
Kl.	7 5

INDERDAAD, WEST heeft precies die kaarten waardoor Zuid het contract altijd maakt. Met de uitkomst in de hoge kleuren geeft hij al een slag cadeau. Dus Klaveren-uitkomst (Ruiten-uitkomst geeft hetzelfde effect). Genomen met Zuids Aas. Ruiten naar Noords Boer, daarna Ruiten Aas en een kleine Klaveren naar de Aas. Nu geeft Zuid de slag aan West, die geen Klaveren meer heeft en dus met Schoppen of Harten moet vervolgen, waardoor het contract altijd binnen loopt. Toegegeven, door Noord's opening van 1 Ruiten kreeg Willem Vet andere verwachtingen aangaande Noords Ruitenkaart, aan de andere kant had hij uit het verdere bieden op kunnen maken, dat zijn hand beter geschikt is om leiding te geven, dan de Noordhand. De beste breisters......

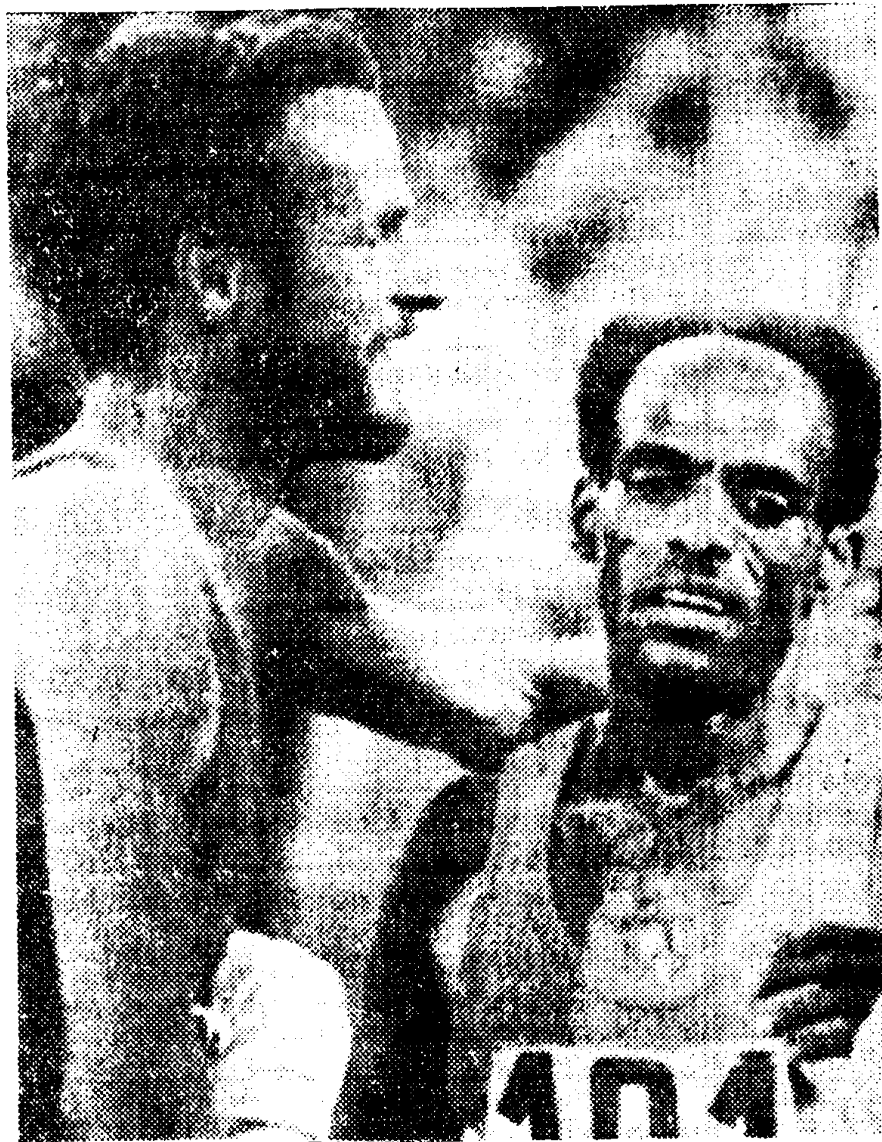
De oudjes op de marathon komen terug

DE MARATHON SPREEKT meer tot de verbeelding dan ooit. Het aftasten van de menselijke grenzen bij het lange-afstandslopen is 'iets' gezonder dan roken of drinken — het gezondheids-aspect van marathons lopen op topniveau is uitermate relatief — maar zeker zo verslavend.

”Wie het beste de pijn kan verbijten, wie echt kan lijden en afzien, die eindigt vooraan. Ik voel mij elke keer opnieuw als Christus aan het kruis”.

Duidelijker dan de Belg Kareltje Lismont, in 1971 al in Helsinki Europees marathonkampioen, en vanaf dat moment nooit meer uit de wereldtop verdwenen, kan niemand het zeggen. maar lopen is volgens de Australische favoriet De Castella de meest complete expressie van jezelf.

De magische marathon heeft zelfs aantrekkingskracht op atleten, die al overladen met roem uit de Internationale arena zijn gestapt. Miruts Yifter, de winnaar van de Olympische Spelen in Moskou op de vijf en tien kilometer, al achterin de dertig, is in training voor de Olympische marathon van Los Angeles volgend jaar. En Lasse Viren, winnaar op dezelfde afstanden als Yifter, maar dan wel in München '72 en Montreal '76 heeft twee maanden geleden zijn vakantie met vrouw Paivi en de kinderen besteed aan het verkennen van het parcours van de marathon in Los Angeles.

Lasse Viren en Miruts Yifter

Yifter is in Afrika waarschijnlijk simpeler op te sporen en te spreken dan Viren in Helsinki. Maar het lukt uiteindeli k om tijdens de wedstrijden om de wereldtitels atletiek naast hem op de tribune te komen. Viren heeft het nog altijd niet zo op buitenlandse journalisten en laat op voorhand weten, dat hij niet over bloed, doping en dat soort zaken wenst te spreken en als ik iets over zijn blessures in het verleden wil weten, moet dat gevraagd worden aan prof. Peltokallio, de man die de dubbele Olympische dubbel-winnaar een paar keer heeft geopereerd.

Viren geeft toe dat hij met vakantie in Los Angeles is geweest en dat hij overweegt bij de Spelen volgend jaar aan de marathon mee te doen. ”Mits ik me kan plaatsen, want de concurrentie is ook in Finland groot. Pertti Tiainen — vorig jaar vierde in Athene — geef ik een uitstekende kans. En als Jukka Toivola — vorig jaar vijfde — volledig is hersteld hoort hij ook tot de absolute wereldtop.

Lasse Viren wordt weer van de tribune gehaald vanwege zakelijke beslommeringen want, het is duidelijk, het gaat hem erg goed. Hij had juist voldoende tijd om te vertellen, dat hij de officiële importeur in Finland is van het merk schoenen, die hij in 1979 al in de hand had bij zijn ereronde in Montreal en dat hij przaken doet voor een bank en dat betaalt ook niet zo slecht. Hij heeft pas met zijn gezin een kapitale bungalow bij Myrskyla, 150 kilometer ten noorden van Helsinki betrokken. Midden tussen de meren en de bossen, want hij maakt veel tijd vrij voor vissen en jagen. Nee, niet op rendieren, want anders is er binnenkort geen melk genoeg meer, de brandstof, waarop Lasse Viren zo hard liep.

Pa motibu di vakansi di señor Omalio Meriën, «Peon» lo keda algun siman sin sali. Keda pendiente pa pronto e kontribushon bi-semanal pa agedres bolbe den Ñapa su pagina deportivo

Amiguitunan konta

Kordinashon: Popi Muzo

AWE NOS TIN UN pagina ku un obra di man hopi nèchi, Esaki no ta Tante Myrna mes a traha pero ta un kos ku ela kumpra durante di su fakansi, i el a hañé asina leuk ku el a disidí di mandé pa boso traha. Trahé ku kuidou i lo bo tin algu hopi nèchi.

E KUENTA KU MI ta bai konta boso awe ta un kuenta saká for di literatura mundial, kier men un kuenta ku ya ta eksistí na otro paisnan kaba. El a wòrdu konta den diferente idioma i awor ma tradusié na papiamentu i ademas ma adapté na nos situashon di Korsou. Mi ta spera ku lo boso gusté.

Te otro siman ku Dios ke.

Het avontuur van Vlekje

HERINNER JE JE Zwartje nog? Het poesje, dat een hondje bleek te zijn. Zijn zes poezestiefzusjes, die bij mama Minette bleven, misten hem in het begin, dat begrijp je. Vooral Vlekje, die het meest met hem gspeeld had. "Misschien is het toch nog niet zo gek om een hondje te zijn", bedacht ze na een paar dagen zuchtend. "Je mag net zo hard grommen en grauwen als je zelf wilt. En je wordt nooit moe in je tong vanwege al dat schoonlikken van je vel. Weet je wat, ik ga zijn moeder vragen, of ik ook een hondje bij haar mag zijn". En stilletjes, zonder dat mama Minette het zag, sloop ze naar de kaboutertjes om de weg te vragen.

"VINDT JE MAMA het wel goed, dat je alleen zo ver de mondi in gaat?" vroeg Poetsje haar. "Oh ja", jokte Vlekje. Het was maar goed, dat poesjes niet blozen kunnen. "Ik mag van haar een hondje worden net als Zwartje". En dus wees Poetsje haar de weg naar Doeschka en haar hon-de-kinderen. Gelukkig zag Zwartje haar het eerst, anders had Doeschka haar zeker in haar nekvel gegrepen. Die hield nu eenmaal niet van poezen. Maar toen Vlekje vertelde, wat ze kwam doen, kwispelde Doeschka vriendelijk met haar staart. "Heel verstandig van je om een hond te worden", blafte ze. "En ik zal je alles wel leren", riep Zwartje blij. "Kom mee, we beginnen bij het leukste". "Het leukste? Wat is dat dan?" vroeg Vlekje nieuwsgierig. "Zwemmen natuurlijk", juichte Zwartje, "Als je een hond bent, mag je zwemmen". En hij sprong pardoes in het vijvertje, dat zijn baasje in de tuin gemaakt had. "Miauw!" schrok Vlekje. Maar omdat ze echt een hondje wilde worden, deed ze haar oogjes dicht en sprong achter Zwartje aan.

"IS HET NIET heerlijk!" proestte Zwartje. "Ik ..ai..blubblub... help!" krijste Vlekje. En als Doeschka haar niet snel uit het water gesleurd had, was ze misschien nog verdronken ook. "Weet je wel zeker, dat je een hondje wilt zijn?" vroeg Zwartje. "Ik weet nu wel zeker, dat ik het niet wil zijn", bibberde Vlekje. "Ai ai ai, ik wil naar mijn moeder!" En zonder nog op het geblaf van de twee honden te letten, rende ze weg naar huis. Tenminste, dat dacht ze. Maar in haar schrik was ze helemaal de verkeerde kant uitgerend. Doodmoe en nog steeds kletsnat bleef ze na een kwartier onder een grote struik staan. "Ik ben verdwaald", snikte ze.

BOVEN IN DE STRUIK was het een gekwetter van jewelste. Een paar parkietjes speelden tikkertje en vlogen van de ene tak naar de andere. Ze schreeuwden het uit van de pret. Vlekje zou opeens ook wel een vogeltje willen zijn. "Dan zweef ik door de lucht", dacht ze verlangend. "En eet alle vogeltjes op, die ik tegenkom. Ha, ik ga ze vragen, of ze me vliegen willen leren". Ze schudde haar natte velletje uit en riep: "Hé, luisteren jullie eens!" Oei, wat een schrik daar boven in de struik. Alle parkietjes krijsten nog harder, maar nu niet van de pret. En eentje rolde bijna naar beneden. "Een poes! voorzichtig, ze eet ons op!" gilden ze. "Maar nee, natuurlijk niet", jokte Vlekje vlug. "Ik wil alleen maar vliegen leren".

"VLIEGEN LEREN?" De parkietjes werden er stil van. "Ja", knikte Vlekje. "Dan kan ik fijn met jullie daar boven in de boom spelen. Oh, ik zou zo graag een vogeltje willen zijn". "Een poes, die een vogeltje wil zijn!" lachten de parkietjes gevleid. "Nou, dat kan. Kun je klimmen? Kom dan maar hier op deze tak". "Ja hoor", zei Vlekje dapper en klom naar boven. Oei oei ai, dat viel niet mee, hoor. Ze duikelde elke keer bijna naar beneden. En oh, wat zwaaide die tak heen en weer! Ze wiebelde naar voren en naar achteren en had niet eens tijd om te kijken, welk parkietje er het lekkerst uitzag.

"NIET BANG ZIJN, niet bang zijn", moedigde een van de vogels haar aan. "Je moet nu gewoon springen en heel hard met je pootjes op en neer zwaaien". "Het zou misschien wel makkelijker gaan, als je vleugeltjes had", bedacht een ander. "Maar zo gaat het ook wel". "Ik zal je wel even helpen", kwetterde een derde en gaf het poesje een zetje. "Oh oh oh, ik val!" gilde Vlekje. "Zwaai met je pootjes!" schetterden de parkietjes. Maar voordat Vlekje dat kon doen, was ze al op de grond. Het was maar goed, dat poesjes altijd op hun pootjes terecht komen. "Nog een keer, nog een keer!" juichten de parkietjes. Maar Vlekje schudde haar kopje. "Ik wil naar huis", mauwde ze. "Ik wil weer een poesje zijn".

ACH JA, toen kregen de parkietjes toch wel medelijden met haar. Ze brachten haar met hun allen naar het kabouterhuisje, zodat ze de weg naar mama Minette weer kon vinden. En weet je, wat nu het gekke was? Vlekje is altijd een poesje gebleven, maar ze was de beste maatjes met Doeschka en Zwartje en .... alle parkietjes uit de mondi. "Ze zijn zo aardig", zei ze altijd. "Die kan ik toch niet opeten!"

Tres musiko ta purba nan suerte

UN DIA TABATIN tres amigu musiko. Un tabata toka trompèt. Un tabata toka fluit. I un tabata toka konga. Nan tabata kana toka kantu di kaminda i bou di palu i nan tabata toka hopi bunita. Pero ta manera semper mala suerte tabata ku nan pasobra nunka nan no tabata haña un invitashon pa bai toka na un fiesta òf na un hotèl.

Tur anochi ora nan sinta kome nan tiki miserabel kuminda nan tabata puntra nan mes ta di kon. Ta di kon nan por haña un chèns pa bai toka fiesta òf toka den un hotèl òf algu asina. Kompaña un songfestival? Bosa kiko mi ta kere, e tokadò di trompèt di, ami ta kere ta pa motibu di e moda ku nos ta bisti.

Kon bo ke men? e toflus. Asina nos haña nos kontrato nos ta dun'e su flus bèk i dun'e un sushi. Tur tres a haña e kos un hopi bon idea, pero... pero ta kiko nos ta hasi ku ün flus so. Ta ku tres nos ta. Wel no ta nada, nos ta bai na búrt...nos no ta bai huntu.

NOS AMIGUNAN a dal un baño...raspa e barbanan un tiki i nan a bai fia e flus. Nan a bai skonde den Rif. I e fluitista a bista e flus i a drenta serka e impresarjo. Ai, ela toka ku e un smak. E impresario a gusta pero e di ku n'e: no ta un solista mi tabatin mester. Bo ta toka tremendo, esei ta sigur, pero ta un grupo mi ke. E fluitista di: ta un trio nos ta, mi amigunan ta na kaminda. I ela tumba pafò pa e bai wak ta na unda nan a keda. Ta di komprende ku ela kore kadò di fluit a puntra.

Wel, mi ta kere ku nos pañanan ta asina bieu i kibrá ku ningun hende no tin e konfiansa pa kombida nos pa algu na drechi.

No ta mal pensá, e tokadò di konga a bisa. Pero ta na unda nos ta haña mihò paña? Nos tin sen pa kumpra anto?

Net ora nan ta sinta ta komentá nan sueltu a pasa un chabalitu ku un kasèt rikòrdu grandisimo banda di kas. E tokadonan mester a skucha sea ku nan tabata ke o no. Ta bai tene un oudiensia pa grupo di musiko yu di Kòrsou pa stimulá talentonan skondí. Si bo grupo kai na smak bo tin chèns di haña un kontrato ku bon kondishon serka dje.

B'a tende...b'a tende? E fluitista a puntra e otronan. Ata nos chèns! Ata nos chèns!

Pero...pero...nos no tin paña. Nos a keda mes leu. Boso sa kiko, mi tin un kompader ta biba djis serka aki. Mi ta bai pidi'e ku e no por fia nos un bai fia e trompetista su flus. E trompetista na su búrt a drenta i a dal un toka hopi bon pa e impresario tende. Esei konose un bon musiko ora e mir'e i a keda enkantá pero e di: Ma no ta un trio bosnan ta? Ta na unda esun di tres a keda?

Wel e ta na kaminda, mi ta bai busk'e, e trompetista di i ela kore bai pafò pa e fia e kongadora su flus. Pero awor e wega a dòl pasobra e kongadora tabata mas gordo ku e dos otronan i e flus a baster promé ku e por a kaba di bisti'e. Kon ta hasi awor? Esaki si ta un problema!

Nan a zundra e pober hòmber i e pober tambe tabatin awa na wowo pero esei no a yuda nan na nada. Ata pa nan mala suerte, ken ta bini pafò i den nan direkshon? E impresario mes!

ELA BIN WAK ta ke hubo di e trio straño aki. Dos bon tokadò pero nan aktuashon tabata poko straño sí. Ela yega haña nan den un pleitu formal pará rònt di un gay mitar sunú.

Pero ta kiko esaki ta? Ta ki kos desformal esaki? E ora ei nos amigunan a bin kont'e nan situashon i mes ora e impresario a kai na nan pena. E di: ban mira dal un piesa pa mi tende boso toka huntu. I ora esei a sosode, e di: ningun problema. Mi tin un bon sneiru den hanchi di Otrobanda. Bai lagu'e kue bosnan midí i diaweps awor nos ta graba pa un programa di televishon. Asina nos amigunan a kue fama i nan por a paga kòmpèr su flus i pega bon pegá te dia di awe.

Nos Reseta

Un streik eksotiko

Pa dos persona

Bo mester di:
- 1 pida galiña parti di pechu
- 1 mango chikí
- 1 siboyo
- un tiki manteka
- 1 kuchara di lechi di bleki
- mitar telep di kuri (puiru)
- salu
- 4 webu
- 1 dl. buyon di tablèt

Pone kla:
- 1 kuchu skèrpi
- 1 kònchi pa bati webu aden
- 1 fòrki òf batidora
- 1 kuchara
- 1 panchi pa hasa e streik
- 1 wea òf paila reimu
- 1 sefta

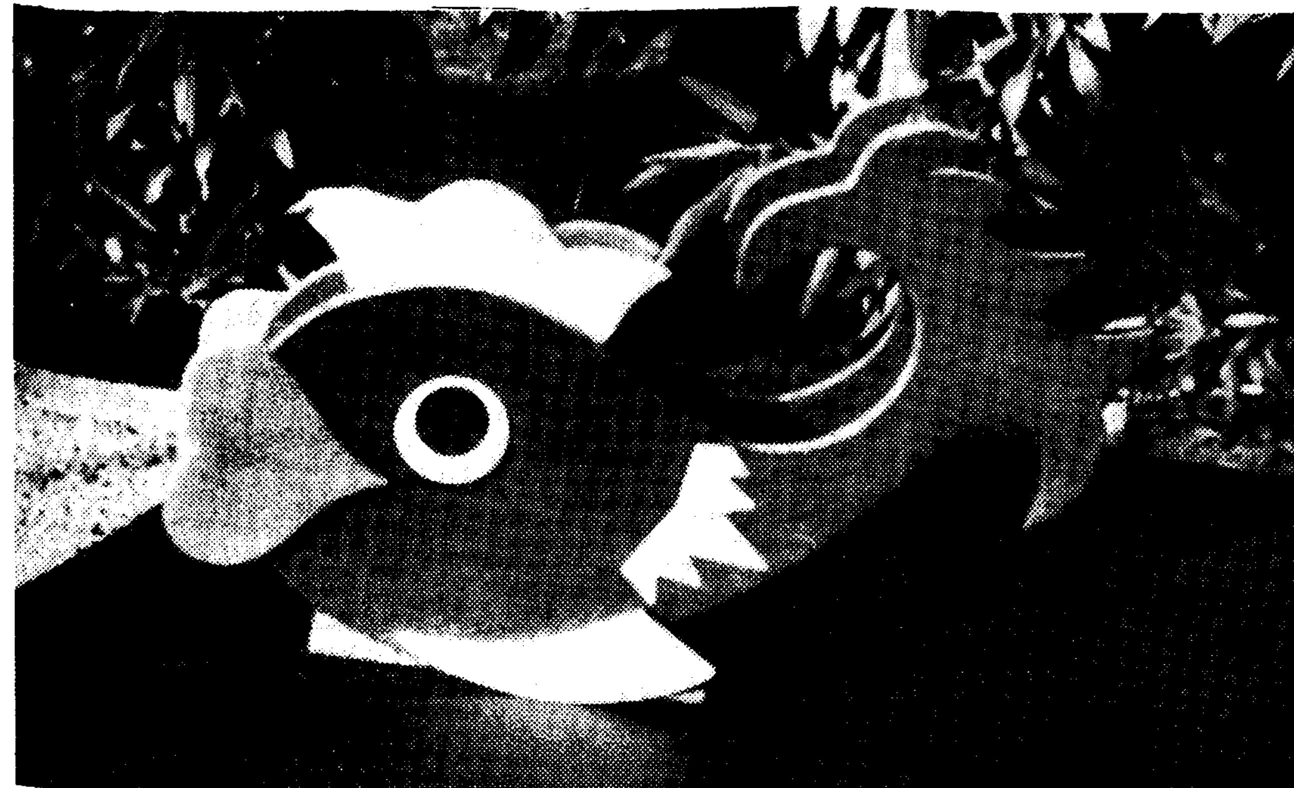
1. Kòrta e galiña chikí chikí
2. Kaska e mango i kòrta e tambe chikí
3. Kòrta e siboyo chikitu i hasé un tiki asina den masha nada di manteka
4. Pone e galiña smor huntu ku e mango, e siboyo hasá, e lechi, e puiru di kuri i e salu den e buyon ku bo a traha dje tablèt durante 5 à 10 minùt
5. Sefta e meskla awor i pone e likido den un kònchi
6. Bati e webunan awor den 4 kuchara dje likido ku bo a kaba di sefta i hasa bo streik
7. Ora e streik ta kla, bo ta pone e meskla dje mango i galiña riba un parti di e streik i doble seré.
8. Esaki ta un streik pa bo ches ku ne

Nos mes ta traha

E OBRA AKI ta pa nos muchanan mas grandi ku sa traha ku figùrzag. E ta un poko difisil pero si bo traha ku kuidou e resultado ta hopi bunita. Ta un piská ku bo por usa den bo kamber pa bo pone bo kartanan aden òf ku bo por pa regela mamai pa e pone riba su mesa ku sèrbètè di papel aden.

Promé bo tin ku pinta modèl di e piská dos bes riba triplèks. Esta e forma dje piská su kurpa.. dos bia un kurason pa su boka. Dos bia manera un korona pa su skama i dos bia manera un kachu pa e skama di parti abou. Tambe bo mester di pida palu diki pa bo klaba aworó meimei di e dos partinan di e kargador di karta. Ora bo a pinta tur e kosnan bo ta bai zagnan ku kuidou sakanan for di triplèks.

Tur kos bo ta pega na otro ku leim. Solamente e palu bo ta klaba un klabu chikititu asina. Ta klaro ku bo ta fèrf e piská na kolornan bunita promé ku bo leim e. Su wowo bo por plak di papel di koló pone riba dje. Hopi eksito.

WINNARES van de vorige keer:

Albertica Gijsbertha
Antriol 220
Bonaire

Haar prijs zal haar opgestuurd worden.

OPLOSSING van de vorige keer:
1. **kan naaien**
2. **veel liegt**
3. **zag er dag**
4. **jok, erger**
5. **edelstenen**
6. **kan niet**
7. **van slapen**
8. **Hel en**
9. **pet rafelt**
10. **na liep**

PUZZEL van deze week:

1	2	3	4	5
2				
3				
4				
5				

1. deel van een trap;
2. gebruikt men bijv. in vliegtuigen om andere vliegtuigen op te sporen;
3. iemand die edel is;
4. naar beneden gaan;
5. vervoeging van eren.

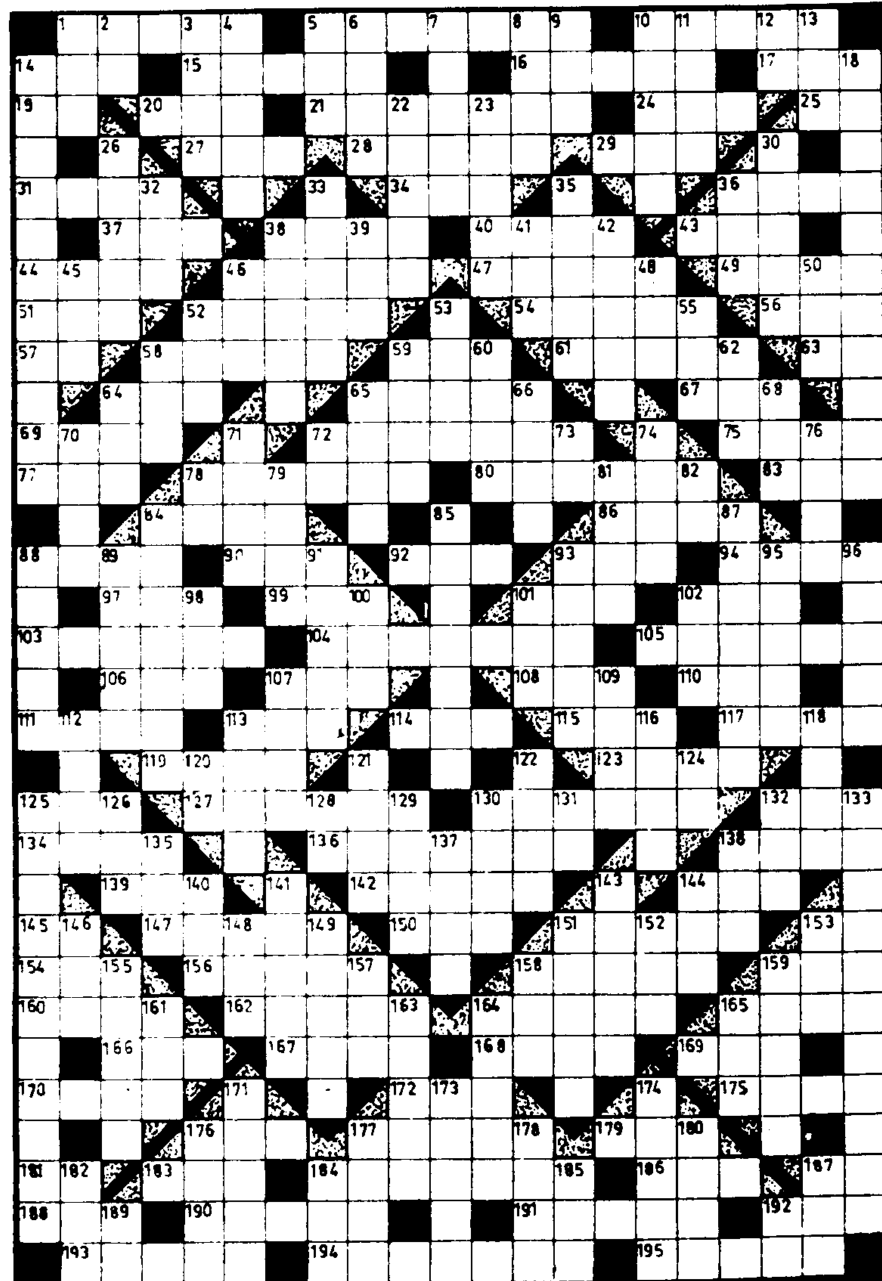
Onder degenen die alle antwoorden goed hebben, verloten we een waardebon van **NAf.15,-** van Augustinus Boekhandel. Succes!

De oplossing en de gelukkige winnaar(es) zullen op de kinderpagina van **9 september 1983** worden bekend gemaakt.

Kinderen, die de puzzel hebben opgelost, kunnen die vóór **8 september 1983** opsturen naar de Amigoe - Scherpenheuvel z/n of P.O.Box 577; Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - bij de heer H.Linkels, P.O.Box 122, Bonaire.

Duidelijk op de enveloppe vermelden: **KINDERPUZZEL.**

Amigoe Kruiswoordpuzzel

HORIZONTAAL: 1. Graansoort; 5. gekorreld zetmeel; 10. graansoort; 14. baardje; 15. afvoerbuis; 16. bijb. figuur; 17. beteuterd; 19. motorraces; 20. recht stuk i.e. rivier; 21. voornaam; 24. takje, loot; 25. de oudere; 27. schil; 28. vertrouwd; 29. vóór; 31. licht alc. drank; 34. bovenste deel v.e. dak; 36. klap, slag; 37. afwatering; 38. kerel; 40. vervoermiddel; 43. zeehond; 44. niet ingewijde; 46. rede, redelijkheid (Lat.); 47. grimas; 49. lichaamsdeel; 51. een weinig; 52. gesloten rijtuig; 54. volk; 56. kansbriefje; 57. thulium; 58. strijdwerktuig; 59. vrijgevig; 61. melaatsheid; 63. Franse NV; 64. vr. munt; 65. vroegere bouwstijl; 67. brandbare stof; 69. schrijfvloeistof; 72. dierenvoedsel; 75. grondsoort; 77. touw om iets mee vast te zetten; 78. bep. weegwerktuig; 80. vulkaanmond; 83. jongere broer of zuster; 84. smeerbaar vleesmengsel; 68. schermbloemige plant; 88. gele verfstof; 90 azijn; 92. i zerhoudende grond; 93. zojuist; 94. pompoen; 97. feestelijk gedekte tafel; 99. oude inhoudsmaat; 101. kostuum; 102. puntig uiteinde aan iets; 103. groot wijnglas; 104. streektaal; 105. ondier - monster; 106. lang, smal stuk hout; 107. lofzang; 108. duivenverblijf; 110. gebouw te Amsterdam; 111. groente; 113. wees gegroet (Lat.); 114. gewicht; 115. uitroep van benauwdheid; 117. tegen; 119. Europ. hoofstad; 123. smerig; 125. broodsoort; 127. actieradius, afstand; 130. genegen om iets te doen; 132. gebogen been; 134. voorteken; 136. onderwezen, knap; 138. groep zangers; 139. electr. geladen deeltje; 142. bloedwei; 144. melodie; 145. voegwoord; 147. vuurpijl; 150. bep. zeil; 151. deel v.d. voet; 153. muzieknoot; 154. lichaam; 156. huur; 158. sieraad; 159. niet fris ruikend; 160 behaagziek; 162. werkelijk; 164. Hollander die pas in Indonesië aangekomen is; 165. opslagplaats; 166. gevangenis; 167. zacht, glad; 168. tafelgast; 169. projektieplaatje; 170. woning; 172. zelfkant; 175. knaagdier; 176. kledingstuk; 177. groep van 7 musici; 179. droog (Fr.); 181. titel; 183. bloeiwijze; 184. pers. die afhaalt; 186. vochtig; 187. bevestiging; 188. scheepsvloer; 190. hagedissoort; 191. niet mooi; 192. lichaamsdeel; 193. papegaaienaam; 194. geestelijke bijbeluitlegging; 195. warme wijn.

VERTICAAL: 1. Reis, tocht; 2. in orde; 3. mop; 4. boomvrucht; 5. kuip; 6. plantensoort; 7. volkomen ontwikkeld insekt; 8. pl. in Frankrijk; 9. paling; 10. uitroep v. vreugde; 11. in het jaar; 12. boom; 13. bundel vlas; 14. bestendigheid; 18. aanbieding; 22. tint (Sp.); 23. uitgeput; 26. in gebruik; 30. edel; 32. vermogend; 33. bouwmateriaal; 35. voorbeeld; 36. soort slee; 38. sporendragende plant; 39. muurholte; 41. asvaas; 42. waterdier, viseter; 45. water in Utrecht; 46. snel; 48. beteuterd; 50. het morgenrood; 52. vaatwerk; 53. kledingstuk; 55. hevig; 58. bindende regel; 59. watervogel; 60. knoflook; 62. boot; 64. sneeuwschaats; 65. op weinig na, schier; 66. vruchtje; 68. groente; 70. knorrig mens; 71. Indon. vleesgerecht; 72. opbergplaats; 73. kifzieke vrouw; 74. verlangen; 76. pl. in N-Holland; 78. uitroep van afkeer; 79. grondsoort; 81. arbeid die verricht moet worden; 82. file; 84. voornaamste; 85. Nederlandse provincie; 87. krullijn; 88. onbezonnen; 89. iem. van adel; 91. grote groep dieren; 93. binnenplaats; 95. onenigheid; 96. onderdeel v.e. weefgetouw; 98. tennisterm; 100. aanw. vnw.; 101. procent; 102. duw in de zij; 107. voorzetsel; 109. uitroep; 112. uitgestrekt, wijd; 113. het zij zo (Lat.); 116. visnet; 118. drietal; 120. riv. in Siberië; 121. vuil; 122. uitdrukking; 124. idem; 125. iets dat gebeuren kan; 126. stuk steen; 128. landbouwwerktuig; 129. kleverig, plakkend; 130. boom; 131. eerwaarde heer (Lat. afk.); 132 paard; 133. envelop; 135. gevangenis; 137. god v.d. liefde; 138. geschil, twist; 140. drinkbeker; 141. vakantie v.e. bestuurscollege; 143. vergissing (Eng.); 144. bron; 146. afgunst; 148. vervoer-middel; 149. onderwerp waarover men spreekt; 151. vloeistof; 152. eikeschors; 153. weinig samenhangend; 155. heeft het gemaakt (Lat.-in signaturen op schilderijen); 157. afslagplaats bij golf; 158. vaatwerk; 159 dieregeluid; 161. onderricht; 163. middagmaaltijd; 164. platte steen; 165. snoer v.e. hengelroede; 171. speelruimte; 173. strandmeer; 174. vergift, gif; 176. tijdaanduiding; 177. niet gesloten; 178. nazaat; 180. lichte, zachte koek; 182. opstootje; 184. familielid; 185. hert; 187. vleesnat; 189. boksterm; 192. Rijksuniversiteit.

Oplossing kruiswoordpuzzel

MAJEUR.KANDEEL.MINEUR
A.U.DEUR.IER.ENIG.S.E
JONGEN.U.PET.E.SLECHT
O.G.N.PIPA.SAUS.O.U.I
OELE.TOKO.P.TWEE.EDEN
REE.HOR.SERRE.LEL.ORA
.L.HALTE.REI.GEMIS.W.
OTTER.I.LITER.N.SALTO
N..E.SERIE.TATER.G..N
SLALOM.AL...NR.UTOPIE
C.N.PARAAT.AGAMIE.A.I
HANDEL.M.RAS.P.TERMYN
U.E.H.N.BASTA.E.N.P.D
LUXE.PESO.E.AARD.HAAI
DI.PE.OPMERKING.NO.DG
.TEINT.O.E.E.O.STRYD.
DJ.EK.BEKLAAGDE.OS.ES
WERK.SADO.M.EEND.TERM
I.A.T.N.LABEL.A.G.L.A
NATUUR.B.ATE.A.MANIOK
G.E.IEMAND.RIVAAL.T.E
EILAND.LO...RE.NADEEL
N..R.ENKEL.BARAK.O..Y
DWAAS.U.NEGEN.C.SNAAK
.E.KORAN.ERE.CHAOS.T.
OLM.PON.FRONT.TAK.BOA
SPIL.SCHA.T.YVER.HALT
M.K.I.EIND.EKER.G.S.H
ONAGER.N.EER.I.EROSIE
S.D.MOND.LOG.HONA.E.N
ESOPET.EPISODE.EMOTIE

WINNARES van de Amigoe Kruiswoordpuzzel d.d. **19 augustus 1983:**

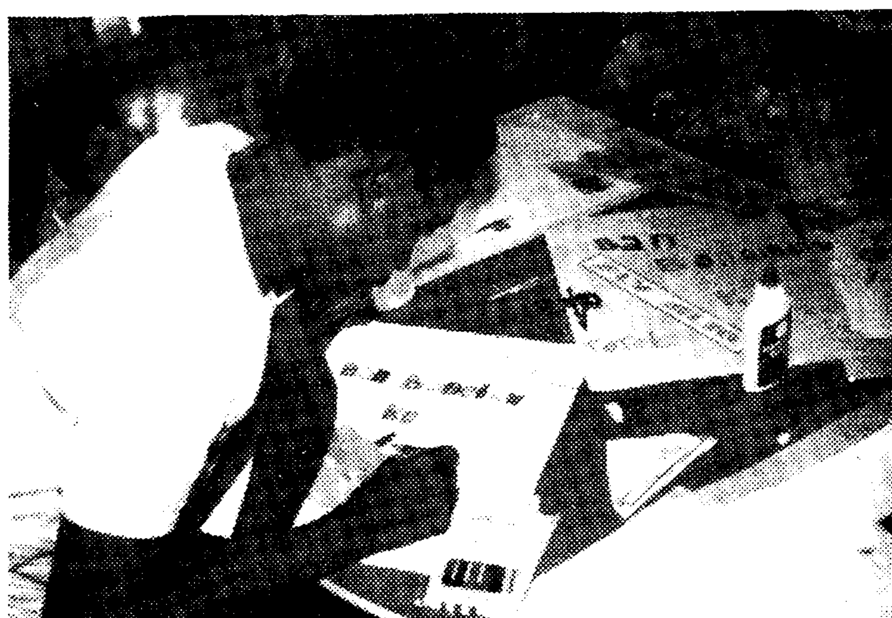
H.Juda-Peuckert
Swammerdamstraat 10,
Curaçao

Zij kan langs komen bij de Redaktie van de Amigoe(t/m 15.00 uur)om haar prijs (**ƒ.25,-**) op te halen.

Oplossingen van deze week dienen vóór **1 september 1983** in het bezit te zijn van de Redaktie Amigoe, Scherpenheuvel z/n of P.O.Box 577.

Deelnemers aan de Kruiswoordpuzzel op Aruba en Bonaire dienen hun oplossing vóór **31 augustus 1983** in te dienen bij: Aruba - Nassaustraat 110; Bonaire - bij de heer Linkels, Gouverneur N. Debrotweg z/n of P.O.Box 122 en op St. Maarten - Vance James.
Op de enveloppe duidelijk vermelden:
KRUISWOORDPUZZEL

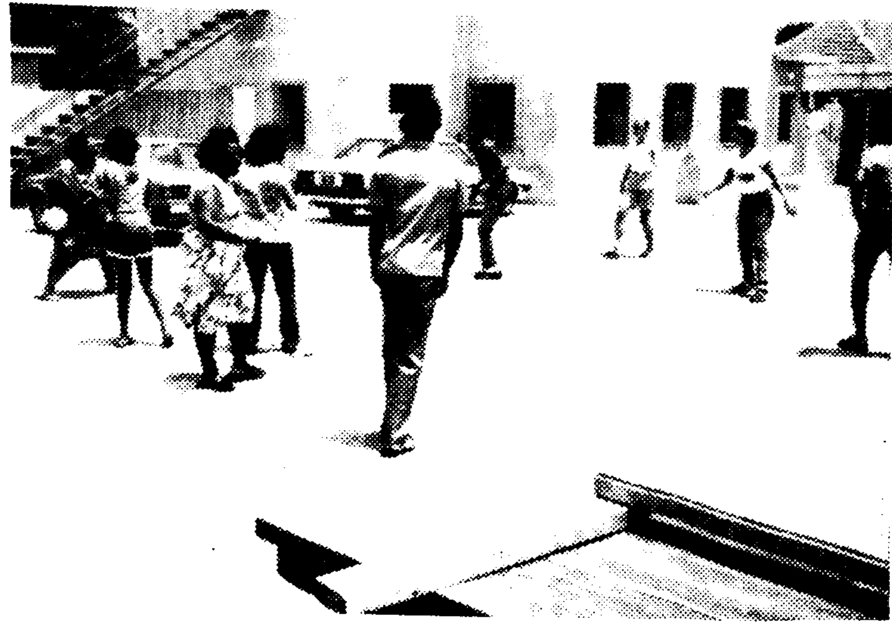
Uitstapje van Totolika naar Bonaire

...*werkstuk Ban Boneiru*...

...*samenkomst voor de lunch*...

...*op de binnenplaats spelletjes doen*...

...*ritje in brandweerwagen*...

...*de brandweer gaf een demonstratie*...

...*slavenhutje bekijken*...

De Oudervereniging van geestelijk gehandicapten Totolika organiseerde in het kader van haar 10-jarig bestaan in september, het vakantieplan "Ban Boneiru ku Totolika". Alle groepen die het Activeringscentrum Sentro Totolika bezoeken, gingen twee dagen naar Bonaire, met een team van grotendeels vrijwilligers, die iedere week met de pupillen werken.

De leidsters hadden de leerlingen uitgebreid voorbereid op deze trip. Ze maakten een werkboek met allerlei onderwerpen erin, die met reizen te maken hebben. Ook bezochten ze de ALM voor een rondleiding en bekeken een vliegtuig van binnen. Door al deze voorbereidingen waren de leerlingen nauwelijks bang. Ze vonden het vliegen allemaal even leuk. Per bus werd de groep naar hun "hotel" gebracht en wel het Sentro Sosial in Rincon, waar de eerste dag werd doorgebracht met spelletjes. De spelletjes waren voornamelijk gericht op de kennismaking en het contact onderling te verbeteren. Iedereen moest zich voorstellen, daarna moest men elkaar vragen stellen om zoveel mogelijk over elkaar te weten te komen. Na het verstrijken van de tijdslimiet moest iedere leerling de vragen van "juffrouw" Saida van Romondt beantwoorden: "Heeft Odalis een hond thuis? Heeft Marjorie een bril op? Houdt Gerrit ervan meisjes te plagen? Draagt Karin oorbellen? Hoe heet Marielle van haar achternaam?" Enz.

Na het eten wilde niemand gaan rusten, dus gingen ze voetballen, maar dat werd iedereen toch gauw te warm. later op de middag bekeken ze de indianeninscripties, Fontein en liepen ze door Kralendijk, misschien wilde iemand iets kopen voor thuis. Chauffeur Edel bracht hen toen naar het restaurant "Den Laman", waar ze een heel mooi aquarium hebben. Er zit zelfs een haai in, die vooral Elvis en Robert erg indrukwekkend vonden. In de avonduren was er kampvuur op de Sentro. Papa Zimmerman begeleidde de zang op de gitaar en iedereen pofte "marshmellows" in het vuur.

Zondag maakte de groep een "sight-seeing tour". Men reed helemaal achter de Bopec om en daarna terug langs het Goto Meer. Intussen swingde iedereen op de discomuziek die meneer Edel had opgezet. Net voorbij het Goto Meer aten ze een hot-dog op de "Pink Ranch" van de familie Anthony. De tocht werd vervolgd via Rincon, de grot van Lourdes, naar de luchthaven, waar ze een rondleiding kregen bij de luchthavenbrandweer. Iedereen mocht een ritje maken in zo'n nieuwe gele brandweerauto, die in volle vaart en met loeiende sirenes wegreed. Ook gaf men een demonstratie brandblussen. Vervolgens op naar Sorobon en de slavenhutjes. meneer Edel reed de groep helemaal rond op het terrein van de Salt Company. Op de Sentro Sosial teruggekeerd, maakte iedereen zich in orde voor de terugreis, waarna er nog een evaluatiegesprek plaats vond. Iedereen mocht zeggen wat hij/zij wel of niet leuk gevonden had. Men was het er allemaal over eens, dat het een zeer geslaagde vakantie was, die helaas veel te snel voorbij ging!

Dat de kinderen het leuk hebben gevonden, is een genoegdoening voor Totolika en al diegenen die op de een of andere wijze hun steentje bijgedragen hebben aan dit vakantieuitstapje. Het dient tevens serieus genomen te moeten worden voor een herhaling. Bijgaande foto's luisteren dit verhaal op.

(In het kader van het tienjarig van de viering van het tweede lustrum wordt, zoals bekend mag worden verondersteld, op 9, 10 en 11 september in Centro Pro Arte een congres gehouden onder de logische naam "Dies Aña Totolika". Inschrijfformulieren zijn verkrijgbaar bij de lokale boekhandels).

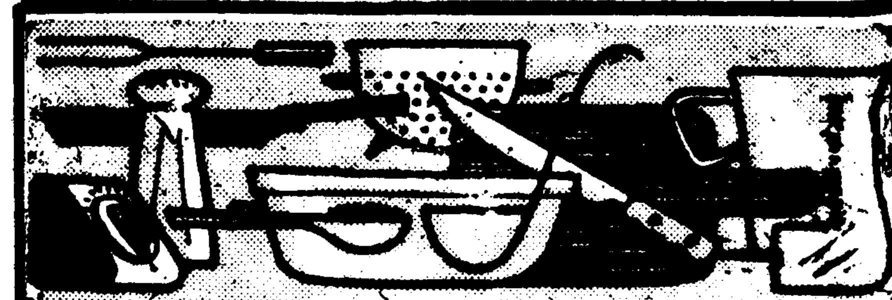
...*maken van een werkstuk*...

...*bij het kampvuur*...

...*kennismakingsspel*...

Pudin di fruta ku karamel

Fòrnu: 375
Tempu: 10 min.

Mester di

Pa e pudin:
1 kup di suku
3 kuchara di maisena
salu
1 1/4 kup di orange juice
2 webu, bon batí
1/3 kup di djus di lamunchi
1/2 telep di kaska di lamunchi, raspá
2 kuchara di manteka òf margarine
2 kup di fruit cocktail

Pa e adorno di karamèl:
1/3 kup di suku bruin
1/ 2 kup di hariña di pan
1/4 telep di salu
2 kuchara di manteka

Reseta di Bunchi Römer

1. Kombiná e ingredientenan pa e karamèl i plat e meskla riba un plancha pa kuki
2. Buta e plancha den fòrnu, durante e tempu indiká
3. Brua suku, maisena i salu
4. Agregá e djus poko poko i buta e meskla akí kushiná 5 minüt
5. Saka un poko di e meskla i brué ku e webu batí (for di kandela). Bolbe kushiná e meskla mas o menos 1 minüt. Bahé for di kandela.
6. Brua e lamunchi, e manteka i e fruit cocktail den e pudin.

Ora bòltu e pudin, ta garna e karamèl riba dje.

Actief bij Oost-dialoog en Midden-Oosten-crisis

Verbindingspunt tussen communistische kemphanen

Ceausescu: bemiddelaar of SU-kaart in strategiespel

WENEN — De bezoeken aan Boekarest begin augustus van de Westduitse minister van Buitenlandse Zaken, Hans Dietrich Genscher, en van de Israelische minister van Buitenlandse Zaken, Yitzak Shamir, plaatsen de Roemeense leider Nicolae Ceausescu in de schijnwerper als iemand die graag bij internationale geschillen de bemiddelaars-rol aan zich trekt. Als "Enfant Terrible" in het Sovjet-blok heeft de Roemeense president zich, volgens het oordeel van waarnemers in Wenen, vrijwillig geplaatst in de rol van bemiddelaar op het wereld-toneel of het nu gaat om de Oost-West-dialoog, het conflict in het Midden-Oosten of de internationale communistische beweging.

Hans Dietrich Genscher, de Westduitse minister van Buitenlandse Zaken, heeft in het openbaar hulde gebracht aan de inspanningen van Nicolae Ceausescu inzake de ontwapening in Europa en de afsluiting van de conferentie over veiligheid en samenwerking in Europa. "Er bestaat geen twijfel aan dat de bondgenoten van de Sovjet-Unie evenzeer de gevolgen onderkennen van een mogelijk mislukken van de onderhandelingen in Geneve en dat zij in dit verband alles proberen te doen om een positief resultaat mogelijk te maken", aldus Genscher na afloop van zijn boek aan Roemenie.

Heel wat Westerse commentatoren hadden overigens verband gelegd tussen invloed van de Roemeense leider en de gematigde uitkomst van de laatste top-bijeenkomst van de lidstaten van het Warschau-pact eind juni in Moskou tegenover de plannen Amerikaanse raketten te plaatsen in West-Europa. Zoals bekend neemt Nicolae Ceausescu een ander standpunt in dan zijn bondgenoten door zich niet alleen uit te spreken tegen de opstelling van nieuwe raketten, maar tevens voor het opruimen van alle kernkoppen die al in Europa staan, zowel in het Westelijk als het Oostelijk deel. Ook kwam het kort na de topconferentie in Moskou tot een deblokkade op de conferentie over Veiligheid en samenwerking in Europa (CVSE) die zich al jaren in Madrid voortsleepte, toen de socialistische landen instemden met het slot-document van de CVSE. Volgens Westduitse bronnen had Roemenie zich voorgenomen er bij de bondgenoten op aan te dringen, zich in Madrid soepeler op te stellen. Dit streven lijkt dus met succes bekroond te zijn.

In het kader van deze bemiddelings-politiek stuurde Ceausescu zijn onder-minister van Buitenlandse Zaken, Aurel Duma, naar Malta. Deze moest, zo menen waarnemers, samen met de regering in La Valetta een compromis zien te bereiken. Zoals bekend houdt Malta een afsluiting van de veiligheidsconferentie op door een aparte bijeenkomst te willen afspreken over veiligheid in het gebied van de Middellandse Zee. Roemenie wil een spoedige afsluiting van Madrid, waarna zijn bemiddeling in diverse fora beloond zou moeten worden met een gastheerschap voor een bijeen te roepen conferentie over ontwapening in Europa.

Het verblijf van de Israelische minister van Buitenlandse Zaken, Yitzak Shamir, in Boekarest onderstreepte nog eens dat in de Roemeense hoofdstad een koortsachtige bedrijvidheid wordt bedreven inzake het Midden-Oosten. Yasser Arafat, de Egyptische president Hosni Mubarak tot tweemaal toe, kolonel Muammar Gaddafi van Libie, en Iraakse en Syrische ministers hebben in de afgelopen maanden Boekarest bezocht en besprekingen gevoerd met de Roemeense president. Vrijwel ontelbaar zijn daarnaast de boodschappen en persoonlijke gezanten van premier Begin en president Ceausescu die in dezelfde periode tussen Israel en Roemenie zijn uitgewisseld.

Roemenie neemt bepaald geen genoegen met de rol van toeschouwer, want Nicolae Ceausescu heeft zich persoonlijk zeer ingezet. Naar men zegt heeft hij meegewerkt aan de voorbereiding van de historische reis van Anwar Sadat naar Jeruzalem. Verre van neutraal te zijn ijvert Roemenie voor een conferentie over het Midden-Oosten waaraan alle betrokken partijen zouden moeten deelnemen — met inbegrip van de Palestijnse bevrijdings-organisatie, voor terugtrekking van de Israelische troepen uit de bezette gebieden en voor het recht van de Palestijnen op een staat. Israel lijkt van zijn kant in Boekarest een dialoog te willen voeren met Ceausescu als regisseur. Als enig socialistisch land dat diplomatieke betrekkingen met Israel onderhoudt zou Roemenie in de ogen van talrijke waarnemers eveneens dienst kunnen doen als contact tussen Moskou en Jeruzalem.

Binnen de internationale communistische gemeenschap hebben de Chinese leiders de Roemeense president op de hoogte gehouden van het verloop van de onderhandelingen tussen Moskou en Peking. Tijdens zijn bezoek in mei benadrukte de secretaris-generaal van de Chinese communistische partij, Hu Yaobang, de rol van de samenwerking tussen Chinezen en Roemenen bij de verbetering van de betrekkingen tussen verschillende communistische partijen.

Een mogelijke verslechtering in de betrekkingen met het Kremlin voor lief nemend heeft Nicolae Ceausescu, de enige leider van een lidstaat van het Warschau-pact die betrekkingen bleef onderhouden met Peking en die zich uitsprak voor de Cambodjaanse coalitie-regering onder aanvoering van prins Norodom Sihanoek, zich opnieuw opgeworpen als bemiddelaar tussen grote communistische landen. Zo zou, volgens diplomatieke bronnen in Boekarest, de Roemeense hoofdstad in aanmerking kunnen komen als plaats voor geheime besprekingen tussen Vietnamezen en Chinezen.

Toch plaatsen sommigen een ferme kanttekening bij deze Roemeense diplomatie: voor sommigen heeft zij slechts tot doel — behalve het persoonlijk blazoen van Nicolae Ceausescu op te poetsen — de onafhankelijkheid van Roemenie tegenover Moskou te waarborgen, terwijl ze volgens anderen een kaart is in het strategische spel van de Sovjet-Unie.

NICOLAE CEAUSESCU
...blazoen oppoetsen...

Vakantie

DE VERSCHILLEN in opvattingen tussen Suriname en Nederland nemen nu zulke vormen aan dat zelfs het begrip vakantie geen gelijkluidende inhoud meer heeft. De Surinaamse premier Errol Alibux is op vakantie in Brazilië. Maar in plaats van op Copacabana rust hij uit in Braziliaanse wapenfabrieken en tijdens lunchbesprekingen met ministers.

Actief is zijn vrijetijdsbesteding zeker. De toelichting van Alibux op de meest recente ontwikkelingen in Suriname stelde de Brazilianen zeer tevreden, zo was laatst in Sao Paolo te horen. Men heeft er de overtuiging gewonnen dat in Suriname het tij gekeerd is en dat het links-ideologische regime van bevelhebber Bouterse de oren nu gesloten houdt voor het zoete gefluit van de Cubanen en de vrienden van Grenada. Het lijkt zich definitief in de warme armen van de Braziliaanse buren te hebben genesteld.

Brazilië zelf is dit overigens niet gegaan. De Braziliaanse diplomatie heeft zich met de Surinaamse kwestie als van een grote mogendheid bemoeid met de [illegible]. Na het bloedbad van vorig jaar december, toen Bouterse een groot deel van zijn politieke tegenstanders liquideerde, won deze [illegible] vierkante duidelijkheid.

Begin april bereikte deze een hoogtepunt toen de Braziliaanse generaal Venturini de Surinaamse leiders onverbloemd meedeelde dat Brazilië militaire stappen zou nemen als Suriname tot het Cubaanse kamp zou toetreden. Venturini had daartegenover ook iets te bieden: economische transacties en krediet voor de aankoop van wapens ter waarde van tien miljoen dollar. Sindsdien hebben de betrekkingen tussen Suriname en Brazilië zich wonderbaarlijk positief ontwikkeld. [illegible] samenwerking op verschillende gebieden hangt in de lucht. [illegible] in Paramaribo tegenover de westelijke wereld [illegible] enige bode uitglijders in de richting van de Verenigde Staten op het verre Nederland is niet gebeurd wat algemeen [illegible] dat een van de twee landen als vijand nummer [illegible] uitgeroepen.

De [illegible] Braziliaanse diplomatie steekt de Nederlandse [illegible] af. [illegible] over het over en weer uitwijzen van diplomaten [illegible] plaats in van betrekkingen die een kanaal zouden kunnen [illegible] voor het verwezenlijken van de Nederlandse doeleinden: herstel in Suriname van de rechtsstaat en de democratie.

[illegible] heeft Den Haag de Brazilianen ongevraagd advies gegeven. [illegible] Lubbers raadde bij zijn bezoek aan Brazilië eind mei zijn gesprekspartner af de Surinamers enig wapentuig te leveren. Onlangs [illegible] Nederlandse ambassade in Brasilia dan ook om "opheldering" [illegible] Alibux' vakantiereis.

[illegible] heeft de Nederlandse regering vorig jaar december de hefboom [illegible] waarmee een beleid van invloed en sturing had kunnen [illegible]. Na het bloedbad van begin december schortte [illegible] de uitvoering van het verdrag over de ontwikkelingssamenwerking immers op en werd een wapenembargo tegen Suriname afgekondigd.

[illegible] dat moment heeft men in Den Haag niet veel meer kunnen [illegible] vrome hopen dat het akelige Bouterse-regime ineen zou storten. [illegible] regime overigens dat misschien wel mede door een Nederlandse [illegible] in het zadel werd gewipt.

[illegible] onbegrijpelijk is deze houding misschien niet voor een [illegible] zelden in de wereld als machtsfactor optreedt. Tegenover Suriname was Nederland evenwel zo'n factor totdat het alle machtsmiddelen [illegible] van de hand deed. Nu rest eigenlijk alleen nog, naast [illegible] de mogelijkheid van intelligent inhaken op wat Brazilië tegenover Suriname doet. Met raad geven en opheldering vragen [illegible] lijken op dit punt nog niet alle mogelijkheden uitgeput.

Bovenstaande commentaar verscheen in NRC/Handelsblad.

Pas begonnen aan zevende ambtstermijn

Stroessner krijgt te maken met iets ongekends: oppositie

ASUNCION — Generaal Alfredo Stroessner begon zo pas aan zijn zevende ambstermijn als president van Paraguay in een klimaat van onzekerheid dat is veroorzaakt door groeiende oppositie en de vraag wie er komt na hem. Als winnaar met 90 procent der stemmen tevoorschijn gekomen uit de, wat tegenstanders noemen, „verkiezingsklucht van 6 februari", is Stroessner voor nog eens vijf jaar van de absolute macht verzekerd. Maar hij wordt op 3 november 71 jaar en hardnekkige geruchten over een minder goede gezondheid hebben er twijfel over doen rijzen of hij 1988 nog wel halen zal.

Dertig jaar geleden, op het einde van een bloedige burgeroorlog van 1947 tot 1954, aan de macht gekomen, regeren Stroessner en zijn pilitieke partij, de Colarado-partij, zonder — althans een officiele — oppositie. Er is volgens de veelal in het buitenland wonende vijanden van de generaal wel een onofficiele oppositie, ondergebracht in het „Nationaal akkoord", dat is samengesteld uit alle verboden partijen, vooral die ter linkerzijde.

President Stroessner, wiens voorouders afkomstig zijn uit Beieren in West-Duitsland — zoals het geval is met veel mensen om hem heen —, beschouwd zichzelf geenszins als een autocraat, maar als de „president van een democratie waar het communisme van is uitgesloten en waarvan de macht is ontleend aan de stembus".

De voorstanders van het regime wijzen op de stabiliteit die sinds de opkomst van Stroessner in Paraguay — internationaal bekend als het „paradijs van voortvluchtige Nazi's — in het land heerst, in tegenstelling tot elders in latijns-Amerika, met zijn politieke gewelddadigheden en opeenvolging van staatsgrepen.

Ook economisch, zeggen zij, is het Paraguay van Stroessner uitgegroeid tot wat CEPAL, de Economische commissie van de Verenigde Naties voor Latijns-Amerika, noemt een van de latijns-pAmerikaanse landen waar de economische ontwikkeling in de laatste vijfentwintig jaar tot de opvallendste heeft behoord. Paraguay voert voornamelijk katoen (het „witte goud van Paraguay" genoemd), hout, soja en vlees uit.

Pronkstuk van dit fenomeen is het in samenwerking met Brazilie tot stand gekomen reusachtige hydroelektrische complex in Itaipu aan de bovenloop van de Parana. [illegible] „meesterwerk" [illegible] aan de [illegible] wa[illegible] Yacireta, eveneens aan de Parana, maar nu in samenwerking met Argentinie. Deze twee dammen zullen Paragua maken tot exporteur van energie.

ALFREDO STROESSNER
genoeg kroonprinsen...

In diplomatieke kringen in Latijns-Amerika wijst men erop dat de positie van het bewind van generaal Stroessner, dat op Joegoslavie na geen betrekkingen met communistische landen onderhoudt, steeds moeilijker zal worden, omdat Paraguay grens aan een land dat weer democratie geworden is, Bolivia, en twee die er op weg naartoe zijn, Argentinie en Brazilie.

Echte oppositie, die tot nu toe alleen in het buitenland merkbaar was, wordt get nu ook in het binnenland, wat erop zou duiden dat president Stroessner bij het ouder worden, zijn vaste greep verliest.

„ABC Color", de krant met de grootste oplaag in Asuncion, telt haar ruzies met de regering niet meer en haar hoofdredacteur is onlangs zelfs even gevangen gezet. Radio Nandsuti, tweede in belangrijkheid in Paraguay, zit een sluiting van een maand uit „wegens een poging om de sociale vrede te verstoren". Een vreedzame betoging — de eerste sinds lange tijd — voor de vrijlating van politieke gevangenen, is begin augustus door de politie uiteengedreven.

Bij deze groeiende oppositie voegt zich de ongerustheid van de leiding van de Coloradopartij wat er na Stroessner — voor of na 1988 — zal gebeuren. "Kroonprinsen zijn er genoeg, maar geen kan tippen aan de president", zegt men in officiele kringen.

Filmbezit dreigt te vergaan in VS

Reddingsactie op gang gekomen

HOLLYWOOD — Amerika's filmbezit — duizenden speelfilms die in de voorbije 80 jaar zijn gemaakt — is grotendeels verpulverd en verpulvert nog dagelijks. Meer dan de helft van de films die vóór 1950 werden gemaakt zullen nooit meer gezien kunnen worden. Eénderde van de films en televisieshows gemaakt sinds 1950 is voor altijd verloren.

Van de 11.000 speelfilms die vóór 1930 werden gemaakt, zijn er maar vijf aan brand of verval ontkomen. Velen in Hollywood zijn van mening dat films, zoals boeken, schilderijen en beeldhouwwerk, voor komende generaties geschiedenis, levens en periodes weerspiegelen. Onder klassieke films die verloren zijn, zijn "Angel of Contention" (1914) met Lillian Gish, "The Aryan" uit 1916 met William S. Hart, "Cleopatra" uit 1917 met Theda Bara en "The Young Rajah" uit 1922 met Rudolf Valentino.

Honderden opmerkelijke spelprestaties van o.a. W.C. Fields, Charlie Chaplin, Lon Chaney, Emil Jannings, John Barrymore en Laurel en Hardy, zullen nooit meer gezien worden. Omdat film vluchtig en onbestendig is zet het verval in bijna zo gauw als een produkt wordt opgeslagen. Zelfs de meest recente films worden bedreigd door ernstige «fading» van de kleuren. Nu is in Hollywood een groep bezorgde mensen geld gaan inzamelen voor het redden en conserveren van zoveel mogelijk nog te redden films. Onder leiding van het American Film Institute, RKO Pictures en het filmarchief van de Universiteit van California in Los Angeles (UCLA), is de campagne gestart onder het hoofd: "The decade of preservation, 1983-93".

Reeds is resultaat merkbaar — een 18.000-tal films met een waarde van 17 miljoen dollar is door het AFI geconserveerd en ondergebracht in de Library of Congress, waaronder klassieken als "Citizen Kane" en "Lost Horizon". Maar het conserveren van een enkele film als "Gone with the Wind" of "The Wizard of Oz" kost tussen de 25.000 en 45.000 dollar. "Het is daarom nodig dat alle Amerikanen, niet alleen de filmindustrie, aan het conserveringsproject bijdragen", zei Jean Firstenberg, directeur van het AFI, aan het oprichtingsdiner met Bette Davis, Jessica Lange en James Caan als gastvrouwen en gastheer. Na vertoning van tien scenes uit klassieke Bette-Davis-films aan het diner, zei de actrice dat er geen twijfel over kon bestaan dat film de boeiendste kunstvorm was en dat iedereen erop moest toezien dat oude films bewaard bleven voor kinderen en kleinkinderen.

James Caan klaagde dat oude films zijn "weggegooid als de krant van gisteren. Het negatief van Stage Coach, de grote film van John Wayne, is verloren, maar het AFI heeft gelukkig onlangs een behoorlijke kopie gevonden en een duplicaat-negatief gemaakt. Dit werk moet voortgang vinden". Jessica Lange waarschuwde dat films als Annie Hall en Star Wars eraan zouden gaan als oudere films als men niets ondernam. Robert Manby van RKO Pictures maakte bekend dat zijn studio meer deed dan oude films restaureren: "Wij reconstitueren ze door het studeren op nieuwe technieken".

Manby's woord werd door de daad geschraagd — met vertoning van een fragment uit "Becky Sharp", de eerste speelfilm in technicolor, gemaakt in 1935 met Miriam Hopkins in de hoofdrol. Eerst werd het fragment getoond als een vaag geworden, bekraste kleurenafdruk. Toen als gereconstitueerd fragment van haarscherpe duidelijkheid en zuiverheid van kleur — alsof het gisteren was opgenomen. Het was een indrukwekkend voorbeeld van wat er gedaan kan worden om de filmkunst van de 20ste eeuw te kunnen doorgeven aan de generaties van de toekomst.

KRALENDIJK — Kees van Kooten. Hagenaar. Auteur. Tekstschrijver, kleinkunstenaar. Artistieke helft van het nu al legendarische Simplisties Verbond. Vader van Kim en Kasper. Echtgenoot van Barbara. Een interview.

Kees van Kooten op Bonaire:

”Iedere kunstenaar is zo groot als het beste zijner werken”

”Interviews geef ik nooit. Het kost tijd. En als we met het seizoen bezig zijn kunnen we geen dag missen. Het schept verwarring. Mensen proberen je op bepaalde uitspraken te pakken. En in ons geval (met Wim de Bie) heeft het geen aanwijsbaar nut. Een interview heeft nut als je bijvoorbeeld in Groningen speelt met een theater-programma en dat gesprek ziet als lokkertje om mensen naar dat theater te krijgen. Met het door ons gebruikte medium televisie is dat niet nodig. Interviews zijn leuk om te lezen maar uiteindelijk is het allemaal ijdelheid”.

Een principe dus. Praten met Kees van Kooten betekent een welhaast vanzelfsprekende confrontatie met principes. Vaak ontstaan door scherpe observering van wat er om je heen gebeurt in de maatschappij. Is de satirische uitwerking van die observaties, zoals dat door Van Kooten en De Bie wordt gehanteerd, herkenbaar voor de doorsnee TV-kijker? Gok je als simplist niet op een wat intelligenter publiek?

”Daar is een klassiek antwoord op. Waar eindigt de satire en wanneer stoot je mensen voor het hoofd? Je kunt het demonstreren aan de hand van 'All in the family': in Amerika ontstonden er twee groepen van kijkers rond de figuur Archie Bunker: de ene groep lachte om Archie Bunker, wat een ra-cist, wat een sukkel, terwijl de andere groep lachte met Archie Bunker, die vond dat 'ie gelijk had met wat hij zei.

”Zodra satire een graad van echtheid krijgt, loop je dat gevaar. Als wij iets buitengewoon dom of ordinair vinden, zoals dat het geval was met bijv. types als Jacobse en Van Es, maken we dat met wat overdrijving belachelijk. Als mensen zich daaraan ergeren is dat natuurlijk erg jammer, maar als hij een beetje oog heeft voor de, laten we zeggen komische kant van de zaak, kan hij zich kostelijk amuseren met weer andere types, bijv. al die keurige rechtse heren, die nogal eens willen terugkomen.

”Televisie verandert absoluut niets bij mensen. Wim en ik geloven dat televisie bevestigt. Mensen die over een bepaald maatschappelijk gebeuren een mening hadden, denken er na een uitzending nog meer zo over, en anderen die er niet zo over na hebben gedacht zeggen: zie je wel, het is niet zo. Televisie verandert niets.

”Wim en ik zien televisie als een uniek en uiterst plezierig werkend medium. Het is geen vol stadion met 60.000 mensen die onmiddellijk laten merken of ze het met het gebrachte eens zijn of niet. Televisie is een meubelstuk. In iedere huiskamer in heel Nederland staat zo'n blauw oog. Je moet je voorstellen hoe Nederland naar een scene van ons kijkt (waar we dan een week hard op hebben gewerkt): tijdens zo'n dialoog van ons spelen er zich hele echtelijke discussies af, waardoor de kern van die dialoog anders of soms helemaal niet overkomt. Wij hebben helemaal geen controle over die verschillende reacties. We krijgen vaak brieven van mensen over een bepaalde scene, maar die hebben daar dan iets volkomen anders uitgehaald dan jij er in hebt gelegd.

Grappig is dat mensen vaak vragen, waar het was, dus de plek waar het gefilmd is (meestal op locaties in en rond onze respectieve huizen). Dat interesseert ze vaak. Als we bijv. een vergaande sketch hebben gedaan waarop we nogal wat reacties verwachten, schrijven mensen vaak: Dat was toch daar en daar, he? Het wordt dus heel vreemd bekeken. We zijn gestopt om daar over na te denken.

Wat onze rol kennelijk voor een groot aantal mensen in Nederland is, dat merken we wel uit de reacties, dat is het verschaffen van een stuk opluchting. Er gebeuren dingen die te gek zijn, en daar wordt door niet al te veel mensen meer (er is veel satire verdwenen) op gereageerd. Als dat dan wel gebeurt en wij deden dat dan een keer per maand, dan had men het gevoel Hé, het is toch niet onopgemerkt gebleven. Dat is vaak prettig”.

Nou, en toen de historische ontmoeting met Dimitri Frenkel Frank. Daar hebben we een aantal jaren Hadimassa mee gedaan, samen met Ton van Duinhoven, Yoka Berrety en Annemarie Oster, waarbij Dimitri, Wim en ik de redactie deden, terwijl Dimitri ook de produktie en regie deed (erg goed trouwens). Chique satire, heel mooi verpakt. Van Dimitri hebben we heel veel geleerd. Toen de samenwerking echter niets nieuws meer opleverde, zijn we uit elkaar gegaan en zijn Wim en ik naar de VPRO gegaan, waar Hans Keller begon met Het Gat van Nederland. Fantastische easy-viewing programma's. Alles op film in een heel specifieke stijl. En drie, vier jaar daarna het Verbond. 1974: Krasnapolsky — Amsterdam. Met alpino.

”We zochten naar een nieuwe vorm van televisie-cabaret, naar nieuwe satire. Eigenlijk zijn we TV-journalisten, TV-columnisten die kanttekeningen maken. Meer niet. Waarom richtten we geen quasi-politieke partij op en gaan daar het land mee in? Niet als traditioneel cabaret, meer als meeting-gebeuren, in elk geval af zijn van de strenge vorm van de voorstelling. Het waren de jaren van het jargon. Iedere groepering kreeg zijn eigen jargon, wat erg spraak-verwarrend werkte. Wij parodieerden daarop. Heer Kooten en Heer Bie met eigen Verbondstaal, voorstanders van het simplisme.

Die gedachte heeft zich zo in de jaren ontwikkeld tot wat het nu is. Life-uitzendingen van een half uur, hele avonden televisie van vier uur, drie wekeli kse thema-programma's van drie kwartier en de laatste drie seizoenen in een vorm die ons qua produktie het beste uitkomt. Acht uitzendingen van een uur per seizoen, eens per maand (september-april). In de tussen-liggende periode doen we dan nu ook al voor de dertiende keer onze Bescheur-kalender. Als grap begonnen”.

Andere plannen voor het komende seizoen?

”We schrijven beiden aan een vernieuwde opzet, wat we Vernieuwd noemen, en wat zo rond half oktober moet gaan lopen. Met de inhoud zijn we nog bezig, we hebben nog twee maanden. Het Simplisties Verbond raakt het komend seizoen wat meer op de achtergrond, we vonden het wat te schoolmeester-achtig, te belerend worden. Natuurlijk blijft het Verbond wel bestaan (zij brengen die kalender nog steeds bijv.) en zodra dat orgaan weer een spiegel kan zijn van de Nederlandse samenleving (en dat was tenslotte het uitgangspunt) dat gebruiken we het onmiddellijk. Denk maar aan de komende Europese verkiezingen in juni '84: veel bekende politici die zich niet meer met hun respectieve partijen kunnen verenigen, komen dan als Groene Partij terug. Het Groen Simplisties Verbond zal dan waarschijnlijk ook een feit zijn.

”Wim en ik kennen elkaar nu al zo'n dertig jaar en zijn ongeveer dezelfde periode elkaars artistieke partner. We zitten nu echt in een fase van oppassen. Oppassen voor herhalingen. Het wordt steeds intensiever uitkijken en oppassen voor herhalingen van het gebrachte. Constant uitkijken of iemand van de collega's niet iets soortgelijks heeft gebracht, en dan denken we voornamelijk aan het verbluffende satirische werk van Monty Python of, hier in Nederland, Wim Schippers.

Negatieve reacties, lijnrecht tegenover de doelstellingen van Koot en Bie komen helaas ook voor. De al eerder in dit interview aangehaalde Jacobse en Van Es hebben in Nederland nogal wat stof doen opwaaien. Als satirische reactie op een nieuwe politieke partij met nogal racistische doelstellingen richtten F. Jacobse en Tedje van Es de Tegenpartij op, de partij van de Vrije Jongens.

”De leiding van die politieke partij speelde er juist op in dat het publiek de dubbele bodem van dit nummer zogenaamd niet zou herkennen. Natuurlijk herkent de leiding van die partij die bodem wel. Wat doen nou deze jongens? Ze pretenderen dat wat wij in onze creatie uitspreken, gezonde taal is. Zo hebben ze getracht ons te gebruiken bij bepaalde campagnes.

Bedankt Van Kooten en De Bie. Heel triest dus. Voor ons trouwens een van de redenen afscheid te nemen van Jacobse en Van Es. Heel theatraal gedaan: ze bezetten het Binnenhof en werden uiteindelijk door mariniers neergeschoten. Helicoptergeluiden, bulderende terreinwagens van de M.E.; de witte schoenen van Jacobse onder het brancard-laken uit — dat was het laatste. We hebben van dat definitieve, dat onherroepelijke wel wat spijt, doen zoiets ook niet weer.

”Jacobse en Van Es stonden te dicht bij de werkelijkheid. Mensen herkenden ons niet meer achter deze types. Men juichte deze klaplopers toe, terwijl het juist onze bedoeling was dit soort figuren te kakken te zetten.

”We proberen constant dingen te signaleren, mensen te waarschuwen. Zo van: Hé, het kan best die en die kant opgaan. Denk maar eens aan die knokploegen-affaire onder het mom van sportvereniging. Je hoopt dan dat men die door ons eens geuite waarschuwing herkent en de belachelijkheid van dergelijke zaken inziet. Meer kun je niet doen”.

Kees van Kooten over televisie. Toch is het ook voor hem allemaal begonnen met de radio.

”Elke zaterdagmiddag. Uitlaat, heette het, 1963 ongeveer. Het was een jongerenprogramma van de VARA, waarin Wim en ik voor het eerst als Cliché-mannetjes het levenslicht aanschouwden. We noemden ons zo omdat we een oor hadden ontwikkeld voor het cliché, in die dagen. 't Is allemaal eigenlijk op het Lyceum in Den Haag begonnen. We spraken uitsluitend in cliché's, die op de radio al gauw populair raakten, natuurlijk in plat Haags. Fantastisch dialect, trouwens. Een erg leuk 'underground'-programma was het: Vinkenoog deed mee, Johnny van Doorn ('Selfkicker'), Ewald van Vught, Cees Nooteboom. Toen kwam Fanclub op de televisie. Sonja Barend presenteerde dat, met Ralph Inbar als regisseur. Pop-programma, weer cliché-mannetjes.

Die groep kunstenaars komt er ook steeds weer achter, wij niet op de laatste plaats, dat taboe's generatie na generatie terugkomen, terwijl wij denken dat die allang doorbroken zijn. Neem nu ons nummer over de reli-pop, een typisch fenomeen: de exploitatie van de Heer. Eén lied, direct een proces (een nog steeds lopende zaak trouwens). Krankzinnig gewoon. Als je er nuchter over nadenkt, dan zijn er toch geen taboe's. Mensen die door bepaalde scenes geshockeerd zijn vullen misschien avonden door racistische moppen te tappen.

”Televisie is een relikwie, een huisaltaar, ontzettend heilig. Denk aan de ”Zo is het”-serie destijds, 'Geef ons heden ons dagelijks beeld': drama's in die dagen, maar veranderd is er niets.

”Natuurlijk zijn er grenzen aan de goede smaak. Maar daar valt nou eenmaal niet over te twisten. Wat dat betreft is de VPRO fantastisch. Niemand vraagt daar iets, men laat bij die omroep alle initiatieven over aan de autonomie van de programma-makers (wel even binnen het budget blijven, natuurlijk), en dat waarborgt kwaliteit”.

Er vindt een normverschuiving plaats binnen het Nederlandse cabaret-gebeuren. De oudjes doen het misschien daardoor niet meer zo best. Is de Nederlandse kleinkunstmoraal aan het verzuren?

”Nee, niet in het minst! Er vindt misschien op z'n hoogst een verschuiving plaats van vorm: het liedje-krukje-praatje schema verdwijnt langzamerhand. We kennen veel nieuwe namen, kwaliteit is wel degelijk aanwezig. Bovendien: zolang er mensen als Freek de Jonge rondlopen, die in z'n eentje een maand lang een uitverkocht Carré bespeelt, nu een fabelachtige stomme film van 1 1/2 uur heeft gemaakt, of zolang Hauser Orkater (weliswaar opgesplitst in De Mexicaanse Hond en De Horde) nog bestaat, is er binnen de kleinkunst-wereld niets mis. Integendeel! Cabaret is alleen wat electronischer geworden.

”Een echt oordeel vellen over collega's doe ik trouwens nooit. Iedere kunstenaar is er immers één, en ieder is zo groot als het beste zijner werken. Natuurlijk, Kan is groots, Hoving ook, maar zo kun je doorgaan. Deze twee namen dan specifiek voor wat betreft de politieke satire. Persoonlijk kunnen wij dat weer niet. Willen dat ook niet. Politiek maakt ons moe. Ik geloof in mentaliteits-satire. Laten zien hoe de mentaliteit van de mensen de oorzaak is van de ellende rondom ons. Politiek is vaak een open deur, wij trappen die niet in. Wat me wel eens irriteert bij sommige collega's is, dat iemand zijn pretenties in de vorm waar hij voor gekozen heeft, niet waarmaakt. Dat stoort me”.

Behalve het schrijven van teksten voor het Simplisties Verbond, heeft Kees van Kooten zich de afgelopen jaren ook afgedroomd in autobiografisch getinte boeken, en heeft een column gevuld in de Haagse Post (opinieblad - red.)

”Daar ben ik mee gestopt. Een boek zal ik nog wel eens schrijven, maar die wekeli kse beschouwing verstikte me op het laatst. Iedere week weer walsen de gedachten die je op papier zet uit tot dezelfde lengte en dat idee beklemde me op het laatst. Vandaar.

”Schrijven is erg leuk, maar als je, zoals dat bij mij het geval is, onbewust door de critici in de literatuur-hoek geplaatst wordt en tot schrijver bent uitgeroepen, dan is het wat belastend. Bij iedere publicatie moet je weer over de vorige heen. Dat moeten we ook wel bij onze programma's, maar om aan twee van die zware verwachtings-patronen te moeten voldoen, is wat onplezierig.

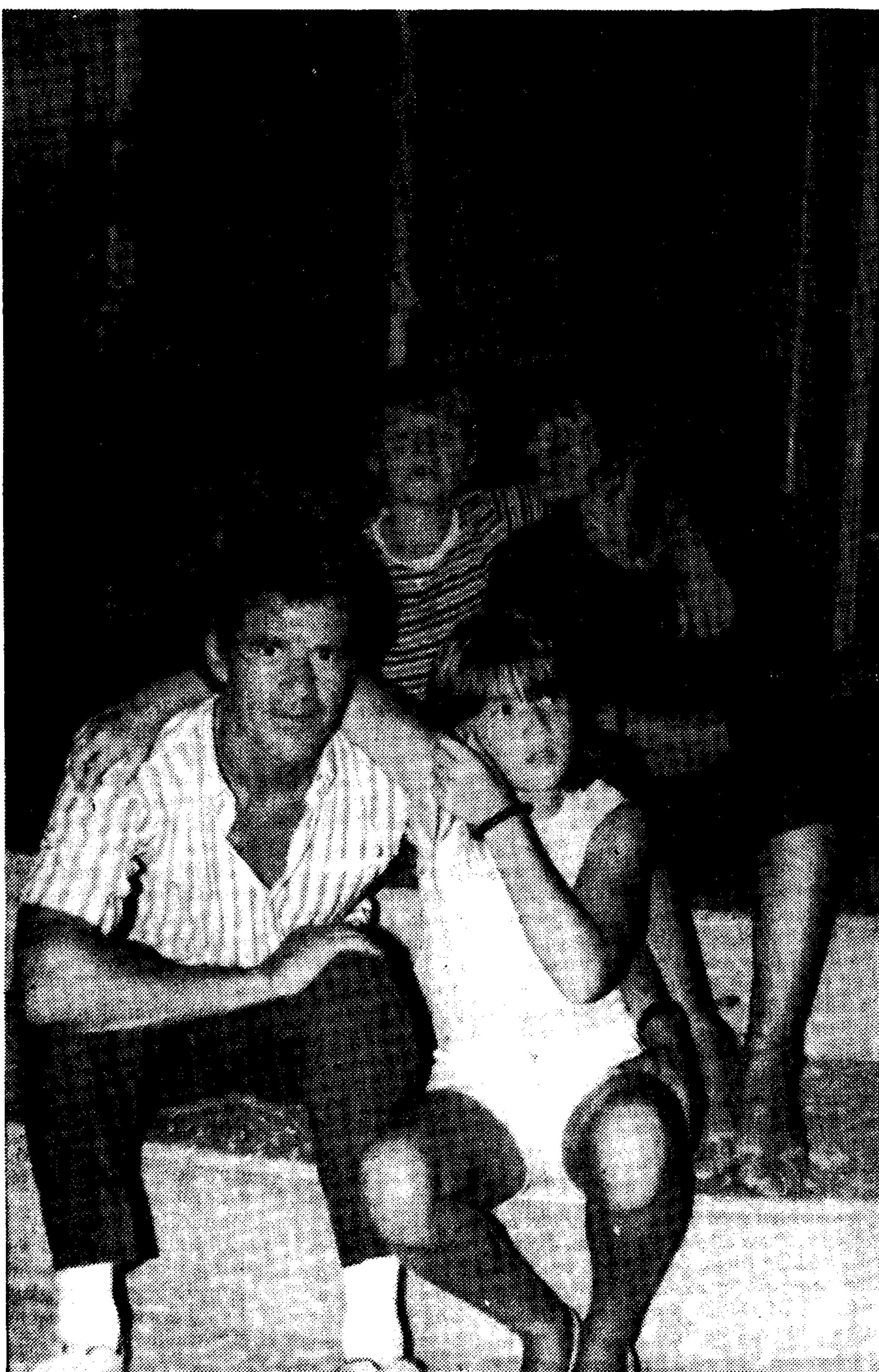
”Met kritiek doen we overigens weinig. Wat moet een criticus je nou vertellen? Meestal weet je het zelf wel het beste. Wim en ik hebben voldoende zelfkritiek om verder te kunnen. Meer dan je best doen kun je toch niet?

”Neem nou de grammofoonplaten die we hebben gemaakt. Dat ligt bij ons wat moeilijk omdat we het beeld missen, het contact met de kijker. Dat maakt een LP zo steriel, het is te koel. Juist dat visuele aspect is bij ons zo belangrijk. Wij geloven nu eenmaal in een minimale vertekening, van onze types, ze moeten bestaanbaar zijn en dus visueel herkenbaar. Zo simpel ligt dat......”

Bonaire is fantastisch, vinden de Van Kootens, ontspannend, helder, schoon.
Een geweldige vakantie.
Maar ook hier heeft Kees van Kooten geobserveerd, geluisterd, heeft aantekeningen gemaakt, heeft genoten.
Vakantie betekent voor mensen als Kees van Kooten dus niet stilzitten.
Doorgaan. Kreatief denkend bezig zijn.
Vernieuwd terugkomen straks in Nederland.
”Maar we houden het simplisties....!”
Tot in oktober.

ERIK W. HUIZINGA.

Kasper—Barbara
Kees en Kim:
”Bonaire is fantastisch!”

MISDAAD

Alsjeblief maak mij
geen rechter
ik weet niet
wie schuldig is
moet ik beslissen:
jij krijgt vrijspraak
en jij gevangenis?
weet ik soms
wat daarachter zit?
wie is de oorzaak
van het kwaad?
de persoon zelf?
de ouders?
de straat?

Wetenschap over Supernova aan wankelen gebracht

WESTERBORK — Sterrenkundigen van de radiosterrenwacht in Westerbork hebben in samenwerking met astronomen in Engeland, Duitsland en de Verenigde Staten voor het eerst met behulp van radiostraling een Supernova in een ander sterrenstelsel ontdekt. Een Supernova is een grote ster, die aan het eind van zijn bestaan ontploft. Het hemellichaam bleek echter wel eerder geregistreerd te zijn met optische instrumenten, maar was door de wetenschappelijke onderzoekers niet als zodanig herkend.

Uit deze ontdekking zou men volgens sterrenkundige G.D. van Albeda, werkzaam bij het sterrenkundig instituut van de Groningse universiteit, kunnen afleiden dat de optische sterrenkundigen in het verleden vele Supernovae hebben gemist. Het zou best kunnen zijn dat zich twee keer zoveel van deze verschijnselen in het heelal voordoen als men tot nu toe heeft aangenomen.

De waarnemingen werden voor het eerst verricht in de Verenigde Staten. Deze zijn later onderzocht en bevestigd door de sterrenkundigen in Westerbork. Duitse astronomen hebben ook meegewerkt aan het onderzoek, dat op iets geheel anders was gericht. Bij toeval ontdekte men de Supernova.

Tot hun verrassing ontdekten de astronomen een zeer kleine, maar heldere radiobron in een van de spiraalarmen van het sterrenstelsel. Latere waarnemingen laten een bron zien die half zo helder was. Dit duidt erop dat het hier gaat om een Supernova die na een uitbarsting aan het uitdoven is.

Tot nu toe had men aangenomen dat Supernovae eens in de vijftig jaar exploderen. Als nu blijkt dat dit veel vaker het geval is, heeft dit grote gevolgen voor vele takken van de astrofysica. Als gevolg van de explosies van Supernovae worden nieuwe sterren in de buurt gevormd. Dit zullen er dan veel meer moeten zijn. Bovendien versnellen de schokken van zo'n explosie de deeltjes van de kosmische straling, die de normale radiostraling van de sterrenstelsel produceren.

Tevens kan de ontdekking het zogenaamde pulsar-probleem dichter tot een oplossing brengen. Een pulsar is een zwaar hemellichaam met een sterk magnetisch veld, dat heel snel rond draait. Een pulsar, die slechts een diameter van ongeveer tien kilometer heeft, zou de ingestorte kern van een Supernova zijn. Het aantal pulsars in het Melkwegstelsel duidt erop dat er om de tien jaar een nieuwe pulsar wordt geboren. Dit stemt niet overeen met de op basis van de optische waarnemingen uitgevoerde berekening, dat Supernovae slechts eens in de 50 jaar voorkomen. Door de ontdekking van de radiostralingsdeskundigen moet thans worden aangenomen dat zich in deze tijdsperiode veel meer Supernovae voordoen.

Arabisch weekblad in Londen:

Aanslag voorbereid door Gadaffi op ministers-top

LONDEN — De Libische leider, kolonel Muammar Gadaffi, heeft vorig jaar een aanslag beraamd op een conferentie van Arabische ministers in Tunis, maar de poging mislukte doordat een cartoonist die hem zou helpen, bang werd. Dit meldde het in Londen verschijnende Arabische weekblad Ad Dastour.

Het blad schreef onder aanhaling van Noordafrikaanse bronnen dat Gadaffi het komplot beraamde om de Palestijnse bevrijdingsorganisatie PLO in diskrediet te brengen ter vergelding van haar terugtrekking uit Libanon na de Israelische invasie in juni van het vorige jaar. Als de aanslag was geslaagd ”zou de verantwoordelijkheid hiervoor in een verklaring worden opgeeist door een Palestijnse organisatie”, aldus Ad Dastour. De Arabische liga riep vorig jaar juni een spoedvergadering bijeen van de ministers van Buitenlandse zaken om de Israelische invasie te bespreken. Vóór dat de ministers elkaar ontmoeten in Tunesie, dat op slechte voet staat met het radicale Libië, riep kolonel Gadaffi PLO-voorzitter Yasser Arafat op zelfmoord te plegen. ”Gadaffi's reactie (op het debacle voor de PLO) was eerst Arafat te adviseren zelfmoord te plegen en, ten tweede, een groep terroristen naar Tunis te sturen om het Hilton-hotel op te blazen, waar de vergadering werd gehouden”, meldde Ad Dastour. Ondervraagd over het artikel zei een redacteur van het blad dat de informatie was gebaseerd op vraaggesprekken met hooggeplaatste Noordafrikaanse autoriteiten die anoniem bleven.

Volgens het blad stuurde Gadaffi vier leden van zijn geheime dienst naar de Libische ambassade in Tunis om de aanslag te organiseren. Een kolonel van de eenheid nam contact op met de vooraanstaande Libische cartoonist Mustapha Ziwawi, die in een hotel in Tunis een tentoonstelling had. Ziwawi werd overgehaald naar het Hilton-hotel te verhuizen en kreeg een attache-koffer met documenten voor de Libische delegatie bij de conferentie. Naar de aanhoudende adviezen van de Libische agenten ”op de koffer te passen” maakten de cartoonist achterdochtig, aldus Ad Dastour. Hij ging naar de Tunesische politie die ontdekte dat het koffertje bomvol explosieven zat. Ziwawi werd aangehouden maar in juli vrijgelaten nadat een Tunesisch/Libische commissie bijeenkwam om het beleid te coordineren. Het Arabische weekblad meldde niet of ooit een aanklacht werd ingediend tegen Ziwawi of waarom hij opeens werd vrijgelaten.